

Pedagógiai program

2017

Tartalom

Bevezető.....	3
I. Az iskola nevelési programja.....	5
1. Hitvallásunk.....	5
2. A nevelés-oktatás céljai.....	6
3. A pedagógusok nevelési-oktatási feladatai, ennek eszközei, eljárásai.....	10
A, Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	10
B, Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	11
C, A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	15
D, Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	17
4. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	19
A, Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	19
B, A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	24
C, A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység.....	29
5. Az intézmény döntési folyamataiban való tanulói jogok gyakorlásának rendje.....	32
6. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézményi partnerek együttműködésének formái.....	33
7. Az iskola képzési rendje, tanulói jogviszony, átjárhatóság (vizsgák).....	34
8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	37
II. Helyi tanterv.....	39
1. A választott kerettantervek.....	39
2. A tanórai foglalkozások óraszámja.....	39
3. A tanórán kívüli foglalkozások óraszámja.....	40
4. A tankönyvek kiválasztásának alapelvei.....	42
5. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	42
6. A választható tárgyak, foglalkozások szabályai	
Tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek formái, szervezésének elvei.....	46
7. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere.....	48
8. Az otthoni (napközi és tanulószobai), hétfői, szünetre adható házi feladatok.....	53
9. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	54
A, Szöveges értékelés.....	54
B, Célok és eszközök az intézmény oktatási folyamatában, megjelenésük a helyi tantervben.....	57
C, Kompetencia alapú oktatás bevezetése.....	58
D, A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése (TIOP-1.1.1).....	60
E, Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztése (TIOP – 1.2.3/11/1- 2012-0210).....	61
F, Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az általános iskolákban (TÁMOP-6.1.2.A-14/1).....	62
10. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések.....	63
III. Egészségnevelési, egészségfejlesztési program.....	64
1. Az egészségnevelési program elkészítésének alapjai.....	64
2. Alapelvek, jövőkép, célok.....	67
A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása.....	78
Melléklet.....	79
Környezet-egészségnevelési program.....	79
Beiskolázási körzet.....	84
A nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	85
Füzetvezetési szabályzat.....	91
Értékelő lapok – alsó és felső tagozat.....	92
Panaszkezelési szabályzat.....	97
Helyi tanterv (tantárgyanként).....	elektronikus adathordozón mellékelve

Bevezető

Az iskola hivatalos elnevezése, címe:

Ujhelyi Imre Általános Iskola
9200 Mosonmagyaróvár, Ujhelyi Imre u. 69.
Tel.: 203-318, 206-384, 217-674

Az iskola működtetője:

Győri Tankerületi Központ
9022 Győr, Liszt Ferenc u.17.

Az iskola fenntartója:

Győri Tankerületi Központ
9022 Győr, Liszt Ferenc u.17.

Az iskola szakmai alapidokumentumának száma, kelte:

A Győri Tankerületi Központ a KLIK/074/216-2/2017 iktatószámú határozatával a szakmai alapidokumentumot 2017.január 1-jén módosította és egységes szerkezetbe foglalta.

Az iskola rövid története

A közel 100 évre visszatekintő, régen 5. Számú, majd Ujhelyi Imre Általános Iskola a 70-es évek végétől a Széchenyi István Általános Iskola tagiskolájaként működött 10 évig. Az akkor még jó nevű belvárosi és a kertvárosi kis létszámú iskola között ellentétek feszültek, az integráció nagyon elhibázott lépés volt az akkori oktatáspolitikára részéről. Az 1990-91-es tanévtől a rendszerváltozás, a lokálpatrióta szülők és nevelők igénye és harca alapján ismét önálló intézmény lett az Ujhelyi Imre Általános Iskola. A közös múlt után a két iskola különböző irányban, más profillal, más hagyományokkal és merőben más mentalitású nevelőközösséggel járta a maga útját.

A kertvárosi iskolában a tanulók összetételét, a szülők elvárásait figyelembe véve határoztuk meg céljainkat, s a tanulólétszám ennek kapcsán növekedésnek indult, sőt elértük, hogy a körzeti óvodából egy tanulót sem vittek a városba.

Eközben a piarista rend visszakapta a Széchenyi-iskola épületét, s 4 évig tartó létbizonytalanság következett.

A sors iróniája kapcsán az önkormányzat 1994. augusztus 1-jén megszüntette a Széchenyi István Általános Iskolát, s jogutódjaként a 10 évig alárendelt státusban tartott Ujhelyi Imre Általános Iskolát jelölte meg. A kártalanításért kapott összegből egy 8+1 tantermes új iskolarész épült, melynek átadására 1996. augusztus 23-án került sor.

1994-től a volt Széchenyi-iskola épületében beiskolázás nem történt, így fokozatosan hagytuk el az épületet.

Két évre szóló programot készítettünk, s végül mindkét testület elfogadta ezt a helyzetet. Mindenkinek része volt abban, hogy az együttműködés a lehető legkevesebb problémával járt. A

távolság, az átjárás, az információáramlás, a szervezési feladatok okoztak gondot – nem kevésbé a racionalizálásból, a jogutódlásból adódó létszámcsökkentés.

1. Az iskola környezete

A majoroki városrész a Lajta és Mosoni-Duna közé ékelt területen található a város szélén. Lakói egyrészt a közeli gazdaság betelepült munkásaiból, másrészt a kertváros családi házaiban élőkől, harmadrészt pár éve a Duna partján kiépülő új lakókörzetbe költözőkből tevődnek össze. Egy folyamatosan épülő, bővülő kertvárosi résznek vagyunk a körzetes iskolája. A hátrányos helyzetű tanulók száma viszonylag alacsony. Az új városrészből olyan tanulók érkeznek, akiknek a szülei iskolázottak, jó anyagi körülmények között élnek, igényeik vannak az iskolával szemben.

Az 1990-1991-es tanév 300 körüli tanulólétszámmal indult, a 2012-13-as tanévben ez a létszám 427. Az elkövetkezendő években sem számolunk csökkenéssel. A betelepülő, építkező fiatalok száma folyamatosan növekszik, ezért tekintünk optimistán a jövő elé. Az intézmény kihasználtsága 97 %-os. A tanulólétszám növekedésével az iskola tárgyi feltételei egyre rosszabbak lettek. Zsúfoltság, az öreg épületek katasztrofális állagromlása próbára tette a tanárok és diákok türelmét. A szép, tágas, gondozott udvar, a játszótér, az öreg fenyők, a virágos környezet mégis nagy vonzerőt gyakoroltak a szülőkre, gyerekekre. Utolsó órában készült az új épület. Komoly vita előzte meg az épület létjogosultságát, s teljes befejezésével kapcsolatban is sok ellenvélemény volt.

A jobb munkakörülmények szárnyakat adtak a pedagógusoknak, a tanulóknak. Az esztétikus környezet önmagáért beszél és önmagával nevel.

2. Beiskolázási körzet

(lásd melléklet!)

I. Az iskola nevelési programja

Iskolánk hitvallásának, nevelési – oktatási céljainak megfogalmazásához helyzetelemzést végeztünk. Ez részben információgyűjtés volt, melyen keresztül bemérhettük az iskolahasználók szükségleteit, folyamatosan követhetjük, hogy iskolánk mennyire hatékony az igények kielégítésében, másrészt elégedettségvizsgálatot tartottunk. A SWOT analízis segítségével kérdéseket intéztünk a szülőkhöz, a tanárokhoz, a tanulókhöz.

A különböző nézőpontból és érdekeltségből fakadó értékelések összecsengése megerősített bennünket, döntéseinket befolyásolta. A felmerülő ellentmondások a valós helyzet korrektebb megismerését tették lehetővé! Az analízis kapcsán összegeztük iskolánk erősségeit, a fejlesztésre váró területeket, lehetőségeinket, s terveink megvalósításának veszélyeit.

1. Hitvallásunk

Harmonikus, a nemzethez kötődő, hagyományokat tisztelő, színes, sokoldalú egyéniségek kialakításában, fejlesztésében való aktív részvétel, akik számára fontos érték a tudás, alkalmazkodók a gyorsan változó világhoz.

Megadjuk az alapot ahhoz, hogy tanulóink önmagukat, társadalmi és természeti környezetüket, s azok kölcsönhatásait jól ismerő és értő személyiségekké váljanak.

Valljuk, hogy a gyermeknek szüksége és joga van az egyéni bánásmódra, a lehetőségeit és szükségleteit kibontakoztató, segítő iskolára, függetlenül attól, hogy a rá jellemző tudás és fejlettségi szint, fejlődési tempó alakításában a biológiai és társadalmi tényezőknek milyen mértékű a szerepe. Felkészültségünkkel, elhivatottságunkkal segítünk abban, hogy mindenki képességeinek optimumát nyújtva a megfelelő középiskolát találja meg, ahol tovább gazdagíthatja személyiségét.

Ennek érdekében megteremtjük és megtartjuk a neveléshez, az oktatáshoz, az alkotó munkához nélkülözhetetlen nyugodt, demokratikus iskolai légkört, ami diákközpontú.

A mi iskolánk értékei, alapelvei

1. Az iskola kultúráközvetítő
2. A haza, a nemzeti hagyományok, a szülőföld, a szűkebb környezet szeretete
3. Humánpedagógia előtérbe helyezése
4. Gyermekközpontság, a gyermeki jogok érvényesítése
5. Befogadás, az erkölcsileg elfogadható másság iránti tolerancia
6. Cselekedtető, a passzív befogadással szemben
7. Biztos alapkészségeket alakít ki
8. Nyitottság az iskola külső partnerei felé
9. A jó kommunikációs készség
10. Tehetségfejlesztés és hátránykompenzálás
11. Sokoldalú, harmonikus, testileg-lelkileg ép személyiségek nevelésének vállalása

Az értékekben olyan gyermek képe él, aki:

Ismeri, tiszteli, ápolja:

- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- nemzeti kultúránkat,
- a környezet, az iskola hagyományait.

Sokoldalú, érdeklődő, nyitott.

Reális énképpel rendelkezik.

Képességeinek optimumát nyújtja – képes önállóan ismereteket szerezni.

Jó kommunikációs készséggel bír, anyanyelvén és egy idegen nyelven.

Ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés elfogadott formáit és módszereit.

Elfogadja az erkölcsileg elfogadható másságot.

Testi-lelki harmóniára törekszik:

- egészségesen él, edzett, ápolt
- képes szeretetet adni és kapni
- képes a művészetek befogadására, egyéni adottságainak megfelelően annak művelésére.

Természetesen ezeket a tulajdonságokat nem lehet minden tanulóban kialakítani, de törekedni kell az ideális felé. A nevelők munkája arra irányul, hogy 8. osztály végére minél több diák rendelkezzen a fenti személyiségjegyekkel.

2. A nevelés és oktatás céljai

Az iskola nevelési és oktatási céljait és feladatait nem tudjuk és nem is lehet élesen szétválasztani. A nevelési célok nem önmagukban, hanem az oktatáson keresztül, az egész tevékenységrendszer átjáróján valósulnak meg. Iskolánk funkcióinak rangsorát és tartalmát a nevelőtestület határozta meg.

2.1. Tanulási készségek kialakítása

- A tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia.
- A gyermekeket tanítsuk meg tanulni – melynek célja, hogy kialakuljon az önálló tanulás iránti igényük, képességük. Legyenek a különböző tanulási technikák birtokában, és ne veszítsék el a megismerés iránti vágyukat.
- A tanuláshoz és a problémamegoldó gondolkodáshoz szükséges alapvető készségek és képesség fejlesztése (gondolkodási műveletek, beszéd, írás, értő olvasás, emlékezet).
- Kiemelt cél az egyénre szabott tanulási módszerek kiépítése – figyelembe véve a megismerés életkori és egyéni jellemzőit.
- A sikeres munkaerő-piachoz való alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

A cél teljesül, ha minden tanuló megfelel 8. évfolyam végére - az egyéni képességek alapján elvárható legjobb szinten - az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.

2.2. Személyiségfejlesztés

- A sokszínűség, az emberi másság figyelembevételével a személyiség lehető legteljesebb fejlesztése.
- Önálló, aktív, kezdeményező, alkotó tanulókat kell nevelni.
- A digitális írástudás elsajátítása.
- A személyiség alapja a reális énkép, annak egyéni alakítása, értékelése, az egészséges önbizalom elérése, a pozitív énkép kialakítása.
- Fontos a tanórai munkáltatás, önálló ismeretszerzés, majd a megfelelő értékelés.
- Színterei: az osztályfőnöki óra, ahol önismeretet, döntéshozást, stresszkezelést tanulnak. Minden tanóra, ahol a cselekedtetés, a munkáltatás dominál. Ki kell használni minden együtt töltött időt - tanórán kívüli programokat, szabadidős tevékenységeket - a tanulók jobb megismerése és formálása érdekében.

A cél akkor teljesül, ha kialakul reális, pozitív énképük, ha önkifejezésük és döntőkéességük birtokában lesznek. Tudják kezelni konfliktusaikat, kudarcaikat, sikereiket személyiségtorzulás nélkül. Alkalmazkodóak, toleránsak és empátikusak lesznek társas kapcsolataikban.

2.3. Kreativitás fejlesztése

- Ki kell fejleszteni a tanulóknál az alkotásra való beállítódást, s az innovációra való készséget.
- Képesé kell tenni őket arra, hogy meglévő ismereteik birtokában konkrét, kézzel fogható dolgokat hozzanak létre, váratlan élethelyzetekben alkalmazni tudják információikat.
- Ösztönözni kell őket egyéni utak, megoldások keresésére a tanulásban, a manuális tevékenységben, a játékban – az iskolai élet minden területén.
- Nevelésünk és tanórai tevékenységünk járuljon hozzá az alkotó fantázia kibontakoztatásához, az önálló és felelősségteljes gondolkodás kialakulásához.

A cél akkor teljesül, ha a tanórákon – különösen matematika, irodalom, művészetek, technika és életvitel – konkrétan nyomon követhető a fenti célokat szolgáló tevékenységi formák a szaktanári tanulásirányításban és tanulók ismeretszerző tanulási folyamatában egyaránt.

2.4. Tehetségfejlesztés

„Az emberi erőforrások elpocsékolása társadalmilag túrhetetlen, gazdaságilag elfogadhatatlan és politikailag rövidlátó szemléletre vall.”

Norberto Bottani

- Ennek jegyében iskolánk célja megkeresni a tanulóknál azokat az adottságokat, amelyek a legkönnyebben fejleszthetőek, s amelyek kiművelése a legtöbb sikerélményhez juttatja őket.
- Célunk a sokoldalú képességfejlesztés, hogy a sokszínű képzés kapcsán minél többféle tehetség mutakozhasson meg.

A cél teljesül, ha minél több tanulónk ér el kiemelkedő teljesítményt a sport, tánc, kézművesség, a nyelv, a zene, a matematika stb. területén.

2.5. Egészséges életmódra, családi életre nevelés

Intézményünk hagyományainak és specialitásának megfelelően kiemelt fontossággal kell kezelni a testi és lelki egészség megőrzését szolgáló nevelési célok kitűzését, s az ehhez kapcsolódó tantárgyi rendszer, tevékenységi formák megszervezését.

- Biztosítani kell ennek személyi és tárgyi feltételeit.
- Fejleszteni kell a tanulók ügyességét, mozgáskultúráját, állóképességét.
- A kimunkált test, a szép mozgás és harmonikus személyiség egységének elérése a célunk a tánc tanításával.
- Alakuljanak ki a tanulók alapvető higiéniai szokásai, ismerjék a helyes testápolás, táplálkozás jelentőségét.
- Preventív céllal ismerjék a drogok hatásait.
- Meg kell tanítani az önismeret, a stresszkezelés, a döntéshozás alapvető téziseit a pszichoszomatikus betegségek megelőzése érdekében.
- Vegyék észre és érzékeljék az ember és a természet egységét, hogy környezetük állapota saját egészségükre is hatással van.
- A családi életre nevelésnél kiemelt feladat: a család szerepe, egymás megbecsülése, családi ünnepek jelentősége – konfliktuskezelés, nemek közötti kapcsolatok, nemi szerepre, testi változásokra való felkészítés.

A cél akkor teljesül, ha 4. és 8. osztály végére eléri az életkoruknak megfelelő optimális és mérhető fejlettségi szintet. Ha későbbi életvitelük igazolja, hogy elültették tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.

2.6. Idegen nyelvi kommunikáció

- Cél, hogy a kor követelményeinek megfelelően tudjon egy idegen nyelven kommunikálni szóban és írásban egyaránt.
- Fel kell kelteni érdeklődésüket egy számukra ismeretlen kultúra, nyelv és nemzet iránt.
- Bővíljenek kapcsolataik, munkavállalási lehetőségeik.

A cél teljesül, ha a helyi tantervben leírt követelményeket minden tanuló képességeinek megfelelően teljesíti.

2.7. Hazafias nevelés, hagyományápolás

- Olyan, a nemzet hagyományait ismerő és megértő, modern európai szellemiséggel rendelkező fiatalok képzése, akik képesek ápolni a népek közötti megértést, de meg tudják tartani nemzeti öntudatukat.
- A honismeretet be kell építeni a tantárgyi rendszerbe az életkori sajátosságoknak megfelelően (jelképek, ünnepek, történelmünk, kultúránk, nemzeti összetartozás – „Határtalanul” projekt, Örökségünk mozgalom).
- Erősítsük identitásukat a helyi környezet értékeinek megismerésén keresztül – a szülőföld, a Szigetköz, a Hanság, az ország értékeinek felkeresése, megismertetése által.
- Ismerjék és ápolják iskolánk hagyományait, teremtsenek hagyományt! (Ujhelyi-nap, Majorok, Háromtölgy, ünnepek, hagyományos rendezvények).

2.8. Értékközvetítés

- Az iskola – iskolánk kikerülhetetlen feladata szilárd, egyetemes értékek közvetítése. Ezen belül a polgári értékeké, amely egyéni bánásmódon keresztül vezet el az egyént a sikerhez, a boldoguláshoz, az érvényesüléshez.
- Tanítsuk meg a XXI. század kihívásának megfelelően a természet értékeinek védelmére, s az életmódváltáshoz szükséges új értékek tiszteletére, újraértelmezésére (szabadság, önállóság, döntőképeség, engedelmesség, tekintély stb.).
- Ne hódoljanak be az álértékeknek, melyek a lazább életvitelt, a könnyed életformát, az erkölcs hagyományos értékeinek elvetését sugallják.
- Közvetítsük feléjük az emberiség által felhalmozott kultúra, erkölcs, humán műveltség értékeit tantárgyakon s a pedagógus személyiségén keresztül.

2.9. Indulási hátrányok csökkentése

Az alacsony felkészültséggel iskolába lépő gyermekek vagy lassan lemorzsolódnak, vagy az induló szintet magukkal hurcolva haladnak végig az iskolarendszeren. Ez főleg a hátrányos helyzetű gyerekekre jellemző, akiknek a család nem tud, vagy nem akar segíteni. A hátrányok csökkentése tehát az óvoda, ill. az iskola feladata.

- Fejlesztő pedagógiát kell alkalmazni a kiindulási szint felmérése után az óvodában és fejlesztő foglalkozásokon, valamint az iskolai osztályokban.
- Ez a tanórán a rászoruló tanulók esetében differenciált foglalkoztatással, tanórán kívül felzárkóztatással, egyéni fejlesztésen történjen, illetve adaptív tanulásszervezéssel, amely a pedagógiai differenciálás olyan eszköze, amely a tanulói különbségek figyelembevételével az emberek legalapvetőbb pszichológiai szükségleteire épít.
- A hiányos szociális háttér, kulturális hátrányok kompenzálása érdekében egyénre szabott nevelési program, tevékenységi rendszer kidolgozása.
- Tevékenykedtetésen keresztül specifikus képességek fejlesztése.
- Anyagi támogatás a rászorulóknak alapítványunk útján.

2.10. Művészeti nevelés

- Célunk a sokoldalú személyiségfejlesztés, s ennek szerves része: megtanítani a gyerekeket a művészet befogadására, s eljuttatni őket a művészetek magasabb szintjéhez.
- A művészeti tárgyakkal meg kell alapozni a tanulók esztétikai, tudományos és köznapi kommunikációhoz szükséges képességeit.
- Használják ki a tantárgyak – különösen az irodalom, ének-zene, vizuális kultúra, tánc, dráma adta lehetőségeket a szépre való érzékenység kifejlesztésére, a közös szépkeresés élményének élvezésére.

A cél akkor teljesül, ha sikerül tanulóink zömében elültetni a kulturált, igényes élet iránti vágyat. Ha nemcsak befogadó, hanem alkotó módon tudja önmagát és környezetét szórakoztatni.

2.11. A tanulók demokráciára nevelése, ill. demokratikus jogainak biztosítása

- A jogok megismertetése, az ezekkel való helyes élni tudás megtanítása, a gyakorlás lehetőségének biztosítása.
- Önálló véleményalkotás ösztönzése. Tanítsuk meg véleményezési jogával élni a diákönkormányzati, az iskolai programok kialakításánál – választott képviselői útján is.

- A tanulókkal való bánásmód, függőségi és hatalmi viszony kezelése legyen minta majdani közéleti szerepének alakításában.
- Önismerete, társas kapcsolatainak alakulása, a diáktársak értékrendje hatással van személyiségének alakulására – így az iskola nevelő hatása terjedjen ki fokozottan e területek fejlesztésére.

2.12. Alapfokú technikai műveltség kialakítása

- Szerezzenek életkoruknak megfelelő tájékozottságot az ember környezet alakító tevékenységéről, a technika hasznosságáról és nélkülözhetetlenségéről, veszélyeiről.
- Cél a mindennapokban (otthon, iskolában, közlekedésben) használható elemi ismeretek tanítása.
- Fejleszteni kell technikai alkotásvágyukat, manipulatív készségüket, manuális képességüket.
- Minden tanuló ismerje meg a számítógépet mint a műszaki kommunikáció egyik eszközét, az infokommunikációs eszközök és az internet használata legyen számukra természetes, és képesek legyenek az információk szűrésére.

3. A pedagógusok nevelési-oktatási feladatai, ennek eszközei, eljárásai

A, Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátítása, valamint az ezekre épülő differenciálás. E két feladat azt a célt szolgálja, hogy tanulóink különböző adottságaikkal, eltérő mértékű fejlődésükkel, tanulásukkal, egyéb tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez. Céljaink megvalósíthatók, ha teret adunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának; ha fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddük akarataikat; életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához hozzájárulunk. Céljaink megvalósulásának színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Teendőink:

1. Az értelem kiművelése területén feladataink:
  - a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése, alkotó jellegű feladatokkal,
  - a megismerési vágy fejlesztése,
  - a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása,
  - a tanulási életprogram fejlődésének segítése,
  - a kognitív kommunikáció fejlesztése,
  - a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
  - az önálló ismeretszerzésre való igény kialakítása.
2. A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
  - a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának fejlesztése,
  - a pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival,
  - adjanak követhető példát az alá-fölrendeltségi viszonyban lévők kapcsolatában.

3. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
  - az egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal,
  - a kondicionálási és koordinációs képességek fejlesztése, karbantartása,
  - a kézügyesség fejlesztése különféle tevékenységek során,
  - az önellátó képesség gyakoroltatása változatos formában,
  - a zenei és vizuális befogadóképesség fejlesztése,
  - az önkifejezés megfelelően gazdag és igényes tárházának bemutatása, gyakorlása,
  - a tanulói önértékelés rendszeressé válása,
  - a szociális kommunikáció fejlesztése,
  - a tanulók önismeretének folytonos fejlesztése,
  - a tehetség kibontakoztatásának segítése a személyiség fejlesztése érdekében.

4. A szakmai képzés alapozása területén elvégzendő feladatok:
  - fel kell tární az alkotó tevékenységre alkalmas tantárgyi tartalmakat,
  - szakkörök fenntartása,
  - az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása,
  - a szabályhasználat képességének gyakorlása.

5. Nevelési céljaink érdekében alkalmazott tevékenységformák:
  - Differenciált tanulásszervezés
  - Kooperatív technikák alkalmazása
  - Projekt módszer elterjesztése
  - Tevékenységközpontú pedagógiák
  - Individuális tanulás előtérbe helyezése
  - Az alapozó időszak elnyújtása
  - Fejlesztő értékelés bevezetése
  - A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

B, Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.”

(Hankiss Elemér)

A közösségi élet tehát gazdag kapcsolatrendszerben valósul meg, amelyben az egyén önállósága, kulturált magatartása, magánélete, közösségi tevékenysége, emberi méltósága, véleménymondás szabadsága egyaránt biztosított.

A közösségfejlesztés folyamata nem ragadható ki az egységes nevelési folyamatból. Tehát a nevelési folyamatban a tapasztalatszerzés, az általánosítás és a gyakorlás során a közösségi élmények, tapasztalatok, a szociális ismeretek megszerzése és gyakorlati alkalmazása egységesen valósul meg.

Mindez nem csupán a tanítási órákon valósítható meg. Nem is érhet véget itt, hanem igyekeznünk kell az osztályon és iskolán kívüli tevékenységeknek számos formáját megszervezni. A szocializáció a gyermek nagyrészt életkorával összefüggő szükségleteinek megfelelően történik. Az értékek a tevékenység során válnak belsővé.

A közösségi nevelés területei:

- család
- iskola
- iskolán kívüli közösségek

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

1. Tanórák
  - szaktárgyi órák
  - osztályfőnöki órák
2. Tanórán kívüli foglalkozások
  - napközi, tanulószoba
  - séta, kirándulás
  - szakkörök, sporttevékenységek, énekkar, tánc...
  - pályázatokon való részvétel, versenyek, vetélkedők...
  - fesztiválok, bemutatók
  - rendhagyó órák
  - erdei iskola
  - projektek, témahét, moduláris oktatás
3. Diákönkormányzati munka – diákok által szervezett foglalkozások
4. A Szülői Szervezet által szervezett programok
5. Szabadidős tevékenységek – színház, mozi, könyvtár...

Valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást megerősítve, ezért megjelöljük a legfontosabb közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, melyeket a nevelőtestület a Szülői Szervezettel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozott meg.

Intézményünk a Köznevelési törvénnyel (2011.évi CXC. törvény és módosításai) összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba. Ebben a közösségfejlesztő folyamattevékenységben tudatosan felhasználható a TÁMOP 3.1.4/B-13/1-2013-0001 projekt partnerség és hálózatosodás moduljának segédanyaga, amit rendelkezésünkre bocsátanak. Az intézmény elősegíti a járáson belüli szakmai együttműködések, az intézményekkel való közös gondolkodást abban, miképpen lehet a család mint partner szempontot érvényesíteni. Ennek érdekében közösségi eseményeit úgy szervezi, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve elősegítse az iskolai közösség fejlődését.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

1. Olyan iskolai légkör kialakítása:

- amelyben a tanuló folyamatosan tapasztalhatja a kölcsönös megértést, együttérzést, segítőkészséget, jóindulatot, bizalmat,
- amelyben segítséget kap minden bajban, a köztük támadt konfliktusokat, problémákat igazságosan, a gyengébbek védelmét nyújtó módon oldja meg,
- amelyben a tanulók biztonságban és jól érzik magukat,
- amelyben a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárhatóak.

Ehhez a pedagógus a következőket biztosítja:

- érezteti a tanulókkal, hogy értük dolgozik, kész figyelni rájuk;
- mindig időt szán arra, hogy beszélgessen a diákokkal;
- érdeklődést mutat a tanulók munkája, játéka és környezete iránt;
- ösztönözi a gyerekeket arra, hogy dolgozzanak, játsszanak együtt, segítsék egymást;
- megtartja és teljesíti a tanulókkal közösen vállalt megállapodásokat, kötelezettségeket;
- szavai és cselekedetei egyaránt azt sugallják, hogy elítéli az etnikai alapú megkülönböztetést és a diszkrimináció egyéb formáit;
- megfelelő diszkrécióval kezeli a tanulókkal és családi helyzetükkel kapcsolatos bizalmas információkat.

2. Ismerjék meg a tanulók azokat a társas együttéléshez nélkülözhetetlen alapvető szabályokat, szociális szokásokat, mintákat, attitűdöket, készségeket, ismereteket, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.

- Cselekedeteikbe, ismereteikbe, eszméikbe épüljön be az az elfogadó vagy elutasító meggyőződés, amely a pozitív szociális szokások kialakulását, gyarapítását segíti.
- Értsék meg a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét, jelentőségét.
- Az iskola közösségeiben jussanak érvényre a közös célok és érdekek, a szabad döntés joga, a demokrácia szabályrendszere, a cselekvőképesség, a megbecsülés és szeretet, valamint a különbözőségek gazdagító hatásai.
- *Megjegyzés:* Nem az a feladatunk, hogy uniformizálódjék az egyének törekvése, gondolata, cselekvése a közösségben, hanem váljanak alkalmassá az eltérésekből fakadó különbségek kiegyenlítésére.
- Alakuljon ki a tanulóiban olyan szociális kötődés, amely a bizalomra épül, amelynek a ragaszkodás, az összetartó erő, a szeretet az érzelmi alapja.
- Tudjanak békében élni társaikkal és önmagukkal.
- A gazdag iskolai programok tegyék lehetővé a tanulók rangsorképzési hajlamának működését, ösztönözze őket abban, hogy csak az eredményei alapján juthatnak előre.
- Ki kell alakítani bennük a jó értelemben vett „birtoklási vágyat”, amely hozzájárul az egyén és a közösség életminőségének javulásához.
- *Megjegyzés:* Hiszen minden megosztási, felajánlási, ajándékozási viselkedés, szociális funkció az együttélés segítője.

3. Becsüljük szülőföldjüket, annak jelenét, múltját, hagyományait, jelképeit, kultúráját, értékeit. Egyszerre tudjanak jó magyarrá, európaivá, emberré válni a hazaszeretet, a nemzeti büszkeség természetes forrásainak megismerésével.
Sajátítsák el azokat az ismereteket és gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei, valamint hagyományainak megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Biztosítsunk lehetőséget arra, hogy megismerhessék a népi tárgyalkotó művészetet és az ezekhez kapcsolódó munkákat, megtanulják azokat a munkaformákat, melyekkel új tárgyakat tudnak létrehozni.
Megjegyzés: Ahhoz, hogy ezeket az értékeket tisztelni, befogadni és elsajátítani tudják, maguknak is alkotniuk kell!
Érzelmileg kössük gyermekeinket a lakóhelyhez (séták, hulladékgyűjtés, jó kapcsolat kialakítása közművelődési intézményekkel, lakóhelyi közösségekkel...).
Segítsük gyermekeinket abban, hogy hozzájussanak olyan élményekhez, érzésekhez, amelyekből később a valódi hazaszeretet kisarjad (megemlékezések, ünnepek, hagyományok...).
Valamilyen módon közvetlenül is vállaljanak tanulóink részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában (testvériskolák, kapcsolatok – Sepsiszentgyörgy, Somorja).
4. Egyik legdrágább kincsünk az anyanyelvünk, melynek ápolása, tisztaságának megőrzése fontos. Tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról anyanyelvükön szabatosan kommunikálni, véleményt alkotni, beszédük legyen helyes, tiszta.
Legyenek képesek az új audiovizuális környezetet megérteni, az új információs rendszerben eligazodni és azt szelektíven, kritikai módon használni.
5. Készítsük fel őket a reájuk váró jelentős kihívásokra (iskola-, életforma-, otthonváltás).
Tudják, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.
Tudjanak rugalmasan alkalmazkodni a változó környezethez, képesek legyenek megbirkózni a globalizálódó világ szociális, társadalmi konfliktusaival.
6. A tanulók ismerjék és értsék meg a gondoskodó és demokratikus családmódellet működését, a szilárd, kiegyensúlyozott, boldog családi élet kialakulásának feltételeit, módjait, sokfajta akadályát, veszélyét.
A szülői házzal szorosan együttműködve közös szerepvállalásban kell felkészíteni a tanulókat a szülői feladatokra úgy, hogy a család érdeke, pozitív normaadó szerepe, tevékenységrendszere, felelőssége érvényre jusson.
Az iskolának a lehetőség szerint kísérleteket kell tennie arra, hogy részben kompenzálják, enyhítsék azokat a negatív szociális és társadalmi hatásokat, amik látszatértékeket képviselnek. (csonka család, iszákosság, gazdagság, drogok, sztárok, bálványok feltűnése...)
7. A tanulóink legyenek képesek önálló, felnőtt életükben helyes döntéseket hozni életmódjukra vonatkozóan, tudjanak egészséges életvitelt kialakítani.
Ismerjék meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait.
Kapjanak megerősítést önértékelésük, önbecsülésük megalapozásához.
Kapjanak kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.

8. Tanulóink váljanak érzékennyé környezetünk állapota iránt, felelősségteljesen viszonyuljanak a többi benne élő élőlényhez is.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés, a környezetkímélő magatartás váljon meghatározóvá.

A környezetükben eredményes, lelkiismeretes tevékenységet végző embereket becsülik, tisztelik.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok végrehajtásánál nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenységek gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés, az egymásba kapcsolódás teljes rendszerét kell, hogy jelentse.

A közösség belső kapcsolatainak mérése

A csoport, a közösség belső kapcsolatait, szerkezetét úgy kell feltárni, hogy az valóban a közösséget mérje, ne csak az egyén helyét mutassa meg benne.

Ezért a megismeréshez, feltáráshoz különböző módszereket alkalmazunk.

- Tények, információk gyűjtése (statisztikai adatok, napközisek száma, szülők foglalkozása, tanórán kívüli elfoglaltságok...)
- Megfigyelés (tanórán, hospitáláson, beszélgetések alkalmával, szünetekben, kiránduláson, viták kapcsán, játék közben...)
- Pedagógiai helyzetteremtés (tudatosan létrehozott probléma-, szituációteremtés)
- Írásbeli közvélemény kutatás (tesztek, kérdőívek, rajzok...)
- A gyermeki produktumok, teljesítmények elemzése, értékelése (sport-, tanulmányi-, szakköri kreativitás...)
- Szociometriai mérés (a csoport struktúráját tárja fel)

Erre alapozva a csoportról, közösségről olyan jellemzést készíthetünk, amely tükröként szolgálhat.

- tájékoztat a csoportról
- megmutatja, hogy az egyes egyén hol helyezkedik el benne,
- megvilágítja a csoport értékrendjét, szerephierarchiáját, erőterét, érzelmi – kapcsolati hálóját

„A gyermek szeretetét nem lehet ingoványra építeni”

(Hermann Attila)

A pedagógus legfőbb eszköze a saját személyisége. A gyermek lelki harmóniája tőle függ elsősorban, de ezeket a feladatokat az iskola valamennyi dolgozójának, sőt az iskolát segítő szervezetek képviselőinek, vezetőinek is figyelembe kell vennie, hisz példaként állnak a diákok előtt. (megjelenés, viselkedés, beszédstílus, társas kapcsolatok...)

C, A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,

- szakmailag, pedagógiailag továbbképezni magát,
- tankerületi, városi, iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.

A pedagógusok feladatai

- A pedagógusok általános működési feladatait (ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok stb.) az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti.

Részletezve:

- a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- az iskola vezetői által meghatározott feladatokon túl (pl.: helyettesítés, ügyelet) a feladatok vállalása önkéntes;
- a problémák megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt;
- adja át az egészség, testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket, azok elsajátításáról győződjön meg;
- tegye meg a szükséges intézkedéseket a gyermekbalesetek megelőzése érdekében az iskolában és az iskolán kívül egyaránt;
- tartsa és tartassa be a védő- óvó előírásokat tűz – és bombariadó esetén;

Konkrétan a pedagógusok feladatai:

1. Tanításra való felkészülés, a tanítás megtervezése
2. Oktatási folyamat, tanórák vezetése
3. Tanítás módszereinek kiválasztása, alkalmazása
4. Motiválás, az érdeklődés felkeltése és fenntartása
5. Tanulásszervezés
6. Iskolai környezet alakítása
7. Pozitív osztálytermi légkör kialakítása
8. Fegyelmezés, konfliktushelyzetek megoldása
9. Tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése, osztályozása
10. A tanítás diákokhoz való adaptálása, az egyéni különbségek figyelembe vétele
11. Házi feladatok kijelölése
12. Dolgozatok feladatainak összeállítása, javítása
13. Vizsgáztatás

14. Tanártovábbképzésen, konferenciákon való részvétel
15. Szülőkkel való kapcsolat ápolása
16. Szakmai munkaközösségben végzett munka
17. DÖK munkájának segítése
18. Osztályfőnöki feladatok ellátása
19. Iskolai ünnepségek szervezése, lebonyolítása
20. Táboroztatás, erdei iskolázás
21. A tanulók egymás közötti kapcsolatainak formálása
22. Segítségnyújtás a diákok egyéni problémáinak megoldásában
23. Tanulmányi versenyekre való felkészítés
24. Szabadidős tevékenységek szervezése
25. Szakkör, osztály- és tanulmányi kirándulás, múzeum- és színházlátogatás
26. Tanulás tanítása
27. Tankönyvek kiválasztása
28. Órai segédanyagok, taneszközök készítése
29. Internetes oktatást-nevelést segítő honlapok használata
30. Pedagógiai program, helyi tanterv készítése
31. Projektnap, témahét tervezése és szervezése
32. Szakirodalom folyamatos nyomon követése
33. Tanári munka értékelése, önreflexió
34. Iskolai adminisztratív feladatok ellátása
35. Tanügyi-jogi dokumentumok figyelemmel kísérése
36. Továbbtanulás segítése, pályaválasztási tanácsadás
37. Gyermekvédelmi feladatok ellátása
38. Tehetséggondozás
39. Egészségvédelem, egészségfejlesztés
40. Nevelést segítő intézményekkel való együttműködés

D, Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

I. Az osztályfőnök kiválasztása, megbízása

Az osztályfőnököt - az iskolavezetés javaslata alapján az igazgató bízza meg. Osztályfőnöki megbízás elsősorban annak adható, aki

- az intézmény főfoglalkozású tanára,
- legalább egy éves tanítói- tanári gyakorlattal rendelkezik.

A tantárgyfelosztásnál kiemelt szempont, hogy az osztályfőnökök – ez irányú kérésük esetén – lehetőleg alapóraszámhoz közeli óraszámokban tanítsanak. Az osztályfőnöki munka végzéséért osztályfőnöki pótlék jár.

II. Az osztályfőnök feladata

1) A tanulmányi munka figyelemmel kísérése

- Beszámolót készít az év végi értekezletre az iskolavezetés által megadott szempontok alapján.
- Év közben – szükség esetén – él a dicséretnek, illetve az elmarasztalások lehetőségével.

- Legkésőbb félév, illetve év vége előtt 30 nappal az ellenőrző útján értesíti az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit.
- 2) A diákönkormányzat segítése
Minden év elején tevékenyen segíti az osztály diákönkormányzati képviselőinek megválasztását, ismerteti a DÖK működési szabályzatát.
  - 3) Felmérések
1-4.évfolyam: Az iskolavezetés által jóváhagyott felmérések osztályszintű lebonyolítását, összesítését elvégzi, elvégezteti.
5-8.évfolyam: szociometriai- és légkörvizsgálatot végez
  - 4) Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése
    - a) Az osztállyal és az osztályban tanító tanárokkal történő megbeszélés után félévkor és év végén értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
    - b) Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra. Folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
    - c) Az első óra vagy nap igazolatlan hiányzás után hivatalos levélben értesíti a tanuló szüleit és felhívja figyelmüket a további hiányzások következményeire.
    - d) Folyamatosan figyeli az osztályterem berendezésének állapotát, azonnal jelzi az iskolavezetésnek a hiányosságokat, rongálásokat, illetve intézkedik azok megjavításáról, megjavíttatásáról.
  - 5) Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység
    - a) Osztálynapló kitöltése, vezetésének ellenőrzése; az osztályozó naplóból még hónap végén is hiányzó érdemjegyekre felhívja a szaktanár és az igazgatóhelyettes figyelmét.
    - b) Ellenőrzők figyelemmel kísérése.
    - c) A hiányzások havonkénti, félév végi, illetve év végi összesítése.
    - d) Félévi értesítők, év végi bizonyítványok kitöltése, kiadása.
    - e) A pótvizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
    - f) Anyakönyvek kitöltése és vezetése.
    - g) Tájékoztatja a tanulókat és szüleiket arról, hogy az intézmény legfontosabb dokumentumai (pedagógiai program, házirend, az éves munkaterv, a DÖK szabályzata) hol hozzáférhetőek számukra.
  - 6) Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendők
    - a) Az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját.
    - b) A tervezett témákról beszélgetést folytat, illetve vitát vezet az osztályfőnöki órákon.
    - c) Az első osztályfőnöki órán vázolja a tanulóknak az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület őket érintő határozatairól.
    - d) Az osztály diáktitkára révén, az osztályfőnöki órákon tájékoztatja az osztályt a diákönkormányzati határozatokról, tevékenységekről.
    - e) Elvégzi a szükséges adminisztrációs tevékenységet.

- 7) Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységek
  - a) Minden év elején az első osztályfőnöki órán ismerteti az iskola hagyományrendszerét, éves munkatervét.
  - b) A hagyományos rendezvényeken (tanévnnyitó, osztálykarácsony, ünnepségek, ballagás, tanévzáró) felügyeli saját osztályát.
- 8) Megtervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az osztálykirándulásokat.
- 9) Szülőkkal való kapcsolattartás
  - a) Egy évben legalább két szülői értekezletet tart.
  - b) Szükség esetén családlátogatást végez.
- 10) Kapcsolatot tart az iskolaorvossal, védőnővel, illetve a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel.

4. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A, Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nevelési programunkban a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét s a hátrányok kompenzálását szolgáló tevékenységformákat, annak érdekében, hogy az általános iskolát kevés kudarccal, lelki sérülés nélkül elvégezhessek.

Célja:

Segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik hátrányos helyzetűek:

- ismeretelsajátítást, egyéni ütemű fejlődést, szociális körülményeket tekintve
- mikrokörnyezetből adódóan (csonka családban felnövő gyermekek)
- családi házon kívüli környezet miatt
- iskolai körülményeiket tekintve (nagy létszámú osztályban tanuló diszlexiás gyerekek) tartós betegség miatt
- mert munkanélküli szülők gyermekei
- mert áttelepült, beköltözött új tanulók

A program ütemterve:

Időpont	Feladatok	Felelős
1. óvoda nagycsoport	iskolaérettségi vizsgálat	óvónő, Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény
1. osztály, okt.-dec.	Difer-mérések	1. osztályos osztályfőnök
2. 2. osztály, év végén	a fejlesztés eredményének mérése	fejlesztő pedagógus, igazgató, Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény

3. március-április	a hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása, a hátrányok meghatározása	osztályfőnök, mk. vezetők
4. május	a tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre	osztályfőnök, mk. vezetők
5. szeptember	a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése	osztályfőnök, mk. vezetők
6. október-június	a tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint	osztályfőnökök, szaktanárok
7. május	az eredmények számbavétele, fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre	osztályfőnökök, szaktanárok, igazgató

Tevékenységi formák

1. Felzárkóztató és tehetséggondozó programok szervezése.
2. Drog- és bűnmegelőzési programok.
3. Mentálhigiénés programok.
4. Pályaorientációs tevékenység.
5. Komplex táborozások, kirándulások, országjárások.
6. Fesztiválok, bemutatók.
7. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, egyéb formában: városi TV, levél
8. Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése.
9. Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
10. Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
11. A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása.
12. Táborozási hozzájárulások.
13. Ösztöndíjak.
14. Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók felzárkóztatását segítő program

Minden tanuló számára biztosítani kell az iskolai esélyegyenlőséget. A tanulási kudarcnak kitett tanulók problémáinak eredetét megtalálhatjuk:

- a társadalmi környezet alakulásában:
- A szülők iskolai végzettsége szinte automatikusan leképeződik a tanulók iskolai munkájában, ez olyan meghatározó tényező, amelyben az iskola tehetetlen.
- gazdasági problémákban:
- A szociális helyzet romlása emocionális sérülésekhez, a tanulási feltételek romlásához vezet.
- a kulturális környezet alakulásában:

- Az olvasás presztízsének süllyedése, ill. az olvasási zavarok az önálló tanulás korlátaivá válnak.
- egyéb okokban:
- Születéssel kapcsolatos rendellenességek (pl.: rövid ideig tartó oxigénhiány), betegségek következtében fellépő ártalom, ill. pszichés problémák (pl.: depresszió, agresszió).

A problémás tanulóknál általában több rizikótényező figyelhető meg.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók iskolai elhelyezése:

- integráltan, normál osztályban a létszám 30%-áig 1-8. osztályig.

Célunk:

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztatása a fejlesztő pedagógusok segítségével, a szakvélemények javaslatainak figyelembevételével és a törvényi lehetőségek betartásával.

Megoldási javaslat

1. Óvodai előkészítés nélkül ne lépjen gyermek az iskolába, hisz ez olyan hátrány, amelyet az általános iskola végeztével sem tud a gyermek maradéktalanul felszámolni.
2. Az óvodai – iskolai átmenet megkönnyítése érdekében az óvónők az iskolában, a tanítónők az óvodában látogassanak foglalkozást.
3. A diszlexiát, diszgráfiát, diszkalkuliát időben ismerjük fel, irányítsuk a problémás tanulót szakemberhez. A szakszolgálat eredményességét tanulóinkkal kapcsolatban kísérjük figyelemmel.
4. A szociális és gazdasági problémákra a gyermekvédelmi felelősnek kell figyelnie, lehetőség szerint együttműködve a szülőkkel és a társadalmi intézményekkel.
5. A pedagógiai kultúra emelésével, differenciált foglalkoztatással, számonkéréskor egyharmad időtöbblet megadásával biztosítani kell a tanulók egyéni ütemben való haladását, így tudjuk pótolni a meglévő hiányokat.
6. Az iskola profiljának megfelelő módszertani pályázatokkal kell gazdagabbá tenni az oktató-nevelő munkát.
7. Jó tankönyveket kell választani, olyanokat, amely:
  - igényes és megnyerő,
  - a tanulóhoz szól,
  - arányos, jól tagolt rendszerszemléleten alapul,
  - érthető, könnyen tanulható,
  - sokat szemléltet,
  - többszintű feladatokat tartalmaz,
  - lehetőség szerint megfelel a kompetencia alapú oktatás követelményeinek,
  - tartalmilag megbízható,
  - kedvező árú.
8. A „Tanulás tanítása” című könyv módszertani segítség az eredményes tanuláshoz.
9. A tanulási kudarcok miatt fellépő magatartási problémák személyiségfejlesztő tréningekkel történő megelőzése, ill. kezelése.
10. Differenciálás adaptív tanulásszervezéssel.

	A HÁTRÁNYKOMPENZÁLÓ DIFFERENCIÁLÁS ESZKÖZEI	ADAPTÍV OKTATÁSSZERVEZÉS
Ahogy a különbségekhez viszonyul:	Igyekszik azokat felderíteni és csökkenteni.	Természetesnek veszi.
Célok:	A minimumkövetelmények teljesítése.	Minden tanuló teljesítményének növelése.
Célcsoport:	Rosszul teljesítő gyermekek.	Minden gyermek.
Mire koncentrálnak:	Lemaradó gyermekek igényei.	Minden gyermek szükséglete.
Attitűd a különbségekkel szemben:	Negatív.	Pozitív.

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése-oktatása

A nevelésben-oktatásban megvalósuló integráció során a sajátos nevelési igényű gyermek beilleszkedésére kerül sor a többségi nevelési-oktatási intézményekben. Sajátos nevelési igényű tanuló: „az a gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd (Nemzeti köznevelésről szóló törvény 4.§)

A tanulási problémák körét alkotják:

- tanulási nehézség,
- tanulási zavar,
- tanulási akadályozottság.

A tanulási probléma súlyosságát a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény és Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézménye állapítja meg. Az általuk kiadott szakvéleményben megfogalmazottaknak és a köznevelési törvény által előírtaknak megfelelően történik a gyermekek további iskolai nevelésének-oktatásának megtervezése.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztésének célja:

- A sajátos nevelési igényből adódó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése.
- Harmonikus, önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása.
- Megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzációs technikák elsajátítása.

Feladatok a tanulási problémával küzdő gyermekek megsegítése érdekében:

1. Főbb tünetek és tünetcsoportok mielőbbi felismerése – szekunder módon létrejövő tünetek kialakulásának elkerülése (szorongás, kudarcérvárás, agresszió, bohóckodás stb.)
2. A neveléshez – oktatáshoz - fejlesztéshez szükséges motivációs bázis kialakítása.
3. Az egyéni képességeket figyelembe vevő támogató légkör kialakítása.

4. A törvény által meghatározott és a szakvéleményben szereplő fejlesztési formák biztosítása, egyéni fejlesztési formák keresése, alkalmazása a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével. A megvalósítás jellege, formái:
  - Az egyéni képességeket, az eltérő fejlődési ütemet figyelembe vevő mennyiségi és minőségi differenciálás a tanórán.
  - Tanórán kívüli korrepetálás.
  - Egyéni rehabilitációs és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások a gyógypedagógussal és a fejlesztő pedagógussal.
  - Mozgásfejlesztő és sportfoglalkozások a szabadidőben.
5. Az eredményes fejlesztő munka érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk külső szakemberekkel.

A tanulási problémával küzdő gyermekek tanulási követelményeinek meghatározása

Ezen tanulók sajátos fejlesztésének elvei nem indokolják a NAT és a kerettanterv követelményeinek módosítását. A tanulók e csoportja ugyanis képes a követelmények minimum, vagy annál magasabb szinten való elsajátítására, tanulási zavarai a közoktatási törvény adta lehetőségeken belül kezelhetők. Kellő segítség és a kompenzációs eszközök igénybevétele mellett elvárható tőlük a minimum vagy annál magasabb szintű követelmények teljesítése. Speciális probléma vagy a tanulási zavarok halmozott előfordulása esetén lehetőség nyílik egyénre szabott követelményrendszer kialakítására.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése és minősítése

E tanulók tanulmányi követelményeinek meghatározásából következik, hogy értékelésük és minősítésük az iskola által meghatározott általános szabályok szerint történik, néhány speciális eset kivételével:

- Amennyiben a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény és Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézménye által kiadott szakvélemény a tanuló értékelés és minősítés alóli felmentését javasolja egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek alól, úgy az iskola igazgatója dönthet arról, döntését határozatban rögzíti.
- Az egyéni haladási ütem megvalósítása, a méltányos elbírálás és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a tanulási nehézségükről vagy sajátos nevelési igényükről szakvéleménnyel rendelkező tanulók esetében lehetőséget biztosítunk arra alsó tagozaton, hogy az adott tantárgy egyes tananyagrészeinek számonkérése eltérő ütemben történjen, és/vagy az értékelés a tanév folyamán százalékos formában történjen. Ez utóbbi esetben a tanulónak év végén kell számot adnia arról, hogy az évfolyam követelményeinek milyen mértékben tud eleget tenni, felsőbb évfolyamba léphet-e. Így a tanuló év végi minősítését kizárólag év végi teljesítményszintje alapján kell meghatározni.
- Felső tagozaton az értékelés a tantárgy sajátosságaihoz igazodva történik, a szakvéleményben megfogalmazott javaslatok figyelembe vételével.

B, A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű, de különösen a szociális hátrányban lévő tanulók képességeinek kibontakoztatását. Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

A hátrányos helyzet kialakulásában a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszony, alacsony jövedelem, kulturális közeg, családtagok magatartása), a családi házon kívüli (utcai, lakóköri) negatív hatások, valamint a gyermek szükségleteit figyelmen kívül hagyó iskolai környezet egyaránt szerepet játszhatnak.

Programunk célja a tanulók egyéni ütemű fejlődésének, ismeretelsajátításának biztosításával személyiségük fejlesztése és beilleszkedésük segítése.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- A tanulási kudarcoknak kitett gyermekek felzárkóztatását segíti az óvoda-iskola programunk,
- Egyéni fejlesztések.
- A tehetséggondozást egyéni fejlesztéssel, ill. fakultatív órákkal tudjuk megvalósítani.
- A magatartási zavarok és a tanulási nehézségek kezelésében nyújt segítséget a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény.
- A tanulók egészségnevelése, személyiségfejlesztése az osztályfőnöki és egészségtan órák keretében valósul meg. Itt önismereti, kudarckezelési, drog- és bűnmegelőzési, mentálhigiénés témákkal ismerkednek a gyerekek.
- Pályaválasztási tanácsadás.
- Szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson, levélben értesítjük a szülőket.
- Iskolánk alapítványából támogatjuk a rászoruló tanulók kulturális, sport (táborozás) és kirándulási költségeit.
- Pályázatok figyelése.
- Motiváljuk a szülőket, hogy gyermekük tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermek- és ifjúságvédelem nevelési-oktatási munkánk szerves része.

Célja a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése. Ennek megvalósításához olyan rendszer kiépítése és működtetése szükséges, amely biztosítja, hogy időben felismerjük a tanulókat veszélyeztető problémákat, segítséget nyújtsunk azok leküzdéséhez, de legfőképp megelőzéséhez.

Ezen rendszer működéséért az intézmény vezetője a felelős, munkájában pedig köteles közreműködni minden pedagógus.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az intézményvezető irányító tevékenységét, továbbá összehangolja a pedagógusok ez irányú munkáját.

Valamennyi osztályfőnök feladata:

- A szülői házzal való kapcsolattartás, a szülők segítése gyermekük nevelésében.
- A családi környezet, a család szociális, kulturális, anyagi helyzetének a gyermek fejlődésére gyakorolt hatásának vizsgálata.

- A tanév kezdetekor írásban tájékoztatja a szülőket a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.
- Ha a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, tájékoztatja az iskola vezetőjét vagy az ifjúságvédelmi felelőst.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- A tanév megkezdésekor az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és mikor fordulhatnak hozzá.
- Az iskola hirdetőtábláin közzéteszi, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel. (pl. gyermekjóléti szolgálat, Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény, drogambulancia, ifjúsági segélytelefon, gyermekek átmeneti otthona, stb. címe és telefonszáma).
- A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi kiegészítő családi pótlék, ill. rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását a helyi önkormányzatnál.
- Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez, ennek érdekében együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal.
- Családlátogatás (szükség szerint).
- Fogadóóra gyerekeknek és szülőknek.
- Kapcsolattartás osztályfőnökökkel.

A drogkoordinátori munka céljai:

Az iskolai drogstratégia kialakításában fontosnak tartjuk, hogy alapvetően megelőzési szemléletű, az egészségmotiváció megerősítésére törekvő legyen. Egyszerre irányuljon a tanuló jelenére és jövőjére, hogy a gyermek a tanultak birtokában, testi és mentális szempontból is egészségessé váljon.

Az iskolai drogügyi koordinátor feladatai:

A drogügyi koordinátorok olyan pedagógusok, akik arra kaptak felkészítést, hogy a nemzeti drogstratégiából fakadó, iskolai szinten megvalósítandó feladatokat összefogják, koordinálják, annak folyamatába bevonjanak külső szakembereket, kezdeményezzék a megelőző tevékenység elindítását, fenntartását. Közreműködnek drogprevenációs hangsúlyú iskolai egészségfejlesztési munka szervezésében, együttműködnek a diákokkal, szülőkkel, tantestülettel, illetékes szakmai intézményekkel, szükség esetén hatóságokkal, valamint kapcsolatot tartanak szakmai szervezetekkel. Ezekon kívül figyelik a különböző pályázatokat, melyek hozzásegítik az iskolákat a konkrét drogmegelőző és egészségfejlesztési munka megvalósításához.

Esélyegyenlőség biztosítása

Hogyan valósítható meg a gyakorlatban az esélyegyenlőség?

A széleskörűen egyeztetett és kialakított oktatópolitikai koncepció alapján pedagógiai munkánk főbb alapelvei a következők:

- az oktatás és nevelés egyensúlya;
- az esélyegyenlőség biztosítása;
- az eredményorientáltság;
- a nyitottság elve.

Konkrét feladatok:

Az óvodával már a beiratkozási időszak kezdete előtt felvesszük a kapcsolatot, mivel tanulói bázisunk nagy részét az óvoda adja. Szakmai együttműködésünk e témával kapcsolatos feladatai:

- a tankötelesek létszámának egyeztetése,
- szakmai konzultáció a gyermekek szociális helyzetéről,
- az iskola-előkészítő szakasz – nagycsoportos óvoda – figyelemmel kísérése,

A hátrányos és veszélyeztetett helyzet feltérképezése. Minden tanév elején elvégezzük az iskola tanulóinak szociális-egészségügyi feltérképezését. Törekszünk arra, hogy az induló osztályokban megközelítően egyenlő arányban legyenek hátrányos helyzetű tanulók.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előző bekezdés pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Veszélyeztetettnek tekintjük azt a tanulót, akinek testi vagy pszichés fejlődését az örökölt vagy szerzett organikus károsodások, a környezeti ártalmak vagy a rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák. A veszélyeztető tényezők rendszerint halmozottan hatnak és érvényesülnek. A helyzetfelmérésekben az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse, a fejlesztő pedagógus és az osztályfőnökök vesznek részt. A problémák kezelésében, a tanulók helyzetében bekövetkező változások észrevételezésében igénybe vesszük a Gyermekjóléti Szolgálat, a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény szakmai segítségét. A tanuló iskolai munkájában bekövetkező szembetűnő visszaesés, súlyos magatartási problémák, igazolatlan hiányzások esetén jelzéssel élünk a nevezett intézmények felé, és az ott foglalkoztatott családgondozó besegít az okok feltárásába, a problémás helyzet kezelésébe.

Hátrányos helyzetű tanulóink többsége rendelkezik a tanuláshoz szükséges tanfelszereléssel. A meggyőző, felvilágosító munka jelentős része hárul a gyermekvédelmi felelősre, az osztályfőnökökre, akik közvetlenül nyomon követik hátrányos helyzetű tanulóink mindennapjait, így egy kialakított jelzőrendszeren keresztül tudnak kommunikálni a szülővel, a szakemberrel. Iskolánk együttműködési mechanizmusában meghatározó jelentőségű a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Sajnos a hátrányos helyzetű tanulók esetében többnyire ez egyoldalú folyamat, mert ezen tanulók szülei iskolai ügyekben nem keresik a kapcsolatot a pedagógussal. A legtöbb esetben csak vélt sérelmeik kapcsán jönnek be az iskolába, így a nevelő és a gyermekvédelmi felelős keresi fel a családokat az észlelt tanulói kudarcok megszüntetése érdekében.

Tapasztalatunk az, hogy a tanulási nehézségekkel, magatartási problémákkal, esetenként hiányos felszereléssel rendelkező tanulók szülei a fogadóórákra, szülői értekezletekre sem jönnek el, a tanulói kudarcok fő oka tehát a szülői háttér, az odafigyelés teljes hiánya. Ezen a helyzeten önmagában az iskola nehezen tud változtatni; minden nevelési partner segítségét igénybe kell venni.

Hátrányos helyzetű tanulóink iskolai kudarcainak sokféle kiváltó oka van, és ha ismerjük ezeket, akkor a megelőző munka terén eredményesek tudunk lenni. Éppen ezért kiemelt pedagógiai feladat a tanulók életkörülményeinek, viselkedés- és tanulási kultúrájának figyelemmel kísérése, a negatív változásokra utaló jegyek felismerése és a gyors, hatékony pedagógiai reagálás. Természetesen az iskola lehetőségei behatároltak a megelőzés terén is, nem különben a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben élő tanulók otthoni körülményeinek megváltoztatásában. A jelzőrendszer pontos, folyamatos és hatékony működtetése lehetőség a problémák felismerésében és kezelésében.

Többéves tapasztalatunk alapján az a vélemény alakult ki intézményünkben, hogy az alapozó szakaszban, fejlesztő pedagógus segítségével végzett munka lehetővé teszi a lassabb ütemű haladást, az egyes tanulóra lebontott képzést. A tanévvesztés kudarcra nem jellemző, a szülő elfogadja a státust.

Igyekszünk bevonni ezeket a tanulókat a tanórán kívüli tevékenységekbe, közösségépítő szabadidős programokba – esetenként a szülővel együtt is.

Az alsó tagozaton „nagyfelmenős” rendszerben tanítunk, tehát egy-egy tanító négy évfolyamon át viszi az osztályát, így megalapozott véleményt tud átadni az iskolavezetésnek.

Középiszkolai előkészítő foglalkozások megtartásával, a szülők széles körű tájékoztatásával segítjük elő a sikeres pályaválasztást.

Tanulóink általában sikeresen fejezik be általános iskolai tanulmányaikat, megfelelően teljesítik feladataikat. A pályaválasztásról szóló kimutatásaink szerint a hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő végzős tanulóinkat is felveszik a középiskolák, – gyengébb tanulmányi eredményeik miatt – a szakképző és szakiskolák. A tanulók középiskolai teljesítményét igyekszünk követni. Ebben segítségünkre van az, hogy a középiskolák tájékoztatnak minket volt tanulóink eredményeiről.

Az iskolai tanulói kudarcok leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik meghatározó feltétele, hogy szakmailag felkészült nevelők már az iskoláskor kezdeti szakaszán felismerjék azokat a hátrányokat, akadályokat, amelyek tanulóink előmenetelét nehezítik. Ezért fontos feladat a tudatos továbbképzési rendszer kialakítása, elfogadtatása a nevelőtestülettel, a fenntartóval.

A hátrányos tanulói helyzetből adódó lemaradások, kudarcok kiváltó oka gyakorta a család szűkös anyagi helyzete. Több tanulóknak szorul szociálpolitikai támogatásra Nagyon érzékeny

területről van szó, ahol egyaránt érvényesíteni szükséges a humánus gondolkodást, a józan tárgyyszerűséget, a társadalmi igazságosságot.

A tankönyvtámogatás mértéke az utóbbi évben kissé változott. A törvényi szabályoknak megfelelően vannak diákjaink, akik teljesen ingyen kapják az egész tankönyvcsaládot.

Egy intézmény gyermek és tanulóközösségében a legkülönbözőbb képességű, családi háttérű gyermekek élnek a tanév mindennapjait. Megváltozott, felgyorsult világunkban – sajnos – a szülők egy része nem tud, nem akar a változásokkal lépést tartani, szülői kötelezettségeit teljesíteni, jó esetben csak a „gondozási” szerepet látják el, a nevelési feladatokat az iskolára hárítják.

Rendkívüli türelem, pedagógiai felkészültség, tolerancia, kreativitás, pozitív gondolkodás szükségeltetik a hátrányok csökkentésére, a tanulói kudarcok felszámolására. Az előzőekben felvázolt feladatok végrehajtása beépül intézményünk tevékenységrendszerébe, annak végrehajtása és az abban résztvevők munkájának segítése valamennyi pedagógus kötelessége.

A nevelés és oktatás eredményességére vonatkozó adatok vizsgálata

Célja: annak megállapítása, hogy az intézményben folyó pedagógiai munka mennyire biztosítja a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók eredményes nevelését- oktatását, mennyire sikeres szociális hátrányaik kompenzálásában, esélyegyenlőségük előmozdításában.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók részvételi adatainak vizsgálata az intézmény nyújtotta programokban.

Célja: annak megállapítása, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók milyen mértékben veszik igénybe az intézmény, nyújtotta szolgáltatásokat; sikeres-e részvételük biztosítása, bevonásuk az intézmény által biztosított programokba; hozzásegíti-e az intézmény a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket, tanulókat a számukra kínált támogatások eléréséhez, igénybevételehez.

Az oktatás, nevelés feltételeinek vizsgálata az intézményben.

Célja: annak megállapítása, hogy az intézményben rendelkezésre állnak-e a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók eredményes nevelésének-oktatásának alapvető feltételei.

Az intézmény pedagógiai programjának, oktatási, nevelési gyakorlatának vizsgálata.

Célja: Annak megállapítása, hogy az intézmény milyen mértékben alkalmaz korszerű, pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programokat?

Az intézmény szakmai kapcsolatrendszerének vizsgálata.

Célja: Annak megállapítása, hogy az intézmény mennyire nyitott és együttműködő, illetve, hogy mennyire sikeres a partnerség-építésben, különösen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása érdekében.

Monitoring vizsgálat

Eredménye a gyermekvédelmi felelős jelenlétében tekinthető meg. (A személyes adatok védelmének biztosításával.)

Szükség esetén intézkedési terv is készül:

helyzet-elemzés meg-állapítása	cél	intézkedés	felelős	határidő	rövid távú indikátor (1 év)	középtávú indikátor (3 év)	hosszú távú indikátor (6 év)
pontos nyilvántartás vezetése a HH, a HHH, a BTMN és az SNI gyermekekről	folyamatos nyomon követés	szülők bevonása, tanítók, tanárok bevonása	intézmény-vezető	folyamatos	minden érintett bekerül a nyilvántartásba	a nyilvántartás naprakész frissítése	igénylési lehetőségek, speciális támogatások

Az intézkedési terv eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, az érintettek (tanulók, szülők, pedagógusok, pedagógiai munkát segítő, fenntartó stb.) elkötelezettség-e és aktív részvételükkel támogatják-e az intézkedési terv végrehajtását. A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Kötelezettségek és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a intézkedési terv végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

C, A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A mai társadalomban egyre nagyobb szükség van jól képzett, tehetséges, kreatív emberekre. Éppen ezért rendkívül fontos a tehetséges tanulókra már általános iskolában odafigyelni, célirányosan foglalkozni velük.

Az iskolai tanítási folyamat során lényeges tényező, hogy pedagógusaink oktató munkája a lehetőségekhez mérten maximálisan igazodjon az egyén fejlettségéhez, a tanulók képességeihez.

Az iskolai programban kiemelt feladat a tehetséggondozás. A tehetség kibontakoztatását iskolánkban az alábbi tevékenységek szolgálják:

A tanórákon a nevelőink előnyben részesítik a képességekhez igazodó munkaformákat. A differenciált foglalkozások a tanulók önálló és csoportos munkájára épülnek. Mindehhez segítséget nyújt és többletinformációkat ad a tanulói gyűjtő- és kutatómunka.

Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- individuális tanulás

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- kooperatív tanulás

A tanulási tartalom elsajátítása és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva).

- projektmódszer

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és az anyagot évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást, az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

1. Intézményünkben számos tehetséggondozó foglalkozás segíti tanórán kívül és választható tantárgy formájában a tehetséges tanulóink további fejlesztését. Ezen foglalkozások célja, hogy a különböző szaktárgyi versenyekre felkészítse tanulóinkat, természetesen a szakköri foglalkozásokon túl. Megkeresni a tanulóknál azokat az adottságokat, amelyek kiművelése a legtöbb sikerélményhez juttatja őket (pl. szavalóversenyek, országismereti német nyelvi verseny, történelmi, helytörténeti vetélkedők, nyelvtani, helyesírási, természettudományos, matematika, levelezős versenyek).
2. A szakkörök intézményünkben jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktantárgyiak, de szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények alapján, az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkör vezetését a pedagóguson kívül olyan személy is elláthatja, aki nem intézményünk dolgozója.
3. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A sportkör a tanórai testneveléssel együtt biztosítja – a mindennapi testnevelésen túl – a tanulók felkészítését különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportrendezvényekre. Szoros kapcsolatokat igyekszünk kialakítani a különböző egyesületekkel (futball, kézilabda, kosárlabda, tenisz, atlétika, vízisport, karate)
4. A versenyekre, vetélkedőkre, bemutató műsorokra való felkészítést az iskola szaktanárai, illetve a nevelők szakmai munkaközössége végzi.

Iskolánk a következő versenyek szervezésében, lebonyolításában vesz részt:

- „Magyarország bajnokság” honismereti vetélkedő negyedik évfolyamos tanulók részére
- „Az ókor titkai” történelmi csapatverseny hatodik évfolyamos tanulók számára
- „Éljen a magyar szabadság!” történelmi csapatverseny hetedik évfolyamos tanulók számára

- járási szintű mezei futóverseny
  - Nyelvész verseny, megyei forduló
5. Tanulóink művelődését, a szabadidő helyes, hasznos eltöltését intézményünk próbálja irányítani. Az alsós tanulók rendszeresen vesznek részt színházi előadásokon. A felső tagozatos diákokat is – ha lehetőség adódik erre –, elvisszük életkoruknak megfelelő előadásokra. A városi múzeumok anyagát minden osztállyal megismertetjük, alkalomszerűen az időszakos kiállításokat is megtekintjük.
6. Az iskolai könyvtár nem csupán az órai felkészülést segíti elő, hanem a tehetséges, érdeklődő tanulóinknak további ismeretszerzésre is lehetőséget ad. A rendszeresen szervezett könyvtári órák, könyvtárlátogatások mind alkalmat teremthetnek további önművelésre, ismeretszerzésre.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység célja:

- A jó képességű, tehetséges, kreatív tanulók „feltérképezése”, kiválasztása az egyes szaktantárgyak viszonylatában.
- Ismereteik gyarapításán túl képességeik, személyiségük összehangolt fejlesztése.
- Gondolkodásmódjuk, komplex ismereteik fejlesztése.
- A tanulók ösztönzése önálló ismeretszerzésre, fokozottabb önirányításra, önértékelésre, önálló kutatómunka elvégzésére.

Tevékenységi formák:

- Tanórai tevékenység
- Tanórán kívüli tevékenységi formák

Elért eredmények ellenőrzése:

- Szaktanárok, szakmai munkaközösség
- Igazgató, igazgatóhelyettes
- Osztályfőnökök

A siker kritériuma:

- A versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon elért eredmények
- Középiskolákban sikeres felvételi eredmény
- Sikeres helytállás a középiskolákban

7. A tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenység feltételei:

Tárgyi feltételek:

- Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- Számítógép mint fejlesztőeszköz,
- Videó, zenei anyagok,
- Variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz
- Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes). Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös). Differenciálás heterogén csoportban.
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre, IKT eszközhasználatra, web alapú tanulásirányításra.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a különböző tanulásszervezési módokhoz.

5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói jogok gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulói diákképvisellettal diákönkormányzatot alakítanak. A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti. A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Saját szervezeti és működési szabállyal rendelkezik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait. A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői:

a) Gyermekvezetők:

- osztályonként egy-egy osztálytitkár; (4-8. osztály)
- az önkormányzat gyermekvezetője, aki a városi diákönkormányzatban képviseli az intézmény diákközösségét.

b) Felnőtt segítők, vezetők:

- önkormányzat vezetője

A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítja a nevelőtestülethez.

A diákönkormányzat működése

- A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. Az iskolai diákönkormányzat véleményét– az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl:

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését. A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

A végzett munka utáni elismerési módozatok:

- Ujhelyi-díj, melyet olyan végzős diákunk kap, akire éveken keresztül büszkék lehetünk;
- Útravaló-díj, a szülők által alapított elismerés, azon diákjaink részére, akik nyolc éven keresztül kitűnő tanulmányi eredménnyel zárták a tanévet;
- jutalomkirándulás.

6. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézményi partnerek együttműködésének formái

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.

Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formái:

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást,
- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást.

Iskolánk (pedagógus) a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,

- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat,
- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- előadások szervezése - logopédus, pszichológus, egészségügyi szakember (orvos, védőnő) meghívásával,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös kirándulások.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- osztály-család közös hétvége túrázással egybekötve
- szülői munkahelyek megismerése
- családi játékos vetélkedők
- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével, pl. jótékonysági bál

Aktív, működő kapcsolatot ápolunk a következő szervezetekkel:

- Baráti Kör a Művészetért Alapítvány
- Lajta Néptáncgyűttes
- Flesch KKK
- városi általános - és középiskolák (szakmai konzultációk)
- Hansági Múzeum
- Majoroki Kör
- Mosonvármegye c. lap
- Mosonmagyaróvári Városi Televízió
- Majoroki Óvoda
- gyermekjóléti szolgálat
- szakszolgálat
- szakmai szolgálat
- védőnő
- Futura
- Fehér Ló Közösségi Ház

7. Az iskola képzési rendje, tanulói jogviszony, átjárhatóság

Iskolánk 8 évfolyamos általános iskola. Az alapképzésen túl speciális képzésünk a tánc 1-8. évfolyamon. A foglalkozásokat emelt szintű oktatás keretében valósítjuk meg.

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei:

Az iskolába történő felvételtől és átvételtől a tankötelezettség és a tanulói jogviszony keletkezésének szabályozása szerint kell eljárni.

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

Tanköteles gyermek felvétele

Tankötelessé vált gyermek esetében elsődlegesen mindig az iskola körzetébe tartozó tanulókat vesszük fel. A felvételi kötelezettség teljesítése után amennyiben az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzetek indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A beíratás után 15 munkanapon belül az iskola igazgatója dönt a felvételtől, illetve elutasításról. Erről a szülőket írásban értesítjük.

Az első tanulók osztályba és csoportba sorolásáról a szülői kérések figyelembevételével, a nevelőtestület véleményének kikérése után az igazgató dönt.

Felsőbb évfolyamra történő tanulói felvétel

Felsőbb évfolyamokra történő tanulói felvételnél, a nem körzetbe tartozó tanulók esetében – az egyedi körülmények mérlegelése alapján, az illetékes osztályfőnökök véleményének kikérésével – az igazgató dönt.

A tanulói jogviszony megszűnése

A tanulói jogviszony megszűnéséről a nemzeti köznevelésről szóló törvény 53.§-a szerint jár el az iskola.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse; vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje az első évfolyamra történő felvételét.

A beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt)
- a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény vizsgálatát javasolta)
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A 2-8. évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő (különbözeti) vizsgát kell tenniük idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájukban a bizonyítvány bejegyzései alapján nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgy(ak)ból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A belépő tanuló szüleinek aláírásával igazolni kell, hogy a pedagógiai programban foglaltakat tudomásul vette, s a tanulóra nézve kötelezőnek veszi.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. 2. év vége - 8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. Kivétel: modulok.

Ha a tanuló a 2.-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez „elégtelen” minősítést, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban (augusztus 15 és 31 között) javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló az osztályozó, ill. különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy engedély nélkül eltávozik, szintén javítóvizsgát kell tennie.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a félévi, ill. tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- ha adott tantárgyból az éves óraszám 20 %-ánál többet mulasztott,
- magántanuló volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika.
- 2-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- 5-6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természetismeret, idegen nyelv
- 7-8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv

Az osztályozó vizsga követelményei megegyeznek a helyi tantervben előírt minimum követelményekkel. Az osztályozó vizsgára a félévi és év végi zárás előtt minimum egy hónappal kell jelentkezni. A vizsga időpontja: félév, ill. év vége utolsó hete.

A vizsgára jelentkezés módja: írásban, az intézmény vezetőjénél. Minden ezenkívüli eset egyedi elbírálás alá kerül. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban van.

8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

8.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb
- alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható
- következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

8.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

8.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot épít ki a Vöröskereszttel és helyi szakemberekkel.

8.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek

Tantárgyi elsősegély-nyújtási alapismeretek:

- környezetismeret
- vérzések ellátása
- égési sérülések
- érzékszervek sérüléseinek ellátása
- biológia
  - o rovarcsípések
  - o légúti akadály
  - o artériás és ütőeres vérzés
  - o komplex újraélesztés
- kémia
  - o mérgezések
  - o - vegyszer okozta sérülések
  - o savmarás
  - o égési sérülések
  - o forrázás
  - o szénmonoxid mérgezés
- fizika
  - o égési sérülések
  - o forrázás
- testnevelés
  - o magasból esés
  - o húzódás, ficam, törés

Ötödik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal az ötödik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó témahét szervezése az alsó és a felső tagozaton.

II. Helyi tanterv

1. A választott kerettantervek

- magyar nyelv és irodalom	5-8. évfolyam	A változat
- fizika	7-8. évfolyam	B változat
- kémia	7-8. évfolyam	B változat
- biológia-egészségtan	7-8. évfolyam	A változat
- ének-zene	1-8. évfolyam	A változat

2. A tanórai foglalkozások óraszámja

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok a korábbi OM kerettantervektől eltérően két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így az egyik legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására. A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a pedagógiai program mellékletét képezi

2016-2017. tanévtől

tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	8*	8*	7*	7*	5*	4	4*	4
történelem					2	3*	2	2
etika / hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
idegen nyelv				2	3	3	3	3
matematika	5*	5*	5*	5*	4*	4*	4*	4*
környezetismeret / természetismeret	1	1	2*	2*	2	2		
fizika							2	1
kémia							1	2
biológia							2	2*
földrajz							2*	2
ének	2	2	2	2	1	1	1	1
dráma és tánc / hon- és népismeret					1	1*		
vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
informatika					1*	1	1	1
technika-életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1*
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
<i>*szabadon tervezhető</i>	2	2	3	3	3	3	3	3
rendelkezésre álló	25	25	25	27	28	28	31	31

3. A tanórán kívüli foglalkozások óraszámja

osztály	kötelező	engedélyezett órakeret	különbség	felhasználás	
1.	25	52	27	napközi: 20 óra csoportbontás: 2 óra (tánc/testnevelés) szakkör: 2 óra (kézműves) egyéni fejlesztés: 3 óra diákspport: 1 óra	
2.	25	52	27	napközi: 20 óra csoportbontás: 2 óra (tánc/testnevelés) szakkör: 2 óra (kézműves) egyéni fejlesztés: 3 óra diákspport: 1 óra	
3.	25	52	27	napközi: 20 óra csoportbontás: 2 óra (tánc/testnevelés) szakkör: 2 óra (kézműves) egyéni fejlesztés: 3 óra diákspport: 1 óra	
4.	27	55	28	napközi: 18 óra csoportbontás: - tánc/testnevelés: 2 óra - idegen nyelv: 2 óra szakkör: - kézműves: 2 óra - idegen nyelv: 1 óra - informatika: 1 óra egyéni fejlesztés: 3 óra diákspport: 1 óra	
alsó tagozat	102	211	109	napközi: 78 óra csoportbontás: - tánc/testnevelés: 8 óra - idegen nyelv: 2 óra szakkör: - kézműves: 4 óra - idegen nyelv: 1 óra - informatika: 1 óra egyéni fejlesztés: 12 óra diákspport: 3 óra	
5.	28	51	23	tanulószoza: 15 óra diákspport:	csoportbontás: -tánc/testnev: 2 óra -idegen nyelv: 3 óra szakkör: 2 óra (nyelv) egyéni fejlesztés: 8 óra

6.	28	51	23	10 óra énekkar: 2 óra szakkör - kézműves: 4 óra - tánc: 5 óra	csoporthatás: -tánc/testnev: 2 óra -idegen nyelv: 3 óra szakkör: 2 óra (nyelv) egyéni fejlesztés: 8 óra
7.	31	56	25		csoporthatás: -tánc/testnev: 2 óra -idegen nyelv: 3 óra szakkör: 2 óra (nyelv) egyéni fejlesztés: 8 óra
8.	31	56	25		csoporthatás: -tánc/testnev: 2 óra - idegen nyelv: 3 óra szakkör: 2 óra (nyelv) egyéni fejlesztés: 8 óra
felső tagozat	118	214	96	tan.szoba: 15 óra diáksport: 10 óra énekkar: 2 óra szakkör: - kézműves: 4 óra - tánc: 5 óra	csoporthatás: 20 óra szakkör: 8 óra egyéni fejl: 32 óra

4. A tankönyvek kiválasztásának alapelvei

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, táncruha és balettcipő).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, illetve az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (ill. a megelőző tanév májusában szülői értekezleten) az iskola tájékoztatja. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége. A taneszközök kiválasztásánál szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be,
- a taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján a Szülői Szervezet is jóváhagy,
- tartós tankönyvet kaphatnak a rászoruló tanulók (ha igénylik). Rongálás vagy elvesztés esetén a tankönyvek árát meg kell téríteni.

Az iskola – a pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szülő igénye alapján – a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó nevelő javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

5. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Kiemelt fejlesztési feladatok

Erkölcsei nevelés

Elsősorban az etika- és osztályfőnöki órákon, de minden egyéb tanórán (humán tantárgyak, biológia, természetismeret) és tanórán kívüli tevékenység során arra kell törekednünk, hogy a tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje a konvencionális szintről eljusson a normakövetés szintjére. El kell érünk, hogy a tanuló rendre és fegyelemre törekedjen, belássa, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelezéseket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. Tudatosuljon benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos.

A gyakorlati megvalósulás formái:

- Olyan tevékenységek gyakoroltatása, amelyben a tanulók helyesen alkalmazzák a szöveg- és mondatfonetikai eszközöket különféle kommunikációs helyzetekben.
- Erkölcsi és esztétikai ítélet megfogalmazása, érvelés a vélemény mellett, vitakészség kialakulása.
- A szépirodalmi alkotásokban megismert helyzetek, azok tanulságainak alkalmazása mindennapi helyzetekben. A művek tanulságainak értelmezése.
- A saját vélemény mellett a nem saját álláspont megjelenítésének, átélésének képessége.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tanórákon (történelem, magyar irodalom, etika, művészeti órák) és tanórán kívüli tevékenységek (kirándulások, múzeumlátogatások) során a gyerekek ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú emlékeit. Olvassanak ilyen tárgyú műveket:

- elbeszélések XX. századi eseményekről, hősookról, sorsokról;
- nagyobb terjedelmű, jellemzően kortárs magyar és európai gyermekirodalmi alkotások (meseregény, ifjúsági regény, mesés-verseskötet)
- művek a kortárs magyar irodalomból
- mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.

Ismerjék meg a szülők, nagyszülők gyermekkorát, életmódját, tárgyi világát.

Szerezzenek ismereteket a múlt emlékeiről környezetükben (múzeumok, emléktáblák, műemlékek, emlékművek, tárgyak, fotók, egyéb dokumentumok, szokások).

Ismerjék nemzeti ünnepeinket, jelképeinket, aktívan vegyenek részt a méltó megemlékezéseken, versenyeken.

Ismerkedjenek meg kiemelkedő magyar tudósok, feltalálók, művészek, sportolók életével, kiemelt figyelmet fordítva a helyi kötődésű személyekre.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekedjen a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Válgon nyitottá a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa

tevékenységét. Ismerje meg történelmi tanulmányai során az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeit. Osztályfőnöki és etikaórákon tanítsuk meg arra, hogy alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Vegyen részt olyan tevékenységekben (pl. szabadidős osztályrendezvények), amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanulók számára olyan motiváló tanulási környezetet kell biztosítani, amely a személyiség fejlődését úgy segíti elő, hogy közben önmagukat is megismerik. A tanulási tartalmak elsajátítása során a gyermekek maguk is aktív részesei legyenek ennek a folyamatnak. Képessé kell tenni őket az értékek megnevezésére és azonosítására. Teremtünk olyan szituációs helyzeteket, amelyekben gyakorolhatják az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységüket, illetve kialakulhat bennük az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyság. Segítséget kell ahhoz nyújtani, hogy egyre kompetensebbek legyenek saját nevelésük, személyes biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakításában. A pedagógusoknak törekedniük kell a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

A tanórákon (etika, természetismeret, magyar irodalom, magyar nyelv, biológia, technika, testnevelés) és a tanórákon kívül biztosítsunk lehetőséget, hogy a tanulónak legyen alkalma gyakorolni a másokkal való együttműködést. Tudjon segítséget nyújtani, a közös tevékenységek révén alkalmazza a kapcsolatépítés, kapcsolatteremtés kultúráját. A tanuló kapjon különböző megbízásokat, amelyek alkalmasak a felelősség és a feladatok megosztásának gyakorlati alkalmazására.

Tegyük képessé beleélésre, azonosulásra, érzelmek kifejezésére történetek, művek befogadása során. Tegyük képessé dramatikus és drámajátékok segítségével mindennapi konfliktusok átélésére és azok kezelésére. Minderre alkalmasak a kooperatív tevékenységformák, a téma – és projekthetek.

A családi életre nevelés

Már a tanulók elsős korától – a beszoktatási időszaktól – kezdve törekedjünk arra, hogy diákok sajátítsák el az alapvető együttélési normákat a családban és az iskolában egyaránt. Ismertessük meg az illemszabályokkal (pl. témahét), a családi ünnepekkel (pl. karácsonyváro délelőtt) és az ezekhez kötődő szokásokkal.

Az iskolai kereteken belül tanórákon (etika, természetismeret, magyar irodalom, biológia, osztályfőnöki), ill. egyéb kötetlen foglalkozások során lehet alkalmunk hatást gyakorolni a családi életre nevelés témakörében. Kötetlen és irányított beszélgetések során kell elérnünk azt, hogy a tanuló képes legyen felismerni és megfogalmazni a családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálni és elvégezni a rá háruló feladatokat. Teremtünk olyan légkört, hogy a családban és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket felismerje, és ezek megoldásához a pedagógus segítségét kérje. Szakemberek (orvos, védőnő) segítségét igénybe véve tájékoztatjuk a családtervezés különböző lehetőségeiről, arról, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme. Szakkör szintjén látjuk megvalósíthatónak, hogy megismertessük a tanulókkal a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A testi és lelki egészségre nevelés fő színterei:

- napközi
- biológiaórák (természetismeret órák)
- osztályfőnöki órák
- táncórák
- testnevelésórák
- egészségnevelési hét
- kézműves foglalkozások
- kóruspróbák
- fellépések

Fő fejlesztési területek:

- egészséges táplálkozás alapvető szabályai
- személyes higiéné ápolásának módjai
- a rendszeres testmozgás
- művészeti - és alkotótevékenység
- aktív pihenési formák
- stresszoldási, relaxációs technikák
- drogprevenció
- káros szenvedélyek kockázatainak felismerése
- betegség mint állapot felismerése

A fő cél, hogy a tanulóban kialakuljon az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes legyen megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A diákönkormányzat keretein belül működő felelősi rendszer kialakításával teremtünk alkalmat arra, hogy a tanulóiban tudatosuljon: a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Így szerezhetnek diákjaink tapasztalatot arról, hogy nemcsak kötelező feladataik vannak, hanem szabad választásuk alapján is segíthetnek környezetükben (iskola – pl. hosszabb hiányzás esetén az osztálytársak segítése a tananyag pótlásában - , otthon). Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók tapasztalatot szerezzenek a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről (integrált nevelés, elfogadás napján való részvétel, fellépés ez irányú rendezvényeken). Karitatív programokon való részvétellel (kórházlátogatás, adománygyűjtés) járulunk hozzá ahhoz, hogy felismerjék a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is. E téma színtere lehet az etikaóra is.

Fenntarthatóság, környezettudatosságra nevelés

Különösen gondot fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Érzékennyé tesszük őket a környezetük állapota iránt. Így lesznek képesek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére, elemi szintű értékelésére. Bevonjuk a tanulókat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe és gyarapításába, ezáltal alakul ki bennük a természet iránti tisztelet és felelősség.

A tanulókat képessé tesszük arra, hogy felismerjék és megőrizzék a környezet sajátosságait, minőségi változásait, a környezet természeti és ember alkotta értékeit. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulókat életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.

Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív egyénre gyakorolt hatásait. Magatartásukban alakuljon ki és erősödjön a személyes biztonságra való törekvés. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Mindaz úgy valósítható meg, ha figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, a természettudományos tantárgyak, a technikaóra, a téma – és projekthetek, valamint a moduláris oktatás keretei között. (Hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, alternatív energiák felhasználása, folyótisztítás, parktakarítás, energiatakarékosság stb.)

Pályorientáció

Már kisiskolás kortól kezdve a tanórákon (elsősorban a környezetismeret, technika, testnevelésórákon) s arra törekszünk, hogy a tanulók minél több szakmával megismerkedhessenek, és képesek legyenek felismerni a különböző foglalkozások hasznosságát.

Különböző szakmák bemutatásával (üzemlátogatások, kapcsolat az Iparkamarával) segítünk abban, hogy a tanuló képes legyen megfogalmazni, mi érdekli őt leginkább, és felismerni, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Pályaválasztási szülői értekezletet tartunk (a diákok részvételével), amelyre meghívjuk a városi középiskolák pályaválasztási koordinátorait. Szorgalmazzuk, hogy vegyenek részt a különböző középiskolák nyílt napjain, valamint a megyei pályaválasztási kiállításon. Így adunk alkalmat arra, hogy a tanulók megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdasági és pénzügyi nevelés területén egy folyamatot kívánunk elindítani, amely érzékenyebbé teszi a tanulókat a szűkebb családjukban és a környezetükben folyó gazdasági történésekre. Megpróbálunk alapvető fogalmakat eljuttatni hozzájuk: fizetési eszköz (euro, deviza, valuta), pénzkezelés, világgazdaság, életszínvonal, anyagi és kapcsolati tőke, fogyasztói társadalom, globalizáció, energiatakarékosság, fogyasztóvédelem, betét, hitel, kamat, THM, EBKM, adó, a család bevételi forrásai, családi költségvetés. Mindezek fő színterei:

- matematikaóra
- történelemóra
- földrajzóra
- technikaóra
- témahét
- napközi (játékos formában; pl. vásárlási szituációs játékok)

Célunk, hogy tanulóink felismerjék, a gazdasági folyamatok milyen hatással vannak saját életszínvonalukra.

Médiatudatosságra nevelés

Kisiskolás korban irányítsuk a tanulókat úgy, hogy képesek legyenek különbséget tenni a televízióban történetek és a valóság között. Ismerjék meg a médiumokat és azok szerepét a szabadidejükben, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

Informatikaórán a tanulók tanulják meg, hogy tudnak hatékonyan keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével. A végső cél: elektronikus gyűjtőmunka végzése. Szakemberek bevonásával (osztályfőnöki óra, egészségnevelési hét) hívjuk fel a figyelmet a videojátékok használatának helyes mértékére, a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeire. Mindezek mellett ki kell alakítani a kritikai érzéküket a médiatartalmak hitelességét illetően.

Tanulás tanítása

Iskolánkban már komoly hagyományai vannak ennek a területnek, hiszen a kollégák többsége részt vett Oroszlány Péter tanfolyamán, és az ott tanultakat évek óta beépítjük az osztályfőnöki, ill. tanórai tervező és gyakorlati munkánkba. Továbbra is segítséget nyújtunk tanulóinknak olyan tanulást segítő technikák bemutatásával, amelyek segítségével kialakíthatják saját tanulási stílusukat. Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítása, gyakoroltatása a következőket foglalja magában:

- az alapképességek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése),
- az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése
- a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka
- az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása
- a gondolkodási kultúra művelése
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása
- az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása
- IKT használata
- könyvtárhasználat

6. A választható tárgyak, foglalkozások szabályai

Tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek formái, szervezésének elvei

Intézményünk oktatási feladatának ellátásánál a kötelező tanórai, a választható tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokkal együttesen kell számolnunk. Az oktatás feladatait elsősorban a kötelező tanítási órák maximális kihasználásával kell megoldani.

Biztosítjuk a csoportbontásokat:

- idegen nyelv
- testnevelés

Lehetőséget adunk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására (magyar, matematika, idegen nyelv korrepetálás).

A tanórán kívüli foglalkozások egyik része a tehetséggondozást, a továbbtanulásra felkészülést szolgálja. Másik része az iskolai ünnepek, műsorok, rendezvények színvonalas megtartása céljából szerveződik (énekkar, szakkörök), míg a foglalkozások bizonyos része a tanulók sportolását szolgálja.

1. Tanórán kívüli foglalkozások

Az iskolai nevelés-oktatás céljainak megvalósítását segítik. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére ösztönözzük tanulóinkat, mely személyiségfejlesztésünk fontos része.

- napközi 1-4. évfolyam tanulói számára – szülői igény alapján
- tanulószoba 5-8. évfolyam tanulói számára
- iskolai sportkör (Tagja az iskola minden tanulója. A testnevelés órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapos testnevelését, valamint felkészítését az iskolai és iskolán kívüli sportrendezvényekre. Szakkörei: atlétika, labdajátékok, futball, tánc)

A kötetlen tanórán kívüli foglalkozások formáiról évente a tantestület dönt

- tanulói (szülői) igények
- szakember ellátottság
- anyagi lehetőségek alapján
- tanulók leterheltségének függvényében

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja az iskola a tanulókat ezekkel a foglalkozásokkal felkészíteni. A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, de lehet jutalom is – a felmerülő költségeket a szülők, jutalom esetén az iskola fedezi.

Szakkörök:

- kórus
- média
- kézműves
- idegen nyelv (német, angol, orosz)

A szakkörökre március 31-ig lehet jelentkezni. A csoportok indítása a jelentkezők számától függ. 14 fő alatt nem indítunk foglalkozást. Indokolt esetben – az igazgató engedélyével – lehet módosítani a jelentkezésen. A választás önkéntes, de jelentkezés után a részvétel kötelező. Az iskola adottságaiból adódóan pedagógusválasztásra nincs lehetőség.

- versenyek: tanulmányi (szaktárgyi, sport), kulturális (versmondó, anyanyelvi, zenei)

Kiemelt versenyek:

- Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny
- Bolyai Matematika Csapatverseny
- Bolyai Természettudományi Csapatverseny
- Timaffy László megyei néprajzverseny
- Az ókor titkai történelemverseny
- „Éljen a magyar szabadság!” történelemverseny
- Diákolimpiai sportversenyek
- bemutatók
- házi bajnokságok, versenyek – a területi versenyek előtt
- sportnap
- diáknap
- jeles napok – munkaterv alapján
- tanulmányi kirándulások – a kötelező órák, ill. tanítási napok terhére szervezhető
- fakultatív kirándulások
  - neves helyek megtekintése,
  - kerékpártúra

- testvériskolai kapcsolat ápolása
- turisztika
- múzeumlátogatások
- színházlátogatások
- táborok
  - nyári tábor
  - sítábor
- klubdelutánok
- táncos rendezvények

Minden tanévben témahét, illetve projekthét szervezése tanórai és tanórán kívüli keretek között.

Hagyományőrző tevékenységek

- Ujhelyi Imre, iskolánk névadója emlékének ápolása,
- munkásságának ismertetése,
- sírjának ápolása,
- Ujhelyi-napok.

2. Diákétkeztetés

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori (tízórai, ebéd, uzsonna) étkezésben részesülhetnek.

A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – ebédet vagy napi kétszeri étkezést (tízórai, ebéd) biztosít az intézmény. Az iskola működtetője által megállapított térítési díjakat tárgyhó elején, előre meghatározott időpontig, a gazdasági ügyintézőnél kell befizetni.

3. Az iskolai könyvtár

Az iskola könyvtára nyilvános könyvtári feladatokat is ellát a majoroki városrészben. Segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését, a tanárok felkészülését. Minden tanítási napon látogatható. Kiscsoportos foglalkozásoknak is helyet biztosít.

4. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség nyílik az iskola helyiségeinek, sportlétesítményeinek, számítógépeinek stb. egyéni, ill. csoportos használatára – tanári felügyelet, ill. engedély mellett.

7. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

1. Az ellenőrzés formái, gyakorisága a tanulók szintjén

Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően

- szóban
- írásban
- gyakorlatban bizonyíthatják

1.1 szóbeli számonkérés:

- feleltetés: naponta, rendszeresen a tantárgy függvényében

- vizsga: 6. osztály végén természetismeretből, 8. osztály végén humán tárgyakból vizsgát tesznek a tanulók. A vizsga jegye egy témazáró dolgozatával egyenértékű, de pozitív vagy negatív irányba befolyásolhatja a tanuló év végi érdemjegyét. A vizsga komplex anyagát a munkaközösség állítja össze. A kapott érdemjegy a tanuló év végi minősítését befolyásolhatja, de döntő nem lehet. Mentességet élvez a vizsga alól az a tanuló, aki kiemelkedő eredményt ért el tanulmányi versenyen. A vizsga technikai lebonyolítása:

- háromtagú vizsgabizottság előtt zajlik a vizsga
- a tanulók év elején megkapják a tételsort, és év közben folyamatosan – tanári segítséggel – készülnek a számonkérésre.

1.2 írásbeli számonkérés:

- témazáró dolgozat – témakörönként
- tudáspróba – alkalomszerűen, kisebb témánként
- írásbeli felelet – alkalomszerűen, idegen nyelvből szódolgozat akár minden órán
- házi dolgozat – a tantárgyak, témák függvényében
- képességek, készségek, jártaságok mérése – feladatlap segítségével – év elején, félévkor, év végén, 6, 8. osztály végén (kompetenciamérés, idegen nyelvi mérés)

1.3 gyakorlati vizsga tábcból

Félévkor és év végén

1.4 füzetek ellenőrzése

Alsó tagozaton folyamatosan, felső tagozaton a füzetvezetési szabályzat szerint (lásd melléklet)

1.5 házi feladatok ellenőrzése

napi rendszerességgel, illetve óráról órára (önellenőrzéssel, cserefüzetrel, szóban)

1.6 egyéb formák:

- gyűjtőmunka
- olvasónapló
- önálló vázlatírás
- kiselőadás (pl. ppt formátumban)

Lehetőség szerint a tanulók vegyék igénybe az infokommunikációs eszközöket felkészülésükhöz, házi dolgozatuk elkészítéséhez. Céljaink között szerepel a digitális számonkérés formáinak bevezetése, ha ezekhez a személyi és tárgyi feltételek adottak lesznek.

2. A beszámoltatás szabályai

2.1. Rendje:

- a témazáró dolgozat írását legalább 1 tanórával korábban be kell jelenteni
- a témazáró dolgozatot legkésőbb egy hét múlva ki kell javítani és osztani
- az írásbeli munkáknál fontos a külalak értékelése is
- a szülők fogadóórákon betekinhetnek gyermekük munkáiba

2.2. Korlátai:

- egy napon maximum 2 témazáró dolgozat íratható

- a tanulási nehézségekkel küzdő, diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanulók munkáinak értékelésénél figyelembe kell venni a szakvéleményeket.

2.3. *Súlya:*

- az írásbeli és szóbeli számonkérés aránya kb. 50-50 %-os legyen (a tantárgy függvényében)
- a diagnosztizáló felmérést nem osztályozzuk, csak értékeljük
- az egyes formák nem egyforma súllyal szerepelnek a félévi és év végi jegyek meghatározásánál – a rangsor:
  - füzetvezetés, külalak
  - piros pontokból (pluszokból) összegyűlt jeles
  - önálló vázlatírás
  - házi „dolgozat”
  - fogalmazás
  - írásbeli és szóbeli felelet
  - tudáspróba
  - témazáró dolgozat
  - év eleji, félévi és év végi dolgozat
  - vizsga

3. *Értékelés*

3.1. *A tanulók értékelésének alapelvei:*

- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző legyen
- vegye figyelembe az egyéni haladási tempót, a fejlődés irányát
- nem lehet fegyelmező, megtorló jellegű
- tükrözzön folyamatosságot
- a követelményrendszerre épüljön
- pozitívumok megerősítésén, kiemelésén alapuljon, de tárja fel a gyengeségeket is

3.2. *Az értékelés formái, színterei:*

a, Szóbeli értékelés történik

- tanítási órákon az érdemjegyek, osztályzatok megállapításakor
- tanórán kívül
  - o fogadóórán
  - o szülői értekezleten
  - o diákgyűlésen, kiemelkedő események, programok kapcsán

b, Szöveges értékelést alkalmazunk:

- az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam félévkor minden tantárgy esetében, félévkor a tájékoztatóban, év végén a bizonyítvány mellékleteként
- 2. év végén, 3-4. évfolyamon félévkor és év végén magatartás, szorgalom és technika, rajz, ének, testnevelés és tánc tantárgyakból a munkaközösségek által összeállított értékelőlapok segítségével.
- 5-8. évfolyamon magatartásból és szorgalomból
- ha a tanuló szakértői vizsgálatát kérjük
- tanítói, tanári véleményként füzetben, dolgozaton
- dicséret, elmarasztalás esetén

c, Minősítés, értékelés

- 1. évfolyamon félévkor és év végén, 2. évfolyamon félévkor a tanulók értékelése a következő: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.
- Év közben ezen osztályokban az értékelés szóbeli és százalékos értékelés formájában történik.
- A választott tantárgyakból a minősítés kritériumait a szaktanárok írásba foglalják és a helyi tanterv mellékleteként szerepeltetik.
- A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni 2. év végétől 8. év végéig a tanuló fejlődésének, egyéni adottságainak megfelelően.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) Kivéve:

- az informatika tantárgyat az 5. osztályban, az etika/ hit-és erkölcsstan tantárgyat alsó és felső tagozaton egyaránt, valamint a modulokat (tánc és dráma, honismeret) „kiválóan teljesített”, „jól teljesített”, „megfelelően teljesített”, „a követelményeket nem teljesítette” minősítéssel zárjuk
- a technika, rajz, ének-zene, testnevelés és tánc tantárgyakból alsó tagozaton szöveges értékelést alkalmazunk.

A szöveges értékelés osztályzatra való átváltása egyrészt az év közben adott érdemjegyek, másrészt egyéni elbírálás alapján történik.

- A félévi osztályzat az ellenőrzőbe, az év végi a bizonyítványba kerül
- A tanulónak egy-egy témakörön belül vagy havonta 1 érdemjegyet kell szereznük
- A heti 1 óraszámú tantárgyakból félévente legalább 3 érdemjegyet kell szereznük
- Értékelni kell a tanuló aktivitását és plusz munkáját
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő (ellenőrző) könyvön (felső tagozaton emellett az e-naplón) keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi (az e-naplóba a jegyeket havi rendszerességgel feltöltik a szaktanárok), és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- A tanulókat az értékelésbe be kell vonni, hogy értékelő képességük, önismeretük fejlődjön.
- Az SNI-s gyermekek értékelésénél a szakvéleményeket kell alapul venni. (részletes szabályozást lásd a mellékletben)

d, A témazáró dolgozatok értékelése*Alsó tagozat:*

2-3. évfolyam		4. évfolyam	
94 %-100 %:	jeles	92% - 100%:	jeles
84 %-93 %:	jó	82% - 91%:	jó
70 %-83 %:	közepes	69%-81%:	közepes
51 %-69 %:	elégséges	51%-68%:	elégséges
0 %-50 %:	elégtelen	0%-50%:	elégtelen

Felső tagozat:

reál tárgyak:		humán tárgyak	
90 %-100 %:	jeles	91 %-100 %:	jeles
75 %-89 %:	jó	76 %-90 %:	jó
50 %-74 %:	közepes	61 %-75 %:	közepes
31 %-49 %:	elégséges	41 %-60 %:	elégséges
0 %-30 %:	elégtelen	0 % - 40 %:	elégtelen

4. *A tanulók magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése**Az ellenőrzés, értékelés elvei:*

A tanulók magatartásának értékelése és minősítése az összes évfolyamon szövegesen, értékelőlap segítségével történik.

A tanulók szorgalmát az 1-8. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök szövegesen, értékelőlap használatával minősíti, és ezt az értesítőhöz, illetve a bizonyítványhoz csatolja. A magatartás és szorgalom félévi és év végi értékelését az osztályfőnök az osztályban tanítók véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt.

5. *Az iskolai jutalmazás és elmarasztalás formái*5.1 *Az iskolai jutalmazás formái:*

- Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
  - o szaktanári dicséret
  - o napközis nevelői dicséret
  - o osztályfőnöki dicséret
  - o igazgatói dicséret
  - o nevelőtestületi dicséret
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
  - o szaktárgyi teljesítményért
  - o példamutató magatartásért
  - o kiemelkedő szorgalomért
  - o példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Kiemelkedő munkáért szabadnap adható – feltételeit eseti mérlegelés után a diákönkormányzat és a tantestület közösen határozza meg.
- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók - akik iskolánkat képviselik - igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. Az iskolai közösségért s tanulmányaiban is képességeihez mérten jól teljesítő tanulót Ujhelyi-díjban részesítjük. Erről a tantestület javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma dönt.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

5.2 Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- fegyelmi eljárás

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni

6. Országos pedagógiai mérések

- kompetenciamérés
- idegen nyelvi mérés
- DIFER mérés (Lásd EMMI rendelet 79-80.§)
- A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata. Időszak: április 3-tól május 28-ig (legelőször 2013-ban). Módszer: lásd melléklet

Az iskola a meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően szervezi meg a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi. A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi (legkésőbb a következő tanév kezdetéig) és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

8. Az otthoni (napközi és tanulószobai), hétvégi, szünetre adható házi feladatok

1. A tanórán kívüli foglalkozások körében a napközi, ill. tanulószobai foglalkozások megszervezésére és az ehhez szükséges időkeretre a nemzeti köznevelésről szóló törvény utal.

Az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- A tanítók és tanárok az írásbeli és szóbeli házi feladatokkal az egyes tantárgyak elsajátításának megkönnyítésére, elmélyítésére törekszenek, fejlesztik a témában a tanulók különféle készségeit, esetleg az otthonra kijelölt tanulmányok révén az iskolai, a tanórai munkához adhatnak segítséget.
- Az iskolán kívüli munka javítja a tanulói motivációt, fejleszti a készségeket és egyértelműen javítja-növeli a tanulói teljesítményt.

2. A házi feladat adásakor figyelembe kell venni:

- A tanulók életkorát: rövidebb idejű, kevesebb munkát igénylő feladatokat kapnak a kisebbek, mint a nagyobbak.
- A tanulók képességeit: a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára lehetőség szerinti differenciált házi feladat adása; a jobb képességű, motiválható gyermekek számára további kiegészítő feladatok adhatók!

3. A tanulóknak mindig elegendő időt kell biztosítani az adott feladat elvégzéséhez. Az elkészítésre szánt feladatok mennyiségét viszont úgy kell kijelölni, hogy a rájuk szánt időmennyiséggel egyenes arányban növekedjen a tanulók teljesítménye.

Az írásbeli ismeretek elmélyítése mellett a szóbeli (verbális) feladatok gyakorlására is nagy hangsúlyt kell fektetni, mely a kommunikációs készséget fejleszti.

Biztosítani kell még a házi feladat elkészítésének azon fizikai körülményeit, mely a tanulói teljesítmények egyértelmű növekedését idézi elő.

(Lehetőség szerint az egyéni tanulási stílus sajátosságainak figyelembe vételével kell kijelölni a feladatokat.)

4. Intézményünk alsó tagozatán arra törekszünk, hogy a hétvége, a szünetek a pihenésé legyenek, ne korlátozzuk a gyermekek szabadidős tevékenységét – ezért nem ragaszkodunk a kötelező házi feladathoz, ill. csak ésszerű határokon belül – esetenként élünk vele.

9. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A, Szöveges értékelés

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról 2010. szeptember 1-jén hatályba lépett rendelkezése alapján az iskola pedagógiai programja határozza meg a magasabb évfolyamba lépés feltételeit, a beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanulói teljesítmény minősítésének formáját. A módosítás lehetővé tette a hagyományos értékelési módszer (osztályozás) bevezetését alsó tagozaton, amellyel intézményünk élni kívánt. A fenntartó a benyújtott, ez irányú kérelmünket elfogadta, felhatalmazta a tantestületet a pedagógiai program módosítására. Ezt a módosítást 2010. december 31-ig elvégeztük.

Az első évfolyamon és a 2. évfolyam félévéig előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelést alkalmazunk. Emellett minden egyes tanulónknál élni kívánunk a teljesen egyénre szabott pár soros szöveges megjegyzés lehetőségével, amikor szabadon, mondatokban megfogalmazott véleményt is írunk.

Az összesített szöveges értékelés a következő átlagos teljesítményt jelenti a 4 – 5 fő tantárgyból:

Kiválóan teljesített	94 % - 100 %
Jól teljesített	84 % - 93 %
Megfelelően teljesített	70 % - 83 %
Felzárkóztatásra szorul	0 % - 69 %

A pedagógusnak egyéni mérlegelési lehetősége van a tanulók szóbeli teljesítményének figyelembevételével.

Az ellenőrzés-értékelés pedagógiai munkánk egyik legfontosabb eleme. A pedagógus személye, szakmai felkészültsége nemcsak a nevelés-oktatás hatékonyságának, körülményeinek, légkörének megteremtésében döntő tényező, hanem abból a szempontból is, hogy mi a felfogása a pedagógiai értékelésről, mennyire ismeri, hogyan értelmezi és alkalmazza a nevelés-oktatás folyamatában megvalósítható értékelési eljárásokat.

Hagyományosan a pedagógiában (elméletben és gyakorlatban) az értékelés a tanítási tevékenységhez kapcsolódott. Döntően tanulóra irányuló tanári tevékenységként jelent meg, és követelményei alapvetően a tanulókat érintették. A pedagógiai értékelés sokféle funkciót tölt be az általános visszacsatoláson túl: feltárja a helyzetet (diagnosztikus értékelés), segít a folyamatok korrigálásában (formatív értékelés), minősít, szelektál (szummatív értékelés), tájékoztatja az oktatásban érdekeltet, befolyásolja a személyiség fejlődését, stb. A sokféle funkciót hatékonyan csak egy jól átgondolt értékelési rendszer keretében, megfelelő külső és belső értékeléssel lehet megvalósítani.

A pedagógiai funkciók közül jól ismertek a tanuló számára adott visszajelzés, a motiválás, a nevelő-személyiségformáló szerep, a tanár, a szülő számára szóló visszajelzés.

A tanuló életkorához igazodva, az adott iskolafokozatban való előrehaladás szempontjából az értékelés fentebb jelzett funkcióinak eltérő hangsúllyal kell érvényre jutniuk. Magától értetődőnek tekintjük a pedagógiai funkciók erőteljesebb jelenlétét, szerepét az iskola kezdő időszakában. Ez is indokolja, hogy az eltérő értékelési funkciók és hangsúlyok eltérő értékelési formákban is kifejezésre jussanak.

Alapelvek az értékelésben:

- A képességeknek, készségeknek, motívumoknak - melyek fejlesztése mai tudásunk szerint lehetséges intézményes keretek között is - némelyike már első osztálytól, mások pedig csak később, az életkornak megfelelően tekinthetők kiemelt szerepűnek a személyiségfejlődés folyamatában. Ennek megfelelően – természetesen – értékelni és főleg minősíteni sem kell minden szempontból mindenkit minden életkorban.
- Olyan terület is lehet, mely tekintetében a megfogalmazott értékelés sohasem szummatív (lezáró, minősítő) jellegű, inkább a jellemzés szerepét tölti be. Diagnosztizálni mégis azért célszerű, mert az adott személyiség-összetevő befolyásolja a gyermek teljesítményeit, fejlődő készségeit.
- Minden életkorban azt szabad csak szummatív módon értékelni (a gyermek és szülő számára!), amit tudatosan fejlesztettünk, amiben az osztály többsége határozott fejlődést mutat önmagához képest, ami a továbbhaladás érdekében aktuálisan fontos az adott időszakban.
- Különösen óvatosan kell eljárni egy-egy területtel kapcsolatosan, mérlegelve, hogy az alsó tagozaton meg kell-e kezdeni az értékelést. Ilyen pl. a kognitív kompetencia területén a gondolkodási képességek fejlettsége, melyek kialakulása fokozatosan megkezdődik ugyan a 10 éves kor előtt, de igazi tudatos fejlesztése a felső tagozat és a középiskola feladata inkább. Számos részképesség, rutin, készség stb. előzetes létrejötté a feltétele. Ezért pl. a problémamegoldó gondolkodás, a kreatív gondolkodás és az alkotóképesség „hosszú távú” követelmények, mint fejlesztendő területek szerepeljenek a szempontrendszerben. Ezen képességek kezdetlegessége

ugyanis nem hiányossága, hanem természetes jellemzője az alsó tagozatos korosztálynak. Lehetőség van azonban arra, hogy kiemelkedő fejlettség esetén egyes tanulóknál ezt is minősítsük, azaz méltóképpen elismerjük.

- A másik olyan terület, melyhez nem lehetnek előre megfogalmazott példamondatok, a tanulási képességek, készségek, rutinok területe. Ez a képességcsoport ugyanis nagyon fontos területet érint – melyen gyakorlatilag nem volna szabad, hogy a 4. osztály végére bárkinél komoly hiányosságok legyenek. Az ugyanis lehetetlenné tenné a tanuló számára a továbbhaladást. Ha mégis van hiányosság, az kiemelten fontos szerepet kap a 4. osztályos félévi értékelésben, hogy a tanulót továbbtanító felsős tanár is figyelembe tudja venni. Több ilyen képesség gyengesége esetén megfontolandó az évismétlés lehetősége a szülő és a gyermek megfelelő beavatásával!
- A hangsúly tehát a fejlesztésen van! Értékelésünk csak akkor lehet eredményes, ha maga is hozzájárul a fejlesztéshez, vagyis beleilleszkedik a fejlesztés folyamatába. A szempontok évközi tervezésünket is orientálják. A pedagógus azzal tudja saját értékelő munkáját megkönnyíteni, ha az adott évben értékelni kívánt területek fejlesztését tanmenetében előre betervezi, menet közben pedig feljegyzéseket készít azokkal kapcsolatos megfigyeléseiről, tapasztalatairól, méréseiről az egyes gyerekekre nézve is.
- Érdeemes a tervezett értékelési szempontokról a szülőket és a gyerekeket is előre tájékoztatni. Tulajdonképpen nem másról van szó, minthogy a tantárgyhoz szorosan nem kötődő képességeket és motívumokat is a követelményrendszer részévé kell tenni, és azokba a szülőket, gyerekeket is érdemes bevonni. Ha mindez kiegészül azzal, hogy már év közben kap a szülő és a gyermek is jelzéseket a fejlődés részterületeiről, akkor várhatóan a nagyobb együttműködés is jó irányba hat.
- A képesség- és motívumrendszerek (kompetenciák) számos részterülete nem mérhető objektíven, csak megfigyelés útján, azaz minden ítéletünk nagyfokú tapintatot és óvatosságot igényel. Sohasem szabad azt a látszatot keltenünk, hogy tévedhetetlenek vagyunk.
- Sohasem a személyiséget (a gyereket) kell megítélnünk, csak valamely teljesítményét, képességszintjét, pillanatnyi hozzáállását, motiváltságát stb. Nem illik semmilyen szempontból lezártnak, végérvényesnek tekinteni fejlődési tempóját, lehetőségeit, hiszen az változhat.

Az alsó tagozat értékelése:

1. évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel élünk. A minősítés a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat tartalmaz. A tanuló teljesítményének minősítésére összegzően is sor kerül kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul értékelésekkel.

Az értékelés az Apáczai Kiadó által korábban készített és munkaközösségünk által átdolgozott, előre meghatározott, nyomtatott séma szerint történik, a tanulóra jellemző szavakat a tanító aláhúzással jelöli esetleg kézírással kiegészíti. Az értékelőlapok a napló mellékletét képezik.

Második osztály év végén és a további évfolyamokon az értékeléskor már érdemjegyet is adunk matematika, magyar nyelv, magyar irodalom, környezetismeret és 4. évfolyamon idegen nyelv tantárgyból. A hit-és erkölcstan, etika tantárgyakat szövegesen minősítjük (kiválóan teljesített, jól teljesített vagy megfelelően teljesített értékelésekkel). A többi tantárgy értékelése az

Apáczai Kiadó által korábban készített és munkaközösségünk által átdolgozott, előre meghatározott, nyomtatott séma szerint történik, a tanulóra jellemző szavakat a tanító aláhúzással jelöli esetleg kézírással kiegészíti. Az értékelőlapok a napló mellékletét képezik.

A szöveges értékelőlapokat félévkor a tanulók az ellenőrzőben rögzített bizonyítvány mellékleteként kapják kézhez, év végen pedig a bizonyítvány-pótlapon.

Az alsó tagozat (3-4. évfolyam) és felső tagozat (5-8. évfolyam) értékelése:

3. osztálytól 8. osztályig szövegesen értékeljük:

- magatartást és szorgalmat

módszer: aláhúzás + személyre szabott megjegyzésekkel kiegészítve

3-4. évfolyamon szövegesen értékeljük:

- „képességterületek” (éneke-zene, rajz, technika-életvitel, testnevelés) + a táncot

módszer: aláhúzás + esetleg megjegyzésekkel kiegészítve

Az értékelőlapokat a kollégák készítik. Az értékelés szempontjai félévenként változhatnak, az adott félév követelményeinek megfelelően. (lásd melléklet)

B, Célok és eszközök az intézmény oktatási folyamatában

Intézményünk helyi tanterve – az óraszámok változatlanul hagyása mellett – előírja a természettudományok súlyának növelését. Az említett műveltségi területnek különös figyelmet adunk az oktatási folyamatban, és a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük. A kidolgozandó tanmenetekben átjárókat és kapcsolódási pontokat keresünk a többi tantárgyhoz. A tanórákon lehetőség szerint alkalmazunk **infokommunikációs** eszközöket, **digitális** tananyagokat.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékosság fokozását a bevezető és kezdő szakaszban. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékosságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk – az oktatási folyamatot irányító dokumentumként – előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát. Előnyben részesülnek azok a programok, modulrendszerek, amelyek a tanulók különböző ütemű képességfejlődésével, az egyes képesség- és kompetencterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával az intézmény tanulói összetétele alapján számolnak.

Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére sorra kerülő diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk – a testnevelés és a szabadon választott órák kivételével – a többi tanórán való kötelező részvétel alól.

Intézményünk fontosnak tartja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását. Ennek érdekében a nem szakrendszerű képzés keretében, a többi tanóra kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a **kompetencia alapú** tanórákon a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatást alkalmazunk.

C, Kompetencia alapú oktatás bevezetése

Intézményünk a 2009/2010-es tanévtől részt vesz a **TÁMOP-3.1.4./08/2.** kompetencia alapú oktatás megvalósításában. A melléklet tartalmazza a konkrét feladatokat, az elvárható eredményeket, a javasolt fejlesztés várható hatásait, a képzési követelményeket.

Konkréten a következő területeken valósul meg a fejlesztés, a programcsomagok bevezetése:

Matematika kulcskompetencia területen:

- 1. a osztály   *Sebőkéné Schlitt Zsuzsanna*
- 5. b osztály   *Papp Zsolt*

Szövegértés, szövegalkotás kulcskompetencia területén

- 2. b osztály   *Kránitz Cecília*
- 4. b osztály   *Laposáné Nagy Aranka*
- 5. a osztály   *Kleé Istvánné*

Műveltségterületen tantárgyi bontás nélküli oktatás

Magyar nyelv és irodalom

- 5. b osztály   *Kleé Istvánné*

Idegen nyelvi kulcskompetencia területen

- 3. a/b osztály   *Vecsei Gabriella*
- 4. a/b osztály   *Vecsei Gabriella*

Tantárgy tömbösített oktatás

Történelem

- 5. b és 6. b   *Bojér Béla*

Természetismeret, rajz

- 5. b és 6. b   *Proity Olga*

Tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal

Módosítás:

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2010. augusztus 23-i közleménye alapján a tantárgytömbösített módszertannal szervezett tanórák arányára vonatkozóan meghatározott kötelezettség teljesítése alól minden kötelezett/kedvezményezett mentesül. Ez alapján a 2010/2011-es tanévtől kezdve egyetlen tantárgy vonatkozásában sem alkalmazzuk a tantárgytömbösítés módszerét.

módszerek, szervezési módok	é v f o l y a m							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
tantárgytömbösítés					történelem, természetismeret			
műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tervezés					magyar nyelv és irodalom			
három hetet meghaladó projekt				Mosonmagyaróvár identitáspontjai				
témahét			„Együtt az erőszaak ellen”			„Együtt az erőszaak ellen”		
moduláris oktatási program					hulladékfeldolgozás			
önálló intézményi innováció	Lajta Alapfokú Művészeti Iskolával és a „Barátok a Művészetért” Alapítvány „Theatrum ad Flexum” színházzal való együttműködés							
tevékenységek	évfolyam			kompetenciaterület				
teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	2. 4.			szövegértés; szövegalkotás				
teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	1. 5.			matematikai logika				
egy választott kulcskompetencia területi programcsomag	3. 4.			angol nyelv				
tantárgytömbösített oktatás a szakrendszerű oktatásban (5-10-15 %)	5. 6.			történelem természetismeret				
műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása	5.			magyar nyelv és irodalom				
digitális tartalmak, taneszközök használata (25 %)	az érintett osztályok							
új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése,	1.b			bemutató óra				
önálló intézményi innováció megvalósítása	1-8.			néptánc, modern tánc				

Célok, indikátormutatók	Implementáció éve	f e n n t a r t h a t ó s á g				
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	+	+	+	+	+	+
egy választott kulcskompetencia területi programcsomag	+	+	+	+	+	+
tantárgytömbösített oktatás a szakrendszerű oktatásban (5-10-15 %)	5	10	15	15	15	15
műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása	+	+	+	+	+	+
digitális tartalmak, taneszközök használata (25 %)	25	25	25	25	25	25

D, A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése (TIOP-1.1.1)

A támogatás célja és háttere

A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program 1. számú prioritása az oktatási infrastruktúra fejlesztését támogatja. A prioritás egyik kiemelt célja az iskolarendszerű oktatás informatikai fejlesztése, az ún. „Intelligens iskola” létrehozása, amely elsősorban az informatikai infrastruktúra fejlesztésére koncentrál. Az „Intelligens iskola” program nemcsak az informatikai készségek, hanem – a többi közismereti tárgyba beépülő Infokommunikációs Technológia (továbbiakban: IKT) – támogatású pedagógiai módszertan által – a többi kulcskompetencia fejlesztéséhez szükséges infrastruktúrát is jelentős részben biztosítja. A fejlesztés így minden közoktatási intézmény (kivéve óvodák) számára egységes alapinformatikai infrastruktúrát biztosít, mely nélkülözhetetlen feltétele a kompetenciaalapú oktatás elterjesztésének és hozzájárul a területi különbségek mérsékléséhez és kiegyenlítéséhez.

Az informatikai eszközök beszerzésének pályáztatása két körben valósult meg, a második pályázati kiírás 2009-2013 között jelent meg.

Részcélok

A **TIOP 1.1.1** támogatás közvetlen célja az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, egyenlő hozzáférést biztosító IKT infrastruktúra megteremtése Magyarországon (kivéve a Közép-Magyarország Régiót):

- A közoktatási intézmények (kivéve óvodák) számítógép állományának korszerűsítése a pedagógiai, mérés-értékelési, valamint adminisztrációs feladatok igényeinek megfelelő infrastruktúra kialakítása érdekében, (iskolai munkaállomások számának növelése – 10 tanuló/PC – 36 munkaállomás)
- Tantermek 40%-ának ellátása Internet hozzáférési képességgel rendelkező interaktív prezentációs eszközökkel (7 tantermi csomag = interaktív tábla + projektor + számítógép)

- A közoktatási intézmények (kivéve óvodák) legalább 20%-a esetében web-alapú szolgáltatások kialakításához szükséges infrastruktúra támogatása (Alkalmazás szerver csomag = szerver + tűzfal + szünetmentes tápegység + alkalmazásszintű szerver-szoftver - központi levelezés, fájl-szerver, alapoperációs rendszer, központi portál, dokumentumtár stb.)
- Mérés-értékelési programok futtatásának lehetővé tétele a szükséges eszközpark biztosításával (Szavazó csomag = 1 csomag maximálisan 30 db egységet tartalmaz.)
- A sajátos nevelési igényű tanulók – különösen a gyengén látók, hallássérültek, mozgássérültek, tanulási nehézséggel küzdők – integrált oktatását segítő speciális IKT eszközök biztosítása.
- Tanulói laptop program a TÁMOP 3.1.4. pályázathoz kapcsolódóan (149 tanulói laptop, töltőszekrényel + 7 tanári laptop)

E, Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztése (TIOP – 1.2.3/11/1- 2012-0210 – „Tudásdepó Expressz” (2011)

A pályázat célja: „A közoktatás támogatása érdekében megteremtse az infrastrukturális feltételeket a könyvtárak együttműködésén alapuló szolgáltatások fejlesztéséhez, a könyvtárakban őrzött dokumentumokhoz és információvagyonhoz történő, helytől független, egyenlő esélyű hozzáféréshez. Erősítse a könyvtárak oktatási-képzési szerepét a könyvtárak együttműködésén alapuló, korszerű IKT infrastruktúra-fejlesztéssel.”

Az elnyert támogatás segítségével több fejlesztés is megvalósult a könyvtárban. Új könyvtárosi munkaállomást állítottunk be, amelynek segítségével gyorsult a könyvtárosi adminisztratív munka, a feltelepített szoftverek gyorsabbá teszik az információhoz való hozzáférést. A három új felhasználói számítógép segítségével tanulóinknak lehetősége van a gyorsabb informálódáshoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segíti a fejlesztő teremben elhelyezett számítógép, amelyen a vakok és gyengén látók számára készült program elősegíti az esélyegyenlőség megvalósulását. Könyvtárunk a pályázat segítségével egy projekttel és egy korszerű nyomtatóval is gyarapodott. A beszerzett hordozható számítógép lehetővé teszi a digitális táblával felszerelt tantermeinkben a könyvtárhasználati információk, katalógushasználati, információszerezési ismeretek helytől független oktatását, a könyvtári rendszerek megismertetését diákjainkkal.

F, „Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az általános iskolákban, többcélú intézményekben, valamint szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával.” (TÁMOP-6.1.2.A-14/1)

A 2014. augusztus 28-án elindult Teljes körű Iskolai Egészségfejlesztés (TIE) projektet az Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet (NEFI) és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) konzorciuma valósítja meg. A projekt célja a megfelelő egészségtudatos szemléletmód kialakítása, a gyermekek, tanulók (mindennapos) egészségfejlesztéssel összefüggő készségeinek, ismereteinek bővítése, és ezek viselkedésbe történő beépítése, főként közösségépítő, egészségfejlesztési és testmozgás programok segítségével. A TIE keretében az NEFI munkatársai és más szakértők olyan 10 darab, egészségfejlesztési programelemekhez kapcsolódó szakmai ajánlásokat („EPSZA”) hoztak létre, amelyek biztos, szakszerű háttérrel és segítséget nyújtanak az iskoláskorú gyerekek egészségtudatosabb szemléletmódjának kialakításához, a projekt céljainak eléréséhez. A 10 db EPSZA magában foglalja az „Egészséges élelmiszerek megismerése és

elkészítésük változatos módjai”, az „Ivóvíz fogyasztásának népszerűsítése”, a „Megfelelő test- és száj-higiénés szokások kialakítása”, a „Sérülés megelőzés”, illetve a „Egészségfejlesztési célú kommunikációs események szervezése” témákat.

További TIE 3 db tanórán kívüli, mindennapos testmozgással összefüggő programelem valósul meg, amelyek közül a „Spuri a suliba-kincsesláda”, „Lépéselőnyben” a kötelező tanórai foglalkozások utáni szabadidőben, illetőleg a délutáni tanítási időszakban lebonyolítható, szabadidősport jellegű programok megvalósítására koncentrálnak. Végezetül a „Sportos iskolai rendezvény”, amely egy rendszeresen visszatérő, hagyományteremtő jelleggel szervezett, a tevékenységek változatosságára építkező iskolai esemény.

A Hétpróba elnevezésű programsorozatban lehetőség nyílik többféle sportág és mozgásforma kipróbálására, a mozgás örömeinek felfedezésére. A próbák összeállítása során ezért kiemelt szempont, hogy a gyerekek versenyhelyzet nélkül, a kudarcélmények elkerülésével vehessenek részt a programokon.

A Hétpróbák elemei

- Maraton próba (ügyesség, állóképesség)
- Búvár Kund próba (ügyesség, víz)
- Kinizsi erőpróba (hagyományteremtő sportok)
- Szent László próba (ügyesség, csapatsport)
- Bartók Béla próba (tánc)
- „Egyem, vagy ne egyem” próba (egészséges táplálkozás)
- „Hogyan mondjam el Neked?” próba (interaktív kommunikáció).

10. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:
- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén az igazgató által kért területen írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását.
- A hatodik és nyolcadik évfolyam végén fel kell mérni, hogy a helyi tanterv szerinti oktatásban résztvevő tanulók az előírt tantervi követelményeket milyen szinten teljesítik, amely diagnosztizáló vizsgának minősül.

2. A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- az iskola fenntartója tehet javaslatot
- a pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé
- a módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell benevezni

3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola nevelői szobájában
- az iskola igazgatójánál
- a honlapon

III. Egészségnevelési, egészségfejlesztési program

1. Az egészségnevelési program elkészítésének alapjai

1.1. Az iskolai egészségnevelés törvényi háttere

A pedagógiai program mellékletei tartalmazzák azokat a törvényi kereteket, amelyeket az egészségnevelési, egészségfejlesztési program elkészítésénél figyelembe vettünk.

1.2. Helyzetelemzés, helyzetkép

Iskolánk az egészségügyi szakemberek (iskolaorvos, védőnők, Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézmény szakemberei, iskola fogorvos) segítségével feltérképezte, és folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (ld. melléklet).

Célunk, hogy iskolánk az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen. Az egészség nem a betegség hiánya, hanem testi, lelki, szociális jól-lét állapot. Ennek megteremtése folyamatos pedagógiai feladatunk.

Az egészség kiteljesedésére a következő feltételek teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik
- ha a változó terhelésekhez alkalmazkodni tud
- ha individuális önállóságát megőrzi
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, fizikai, lelki és a társadalmi lehetőségei között.

Az egészség e feltételeinek teljesülése folyamatot határoz meg, melyben fontos feladatok hárulnak a társadalom egészére, az iskolára, pedagógusokra, szülőkre és gyermekekre.

Az iskola működése egészségnevelési, egészségfejlesztési szempontból

Az iskola egészségnevelésének ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést, tudást szerezzenek a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Beállítódásaik szilárdak és konkrét tevékenységben megalapozottak legyenek.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás az iskola pedagógiai rendszerébe és minden tevékenységébe beépül.

Területei:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- Értékek ismerete
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- Betegségek kialakulása, a gyógyulási folyamat
- Barátság, párokapsolatok, szexualitás szerepe az egészség megőrzésében
- Személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák
- Tanulás, tanulási technikák

- Tanulási környezet kialakítása
- Idővel való gazdálkodás
- Rizikóvállalás határai (közlekedés, szenvedély)
- Szendélybetegségek elkerülése
- Az egészséges környezet jelentősége (zaj-, légszennyezés)
- Testi higiénia

Egészségnevelési követelmények:

- Személyi és környezet higiénia nevelés.
- Egészséges táplálkozásra nevelés /korszerű táplálkozás, a táplálkozás napi és évszakos ritmusa, megfelelő étkezési szokások kialakítása, étkezés higiéniaja, esztétikája, társas jellege, eltérő táplálkozási sajátosságokra nevelés/
- Egészséges és rendszeres testmozgásra nevelés, sport életszükségletté tétele, a mozgás örömszerző funkciója, állóképesség egyéni fejlesztése.
- Baleset megelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés, felkészítés balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére az iskolában, a háztartásban, a közlekedésben. Elsősegély nyújtási ismeretek elsajátítása.
- Beteg gondozásra, a gyógyulásba vetett bizalomra nevelés.
- Szendélybetegség elleni küzdelemre való felkészítés.

Az egészségnevelés, egészségfejlesztés színterei

Hagyományos tanórán:

Az egészségneveléssel kapcsolatban szakórákon megismerkednek a tanulók a helyes táplálkozás alapelveivel, szélsőséges táplálkozási módok egészségkárosító hatásaival, a mozgás fontos szerepével az egészség megőrzésében és fejlesztésében. Iskolánk specialitása a tánc. Elősegíti az egészséges, esztétikus alkat kialakítását, a zenére végzett mozgás megszeretését. Tömegsport foglalkozásokon, szakkörök keretében sok lehetőséget kínálunk tanulóinknak a szívesen végzett, örömteli sportolásra.

Nem hagyományos tanórai keretben:

- A napközis foglalkozások kiváló lehetőséget nyújtanak az önfelelt játékos mozgásokhoz, gyakorlatokhoz.
- Felső tagozatos tanulóinknak külső előadóval, alkalmi jelleggel felvilágosító előadásokat szervezünk (szexuális felvilágosítás, drog, AIDS)

Tanórán kívüli programok:

- Iskolánkban hagyománnyá vált az egészségnevelési hét megrendezése. Ez az iskola egészét átfogó, előre tervezett program. Ekkor minden tanulónak van az egészség megtartásával, fejlesztéssel kapcsolatban feladata. Ilyenkor szembe állítják az egészségmegőrző és az egészségkárosító tevékenységeket.
- Rendszeresen megszervezzük az iskolai „Sportnapot”. A tanév végén fizikai, szellemi felüdülés egy kerékpártúra, ügyesség – bátorság vetélkedő.
- Minden évben szervezünk sítábort és lehetőség van egy-egy napos síelésre, szánkózásra is.

- A nyári táborok programjaiban helyet kap a kulturális ismeretszerzés mellett a túrázás, úszás, helyes táplálkozás.
- Osztálykirándulásaink lehetőséget kínálnak a szabadidő hasznos eltöltésére.
- Szorgalmazzuk a városi egészségmegőrző programok, rendezvények látogatását.
- Szülők, érdeklődők részére szakértők segítségével előadásokat, szülői értekezleteket tartunk (drog, deviancia).

1.3. Erőforrások

Az egészségnevelési, az egészségfejlesztési tevékenység feltételezi, hogy a pedagógusok, a külső segítő intézmények dolgozói összehangolják nevelési programjaikat. Ezek szervezője, irányítója az iskola (igh.).

Nem anyagi erőforrások:

Iskolán belüli együttműködés

- *A tanárok* feladata, hogy figyeljenek tanulóik ülésrendjének változtatására, az egyéni adottságok (nagyothallás, rövidlátás, magasság) figyelembevételével. Az osztályterem megfelelő szellőztetésének megszervezése. A pedagógusok tájékozódnak a tanulók tanulást is befolyásoló egészségügyi állapotáról, részképesség-zavarokról.
- Az iskolavezetés ügyel arra, hogy a tanulás feltételei optimálisak legyenek:
  - o Az osztálytermek, berendezése igazodjon a tanulók (egyes gyerek) testmagasságához.
  - o Megfelelő világítás legyen.
- *Diákok:* az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon saját és társai testi épségére. Kulturált magatartással segítse a problémás tanulók beilleszkedését a közösségbe.
- *Szülők és tanárok:* Fontos, hogy a szülők partnerek legyenek az iskolában elsajátított ismeretek megerősítésében. Az életvezetésben nyújtott példa meghatározóbb, mint amit az iskola tud adni. Ha a tanuló azt látja, hogy a helyes táplálkozási ismeretek otthon szokássá válnak, az ő életvezetésében is fontos szerepet kapnak majd felnőtt korában.
- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottaktól is elvárjuk, hogy ne folytassanak a tanulók előtt egészségkárosító tevékenységet (dohányzás, alkohol). Közreműködnek az iskola és környékének tisztán tartásában. Az iskolai konyha az egészséges táplálkozás szempontjait figyelembe véve tervezi étrendjét.

Iskolán kívüli együttműködés

Az iskolaorvossal és a védőnőkkel rendszeres, folyamatos az együttműködés. Tanulóink életkorhoz kötött vizsgálatokon vesznek részt, ahol felmérik egészségi állapotukat, kiszűrik a fejlődési rendellenességeket, illetve szükség szerint szakvizsgálatra utalják a rászorulókat. Évente kétszer fogászati szűrésen vesznek részt tanulóink. A problémák felszámolására megoldási javaslatot tesz a fogorvos.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Szeretnénk, ha az egészséges táplálkozás alapvető termékei a kínálatban folyamatosan megjelenének.

Anyagi erőforrások

Az egészségneveléshez, egészségfejlesztéshez kapcsolódó vetélkedők díjazását saját erőforrásból biztosítjuk.

2. Alapelvek, jövőkép, célok

2.1. Alapelvek, jövőkép

Célunk, hogy tanulóink lássák: az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósítási formája, a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére irányul. Ide tartozik: az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő-eltöltés, a mindennapos testnevelés, a személyi higiénia, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, (családtervezési módszerek) az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

2.2. Konkrét célok

CÉLOK	FELADATOK	SIKERKRITÉRIUMOK
Egészségnevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	Személyi higiénia kialakítása. A mosdókban WC-papír, folyékony szappan elhelyezése.	Az alapvető egészségügyi szokások beépülnek, készségszintre emelkednek a tanulóknál.
Az egészséges testtartás, mozgás fontossága.	A mindennapos testedzés megvalósulása.	Javulás az állapotfelmérési statisztikában (gerincferdülés, lúdtalp).
Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepének kialakítása.	A helyes táplálkozási szokások és az egészséges étrend kialakítása. Az iskolai menza étrendjében jelenjenek meg a korszerű táplálkozás alapelvei.	Megszűnik az egyoldalú táplálkozás, az új ízek és ételek változatossá teszik étrendjüket. Kulturált étkezés.
A barátság, a párkapcsolatok szerepe az egészségmegőrzésben.	Szexuális felvilágosítás, családtervezés alapjainak megismertetése, AIDS prevenció	Felelős felnőttekké válnak tanulóink.
A szenvedélybetegségekkel való foglalkozás.	A szervezetre károsan ható anyagok és azok pusztító hatásának megismertetése.	Önállóan dönteni tudó, önmagát vállaló érték szemlélet kialakítása.

2.3. Egészségnevelési feladataink témakörei:

A testnevelés és a sport szerepe:

Az iskolai testnevelés segítséget nyújthat bizonyos rendellenességek korai észlelésében, és megelőző szerepet tölthet be több, későbbi betegség kialakulásában.

Feladataink:

- Gyermekünk fizikai állóképessége folyamatosan csökken. Feladatunknak tekintjük a megelőzést, állóképesség növelést.
- Sportkörökben elsősorban labdajátékokra oktadjuk gyermekeinket, mely jó színtere a csapatmunka kialakításának, az önuralomra, fegyelmre nevelésnek a közös sikerélmény megszerzésének.
- Figyelemmel kísérjük tanulóink sporttevékenységét, számon tartjuk sportegyesületi tagságukat.
- A gyermekek napirendjébe beépítve igyekszünk növelni edzettségük szintjét, és a teljesítőképességüket.
- Kirándulási - és sportolási alkalmak számának emelésével lehetőséget teremtünk a mozgás örömeinek átélésére. A sikeres teljesítmény eléréséhez akaraterő és kitartás fejlesztése.
- Színesítjük a gyermekek mozgáskultúráját.
- A szabadidőben végezhető sportolási lehetőségek megismertetése, irántuk a gyermeki érdeklődés felkeltése, cselekvésre ösztönzés.

2.4. A mindennapos testnevelés megvalósulása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27.§-a értelmében:

A 2013/14-es tanévtől a következő rendszerben történik a mindennapos testnevelés megszervezése:

A mindennapos testnevelés megszervezésére osztálykeretben kerül sor, 45 perces időtartamban, heti 5 testnevelésóra biztosításával, órarendbe építve, csoportbontással, heti 2 óra balett előkészítő gimnasztika/testnevelés. Ezekon kívül 1 óra megvalósítható délutáni sportkör választásával, illetve versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal.”

Igény szerint az iskola gondoskodik a kötelező tanórai foglalkozások keretében a könnyített testnevelés megszervezéséről. Az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében kívánjuk megvalósítani.

A gyógytestnevelés megszervezésére a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 142.§-a az irányadó.

2.5. Az egészségnevelési témák részletes kifejtése évfolyamonként:

1. Személyi higiénéire nevelés

1. osztály:

Tisztálkodás, a kézmosás, rendszeres fogmosás, helyes testtartás kialakítása.

2. osztály:

Igény a mozgásra, az elemi higiénés szokások, megismertetése az öltözködés és napirend elemi ismeretei; a ruházat tisztántartása, a zsebkendő használata.

3. osztály:

A higiénés szokások szükségességének belátása, együttműködés a szokásalakításban; a mozgás egészségmegőrző, élettani és mentális hatásának ismerete; a betegségmegelőző beállítódás erősödése. Az egészségmegőrzés jelentőségének felismerése; a károsító hatások elutasítása; teendők megszervezése betegség észlelésekor és baleset esetén.

4. osztály:

Alakuljon ki a ruházat tisztántartásának igénye. Legyen képes az időjárásnak, évszaknak, napszaknak és az alkalomnak megfelelően öltözködni. Az egészséges életmód elemi ismereteinek és helyes szokásainak megismerése és gyakorlása; a gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozásának elemi szabályai. A káros élvezeti szerek /nikotin, alkohol, drogok/ veszélyes fogyasztásának következményei. Tapasztalatok gyűjtése az élőlényeket károsító hatásokról. Egészségügyi szolgáltatások igénybevétele szükség esetén /fogorvos/.

2. Egészséges táplálkozásra nevelés:

1. osztály:

Az egészséges táplálkozás ismerete; a napi ötszöri étkezés fontosságának ismerete. A kulturált étkezési szokások, az ízléses terítés és az étkezések rendjének ismerete.

2. osztály:

A háztartási eszközök ismerete és rendeltetése; az asztal ízléses terítése. Egyszerű ajándékok készítése és ízléses becsomagolása. A vásárlással kapcsolatos elemi fogalmak /piac, bolt, adásvétel/, a pénz szerepe. A helyes és helytelen étkezési szokások ismerete.

3. osztály:

Házimunkák /háztartási tennivalók - takarítás, edénymosogatás, munkamegosztás, bevásárlás, szellőztetés, a háztartási munkát könnyítő gépek, eszközök használata/. A háztartási gépek, okozta gyermekbalesetek forrásai, megelőzésük.

4. osztály:

A legfontosabb táplálékok, az egészséges napi táplálkozás fontosságának ismerete.

Gyakorlottság egyszerű háztartási munkák elvégzésében; felelősségtudat a rendszeres, napi feladatok ellátásában; a munkaeszközök balesetmentes, rendeltetésszerű használata; ismerje meg az ember számára nélkülözhetetlen és egészséges életmódot, biztosító tápanyagokat. Gyűjtsön tapasztalatokat felhasználásukról.

3. Baleset megelőzés:

Biztonságos átkelés az úttesten; gyalogos és tömegközlekedési szabályok alkalmazása és ismerete; jelzőtáblák ismerete; kerékpározás szabályai; útburkolati jelek ismerete. Gyermekbalesetek megelőzése játék és szabadidőben; a háztartási gyermekbalesetek forrásai és megelőzésük. Érzékszervek védelme /szemüveg, hallókészülék/. Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére a közlekedésben.

1. évfolyam

A gyalogos közlekedés szabályai /gyalogátkelőhely, járda, járdaszegély, úttest, jelzőlámpa, zebra, parkoló járművek/. A járművekkel való közlekedés szabályai.

2. évfolyam

A jelzőtáblák jelentései; biztonságos közlekedés; a gyalogosközlekedés szabályainak alkalmazása. Elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. Tudja önállóan használni a tömegközlekedési eszközök használatára vonatkozó szabályokat.

3. évfolyam

A biztonságos gyalogosközlekedést elősegítő közúti létesítmények /alul- és felüljárók, lánc- és csőkorlátok/. Fényjelző készülékek jelzései. A kerékpárokra vonatkozó szabályok, jelzőlámpák, útburkolati jelek, jelzések.

4. évfolyam

A járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek jelzései; a kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete és alkalmazása.

Egészséges lelki fejlődés:

1-4. osztályig növekvő mértékben életkori sajátosságoknak megfelelően növekvő értékben életkori sajátosságoknak megfelelően:

- Helyünk a világban
- Békében egymással
- Együtt élünk
- Kötelességeink - az erkölcsi parancsok
- Aki szeret, az szeretetre méltó témakörökben

5. évfolyam - Életmód és az egészség

Óracímek:

Mi minden értendő az egészség fogalmába? Mi tesz engem egészségessé?

Az óra központi témája annak megértetése a gyerekekkel, hogy az emberek különbözőképpen gondolkodnak arról, hogy mit is jelent az egészség, valamint egészségesnek lenni. Másképp vélekedhetnek erről a kérdésről a különböző szakmák képviselői (pl. az egészségügyi dolgozók), a fiatalok, az idősek vagy akár a mozgássérült emberek. A gyerekekhez el kell, hogy jusson, hogy az egészség nem csupán valamilyen betegség hiányát jelenti, tehát a fizikai egészséget, hanem a lelki, érzelmi kiegyensúlyozottságot, valamint szociális jóllétet is. Mindez magában rejtje azt, hogy egészségesek többféleképpen is lehetünk. Az órán a gyerekeknek lehetőségük nyílik arra,

hogy átgondolják, mi teszi őket és általában az embereket egészségessé, mit tehetnek saját maguk az egészségükért, valamint ki segíthet abban, hogy egészségesek maradjanak.

Ájánlott órai tevékenység: Egészségpiac

Mi is az az életmód?

Az óra fő témája annak átgondolása a gyerekekkel, hogy mit is értünk életmód alatt. Az életmódnak többféle összetevője van, mint például az, hogy mennyit mozgunk, hogyan táplálkozunk, mennyire fontos számunkra a személyes higiénia, de az is hogy milyen emberi kapcsolataink, a közérzetünk, milyen az önbecsülésünk, vagy hogyan tudjuk a kockázatokat környezetünkben felismerni és elkerülni. Mindezen összetevők látszólag függetlenek egymástól, mégis minden elem alapvető és, egyenrangú szerepet játszik a kiegyensúlyozott életvitel megvalósításában, mely jó egészségi állapotunkkal is szorosan összefügg. Az óra során a gyerekek végiggondolhatják, hogyan is él az ő családjuk, milyen az életmódjuk, van-e különbség egyes családtagjaik életmódja között. Mindezt megoszthatják osztálytársaikkal, ami lehetőséget kínál arra, hogy felfedezzék az egyes családok közötti különbségeket és hasonlóságokat.

Mitől egészséges az én életmódom?

Kutatások bizonyítják, hogy a jó egészségi állapot, valamint az egészséges életmód szorosan összefüggnek egymással. Tudjuk, hogy rendkívül sokféle életmód létezik, melyek valójában egyénre szabottak is. Az egészséges életmód fogalmának is ilyennek kell lennie, hogy alkalmazhassuk egyéni esetekre is, valamint szükség esetén változtathassunk rajta. Ugyanis változhat az életmód az életkor előre haladtával, az orvosi ismeretek bővülésével vagy új kockázati tényezők megjelenésével. Az emberek társadalmi hovatartozásuk, szokásaik, vallásuk, de testi adottságaik alapján is különböző életmódokat élnek, amelyek közül mind lehet egészségesek. Nem mondhatjuk, hogy csak egy járható út van, csak egyfajta egészséges életmód létezik, pontosabb, ha bevezetjük az egészséges életmódok fogalmát. A gyerekekkel meg kell értetni ezeket, az egyéni különbségeket, valamint azt hogy „mindenkinek vannak gazdálkodható lehetőségei”, mivel mindenkinek az életmódjában vannak olyan elemek, melyek egészségesek, és bizonyos fokú változtatásra is mindenki képes.

Életmód és táplálkozás

A cél, hogy rávezessük a gyerekeket arra, hogy a táplálkozás életmódunk egyik nagyon fontos összetevője, és különösen fontos az egészségünk és boldogságunk szempontjából. A gyerekek egyheti étrendjük megírásával alkalmat kapnak arra, hogy áttekintsék, hogyan táplálkoznak, és melyek családjuk étkezési szokásainak jellegzetességei. Lehetőségük nyílik arra is, hogy összevethessék saját családjuk szokásait más családokéival. Fontos kiemelni a tanulók számára azt, hogy az egészséges táplálkozás valójában a megfelelő egyensúlyon alapul. Bevezethetjük az órán az egészséges és a kevésbé egészséges ételek fogalmát, kerülve az egészségtelen szót. Beszélgethetünk a különböző tápanyagokról, a túlzott zsír-, cukor-, illetve só fogyasztásról, valamint hogy a gyerekek mennyit fogyasztanak ezekből. El kell fogadtatni a gyerekekkel, hogy végső soron ők felelősek a táplálékuk kiválasztásáért, amely a szervezetükbe kerül. hangsúlyozni kell, hogy nem azt várjuk tőlük, hogy

étkezésüket teljes mértékben megváltoztassák, hanem azt, hogy tudatosságra próbáljanak törekedni táplálékuk megválasztásában.

Életmód és a biztonság megőrzése

Bár a kutatások azt bizonyítják, hogy a gyerekek ebben a korban már átfogó nézetekkel rendelkeznek a biztonságuk megőrzésével kapcsolatos kérdésekről, mindenképpen hangsúlyoznunk kell számukra, hogy biztonságérzetünk több tényezőből tevődik össze. A sokat emlegetett testi vagy fizikai biztonság mellett a lelki biztonság fontosságát is ki kell emelnünk. Meg kell tanulniuk, hogy nemcsak a testüket, hanem az érzéseiket is meg kell óvni a fenyegetettségtől és sérüléstől.

Tudatosítani kell bennük az érzelmek és a biztonság közötti összefüggéseket. Az érzelmek, melyek az egészségnek és a jóllétnek fontos részét képezik, jelentős szerepet játszanak abban, hogy segítségükkel felismerjék a lehetséges veszélyeket és a kockázatokat. Ugyanakkor az erős érzelmi hatások (pl. izgalom, idegesség, kétségbeesés, fenyegetettség) viselkedésmódunk alakulását befolyásolhatják, gyakran okozhatnak különféle baleseteket is, azáltal, hogy elnyomják a tudást, tapasztalatot, az előzőleg már jól begyakorolt készségeket és akár azokat a szabályokat is, amelyeknek korábban engedelmességek.

Az életmód és a veszélyes anyagok

Rengeteg veszélyes anyag létezik a környezetünkben, itt azonban azok kerülnek az óra középpontjába, melyek összefüggésben állnak életmódunkkal: a cigaretta, az alkohol és a pszichoaktív szerek. Az óra központi témája azok az életmóddal, kapcsolatos veszélyes anyagok, amelyek szerepet játszanak saját életükben, vagy amelyekkel esetleg a jövőben találkozhatunk. A gyerekekkel való beszélgetés során el kellene jutni odáig, hogy a gyerekek maguk fogalmazzák meg, miért is veszélyesek számukra azok az anyagok, amelyeket megneveztek. Fontos, hogy az óra lehetőséget adjon annak áttekintésére is, hogy a gyerekek milyen társadalmi helyzetekben kerülhetnek kapcsolatba ezekkel a illegális vagy tiltott - anyagokkal, és mely helyzetekben kínálhatják meg őket velük. Tudatosítani kell a gyerekekben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos döntéseik hatását is későbbi életükre.

Az életmód és a kapcsolatok

Az óra legfontosabb feladata annak megértése a gyerekekkel, hogy kapcsolatrendszerünkben élünk, valamint hogy saját kapcsolatrendszerünknek mi vagyunk a középpontjában. Korábban már megfogalmazódott, hogy kapcsolataink minősége is életmódunk jellemzője. Ezen az órán arról esik szó, hogy milyen típusú kapcsolataink lehetnek, miként formálódnak ezek a kapcsolatok, valamint milyen hatással vannak ezek hétköznapjainkra. Az óra lehetőséget ad arra, hogy a tanulók áttekintsék saját kapcsolatrendszerüket, és bemutassák ezeket egymásnak. Tudatosítani kell a gyerekekben, hogy bizonyos kapcsolataink naponta változhatnak, és változnak is. Módot kell adni az órán arra is, hogy a gyerekek megfogalmazzák a családi kapcsolatrendszerben való élés előnyeit és esetleges hátrányait. Fontos, hogy valamilyen módon azok a gyerekek is bevonódjanak az órai munkába, akiknek esetleg nincs családjuk. Ajánlott tevékenység: Kapcsolatháló megrajzolása.

Az életmód és a növekedés

Visszaulva a korábbi órák beszélgetéseire, a gyerekek emlékezhetnek arra, hogy életmódjukat mennyi minden befolyásolhatja. Ezek között az egyik legfontosabb tényező az életkor változása. Életkorunk előre haladtával rengeteg minden változik mind bennünk, mind körülöttünk. Megváltozhatnak értékeink, attitűdjeink, szokásaink, időbeosztásunk és mindezzel együtt egyszerű hétköznapijaink is. Növekedésüknek ebben a szakaszában a gyerekek életében is ugyancsak sok változás; megy végbe. Egyre önállóbbakká válnak, egyre több döntést hoznak meg egyedül mely életmódjukra is hatással van, vagy lehet. Ez az óra ezekre a növekedéssel kapcsolatos változásokra próbál rávilágítani, hangsúlyozva, hogy a változás életünk természetes velejárója, melynek egyaránt vannak jó és rossz pillanatai.

Az életmód és a környezet

Az emberek - felnőttek és gyerekek -, tehát mi magunk „alkotórészei” vagyunk a környezetnek, melyben élünk. Ezen az órán megpróbáljuk feltárni és tisztázni mit értünk „környezet” kifejezésen. A gyerekek próbálják meg szavakból vagy akár képekből felépíteni környezetük világát. A beszélgetés során megfogalmazhatják, mi az, amit szeretnek környezetükben, mi az, amire vágnak, mi az, amire szükségük van, és mit nem szeretnek benne. Fontos annak az áttekintése is az órán, hogy milyen kapcsolat van életmódunk, környezetünk minősége, valamint egészségünk között. Befejezéséppen a gyerekek gondolják végig a közösségükben felmerülő legfontosabb, környezettel kapcsolatos kérdéseket is, valamint megbeszélhetik, hogy vajon maguk mit tudnának tenni környezetükért. Az óra fontos üzenetei, hogy a környezet hatással van mindennapjainkra, és minősége egészségi állapotunkat jelentősen befolyásolja, valamint mindannyian felelősséggel tartozunk környezetünk állapotáért.

Hogyan befolyásolhatom az életmódomat? –Életmódjavító szerződés megkötése Az óra fő témája a tudatosság szerepe az életmódot illető szokások tekintetében. Az elmúlt órákon sokat beszélgettek az életmódról, az életmód összetevőiről, egészséges életmódról, valamint, hogy milyen is a mi életmódunk. Ezen az órán a gyerekeknek lehetőségük nyílik arra, hogy megkössenek egy ún. életmódjavító szerződést, amely arra készíti őket, hogy tudatosan végiggondolják, hogy mi az, ami változtatásra szorul az életmódjukban, és mi az, aminek a megváltoztatását vállalni is tudják. A szerződésnek - bár betartását komolyan elvárjuk a gyerekektől - valójában szimbolikus jelentősége van: azt próbálja tudatosítani bennük, hogy annak elérésében, hogy egészségesebb és teljesebb életet éljenek, nagyon fontos, hogy kritikusan tudják szemlélni cselekedeteiket, valamint tudatosan próbáljanak törekedni arra, hogy változtassanak életmódjuk egy-egy összetevőjén.

6. évfolyam - Korlátok és lehetőségek

Amiről én döntök: környezet

Az óra legfőbb feladata az egyén és a környezet közötti kölcsönhatás tudatosítása a gyerekekben. A korábbi órákon már beszélgettek arról, hogy személyes döntéseink és választásaink milyen mértékben hatnak egészségünkre. Életmódunk több összetevője, mint például táplálkozásunk vagy esetleges egészségkárosító szokásaink többnyire saját döntéseink eredményeképpen formálódnak. A „környezet” azonban az előbb említettekkel

érdekes ellentétben áll, ugyanis a személyes döntések és választások nem igazán tudják befolyásolni, és ez általában elriasztja a gyerekeket, valamint a hétköznapi embereket attól, hogy aktívan részt vegyenek a környezettel kapcsolatos vitákban és feladatokban. Ezért mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy bár látszólag ebben a kérdésben a nem szakembereknek passzív szerepük van, és ez által úgy tűnik, mi vagyunk azok, akiket a környezetünk alakít, mégis mi is formáljuk, vagy formálhatjuk közvetlen környezetünket. Valójában egyfajta kölcsönhatásról van szó, amelyben mindenki vállalhat aktív szerepet, mindenki tehet valamit azért, hogy javítson környezet állapotán. Az óra ugyancsak lehetőséget ad arra, hogy beszélgessenek olyan környezeti problémákról is, amelyek világszerte aggodalomra adnak okot.

7. évfolyam

Függetlenségi törekvések és az egészség

Óracímek:

Változások kora - Hogyan néztek ki?

Ezen életszakaszt hívhatjuk a változások korának: a gyerekek rövid idő alatt egy sor alapvető testi, érzelmi és társas kapcsolati változáson mennek keresztül, mely gyakran elégedetlenséget szül önmagukkal szemben. Az óra ezekre a változásokra világít rá azáltal, hogy megpróbálja kideríteni, mennyit tudnak és értenek meg a gyerekek a növekedéssel járó testi változásokról. Fontos az érzelmekre összpontosítani, mivel sok fiatalban olyan új, erőteljes érzelmek támadnak változó testükkel kapcsolatban, amelyek eltérnek a barátsággal, az otthonnal és az iskolai élettel kapcsolatos érzelmeiktől.

Változások kora - Hogyan érzem magam?

Tulajdonságok, társas kompetenciák: Mi befolyásolja a jólléteimet?

Ez az óra az előző folytatásának tekinthető. A gyerekek a pedagógus segítségével azt vizsgálják, hogy miként tudják felismerni a jóllétüket, befolyásoló tényezőket.

Melyek azok a társas és egyéb helyzetek, amelyekben maradéktalanul jól érzik, magukat és melyek azok, amelyekben nem. Választ keresnek arra a kérdésre, hogy milyen megoldásokat keresnek a jó közérzet előidézése során. Szerep- és szituációs játékok segítségével egyrészt az ilyen helyzetek sajátosságait vizsgálják, másrészt, pedig kísérletet tesznek saját érzéseik megnevezésére, leírására.

Hogyan látom családomat? Hogyan látnak ők engem?

Családi mindennapok. Családi elvárások - egyéni törekvések (konfliktusok, megoldások, szabályok, örömök).

A család még ebben az életkori csoportban is kiemelkedő fontosságú. A 13 év körüli gyerekek egészen másként látják önmagukat, mint családtagjaik őket. Ez a körülmény nem kevés feszültség és összeütközés forrása. Fontos tehát foglalkozni a különböző nézőpontokkal. A családi konfliktusok másik csoportja ahhoz a problémához kötődik, hogy a serdülő szemében fokozatosan veszít a család, kiváltképpen a szülő a megkérdőjelezhetetlen tekintélyéből. A jelenség további aspektusa abból a körülményből fakad, hogy az önmagát tévedhetetlennek tettető kamasz tényleges lehetőségeit illetően

meglehetősen korlátozott világban él. A helyzet valamennyi szereplője motiváltan, saját igazát abszolutizálva cselekszik.

Ezt a jelenséget kell az óra során konkrét családi mindennapokból kölcsönzött példákon keresztül megvitatni a gyerekekkel annak érdekében, hogy az ő mindennapi feszültségeiket lehessen csökkenteni. Ezek a feszültségek ugyanis gyakran vezetnek valamilyen egészséget veszélyeztető magatartásforma kipróbálásához.

Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?

Ki lehet barát? Elég jó-e nekem? Elég jó vagyok-e neki? Tulajdonságok vs. szociális kompetenciák.

A kortárskapcsolatok ebben az életkorban mindennél nagyobb jelentőséggel bírnak a gyerekek életében. Életük egyik meghatározó motívuma, hogy miként tudnak megfelelni önmagukat, identitásukat. A társas élet egyik központi motívuma, hogy milyen irányzathoz tartoznak. Az irányzathoz tartozás meghatározza öltözködésüket, zenei ízlésüket. Ennek mentén szerveződnek, illetőleg szilárdulnak meg a barátságok. Spontán módon is felmerül a kérdés, milyenek ők, milyenek szeretnék magukat láttatni, és milyenek látják őket a többiek? Az óra során ezeket, a kérdéseket lehet körüljárni, empátiás és kommunikációs készségeik fejlesztésével.

Változások a kapcsolataimban: Barátok és ellenségek

Ez az óra az előző folytatása, ugyanezt a társas kapcsolati problémakört hivatott körüljárni, a tárgyalás fókuszát egy további szemponttal bővítve: mi a különbség ma a társválasztásban, mint két évvel ezelőtt. Az időperspektíva bevezetése lehetővé teszi, hogy az aktuálisan alkalmazott kritériumok megfogalmazódhassanak. Fontos, hogy az adott közösségen (osztályon) belüli átrendeződések, melyek a társas alakzatban beálltak, ne sértsenek semmilyen személyes érzékenysége

Változások a kapcsolataimban: Barátság vagy szerelem?

Hetedik osztályban vagyunk, egyre több esetben indokolt feltételezni, hogy szerelmek szövődnek, sok esetben persze nem az osztálytársak között. De még ezek a szerelmek is begyűrűznek az osztályba. Mit érez az, aki szerelmes, mit gondol, hogyan látja a másikat, mit képzelünk majdani szerelmünkről? Ezekről a fontos kérdésekről kötetlen formában, a szerep- és szituációs játék lehetőségeinek a segítségével érdemes beszélgetni. Szépirodalmi mű is képezheti ennek a beszélgetésnek az alapját (svéd gyermekversek!). Fontos lenne, ha szó kerülne a szerelem testi vonatkozásairól is, hiszen ez amúgy is a gyerekek mindennapi fantáziálásának fontos részét képezi.

Kibívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok

Ebben az évben ismét szükséges a veszélyes anyagokról beszélni. A gyerekek már, tudják, hogy vannak legális és tiltott veszélyes anyagok, azt is tudják, hogy azok milyen szempontból jelentenek veszélyt saját életükre. Ezen az órán már nem szükséges ezeket az ismereteket hangsúlyozni, inkább olyan szituációs játékot lenne szerencsés kezdeményezni, amely lehetővé teszi, hogy a gyerekek kimondják saját aggályaikat, például az illegális anyagok használatával kapcsolatban, vagy esetleg beszámoljanak saját létező és az esetek túlnyomó többségében rémületet vagy csalódást keltő tapasztalataikról.

A veszélyes anyagok és kapcsolatok

A serdülőkor igazi létkérdéseiről van szó. Mindenben egyformának kell lenni?

Hogyan tudunk tartozni valahova úgy, hogy megőrizzük egyéni vonásainkat? A veszélyes anyagok használata általában a kortárs csoport nyomására kezdődik el: olyan „snassz” nem kérni a cigiből, nem inni a sörből. S bizony gyakran nehéz kilógni a társaságból. Az órán annak megbeszélésére szükséges sort keríteni, hogy miért nehéz elütni a többségtől, mi kell ahhoz, hogy megbecsülésre tegyünk szert a kortárs csoportban. Miként lehet társ kapcsolati nyereségeket úgy maximalizálni, hogy egyéni életünk esélyeit ne veszélyeztessük.

Biztonság a változásokban

Ez idő tájt tovább folytatódik a testi-lelki kapcsolati átrendeződés. Nézzük meg, hogy mit okozhatnak ezek a változások! Az egyéni tapasztalatok számbavétele révén láthatóvá válik, hogy alkalmasint segítségre van szükség ahhoz, hogy ismét megtaláljunk egy törékeny egyensúlyt. Mi, és ki segíthet az új egyensúly kialakításában.

8. évfolyam - Felelősséged a jövőért

Óracímek:

Alternatív étrendek

Ebben az évben ismét szót ejtünk a táplálkozásról. E téma tárgyalása során érdemes ismereteket is nyújtani a gyerekeknek elsősorban annak érdekében, hogy lássák: az étkezési szokások egy értelmes rendbe szervezve alakultak ki. Segítséget jelenthet, ha a jelenséget kultúrtörténeti összefüggésben tárgyaljuk, és kitérünk bizonyos érdekességekre. Érdekes lehet különböző étkezési rendek (vallási tiltások és előírások) történeti-társadalmi kontextusának áttekintése, valamint annak elemzése, hogy ezek milyen hatást gyakoroltak az emberek életére.

Változtassunk! Táplálkozás

Az egészségfejlesztés sok esetben kíván életmód-változtatást. Az étkezési szokások viszonylag kockázatmentes területet jelentenek e témakör áttekintése szempontjából. Az óra keretében beszéljék meg a gyerekek, hogy miért lehet szükség az étrend megváltoztatására, hozzanak ezzel kapcsolatos családi vagy az ismeretségi körből adódó példákat. Elemazzék, lehetőleg kisebb csoportokban, hogy milyen nehézségek támadtak e változások megvalósítása során, valamint milyen haszonnal jártak. Vizsgálják meg azt a szempontot is, hogy vajon mindenképpen szükség van-e változtatásra. Ismét szóba kerülhet a divat, illetőleg a reklámok szerepe.

Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdni!

Ebben az életszakaszban gyakran nem "menő" az, aki mozog. Más a "menőség", kritériuma. Vizsgálják meg a gyerekek, hogy mi minden jó származhat a gyakori, fásztó testmozgásból, milyen közös élményekben lehet részük, hogy elérhető-e ez a jó érzés bármi egyéb módon. Érdemes ezt az órát valamikor az osztálykirándulást megelőző időszakban tartani vagy közvetlenül az után, amikor lehet utalni az együttes erőfeszítés, játék addicionális előnyeire is: a barátságokra, közös élményekre. Így, ebben az összefüggésrendszerben tekinthetjük a testmozgást kulcsfontosságú egészség forrásnak.

Látsz-e változást életmódodban?

A 8. osztály az összefoglalások, áttekintések időszaka. Az egészségfejlesztés terén is ezt tesszük: a saját élményeket hangsúlyozva áttekintjük, hogy mi is változott életmódunkban az elmúlt 4 év során. Érdeemes azt is megvizsgálni, hogy örülünk-e ezeknek a változásoknak, vagy sem. Fontos annak megértése és átélése, hogy a változások elkerülhetetlenek, s hogy a kedvezőtlennek tartott elemek nélkül nem élvezhetnénk a kedvezők jótéményeit sem. Mit változtatnál?

Mit változtatnál?

A 8. osztály az áttekintések és összefoglalások mellett egyben arra is alkalmat ad, hogy jövőre vonatkozó elképzelések fogalmazódjanak meg. Nemcsak továbbtanulási tervek körvonalazódnak - egyébként kötelező jelleggel -, hanem élettervek is. Ezen az órán az életmódra vonatkozó jövőbeni tervekkel foglalkozunk az egészséggel összefüggésben.

Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)

„A jövőbeni tervek” szövegetése során szinte mindenki saját sikertörténetét írja. Érdeemes tehát megvizsgálni, hogy ki az, akit ma sikeresnek tartunk, milyennek látjuk a sikeres ember életét? A sikeres ember milyen jellemzőit tudják a gyerekek azonosítani? Vajon mindenki számára ugyanazt jelenti-e a sikeresség? Milyen más mérce képzelhető el? E kérdések, megbeszélését segítheti valamilyen szépirodalmi forrás feldolgozása is (pl. S. Maugham: Edward Barnard bukása).

Mit ajánlasz a mai ötödikeseknek?

Visszatekintés az elmúlt évekre. Főbb változások, múltbéli döntések. Ezek alapján mit javasolhatunk?

Életed 10 év múlva

Ezen az órán a gyerekek egy rövid fogalmazást írnak "Életem 10 év múlva" címmel. Ez a fogalmazás képezheti alapját annak a beszélgetésnek, amely a pályaválasztásról, a jövőképről, a vágyakról és a realitásokról szól majd.

A pedagógiai program módosításának elfogadása, véleményezése és jóváhagyása

1. A pedagógiai programot az iskolai szakmai munkaközösségek véleményezték, és módosításokat javasoltak.

Mosonmagyaróvár, 2016. szeptember 21.

.....
alsós 1. munkaközösség vezetője

.....
alsós 2. munkaközösség vezetője

.....
felső munkaközösség vezetője

2. A pedagógiai program módosítását a Szülői Szervezet iskolai vezetősége véleményezte, elfogadásra javasolta.

Mosonmagyaróvár, 2016. szeptember 22.

.....
iskolai Szülői Szervezet elnöke

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület a 2016. november 7-i ülésén elfogadta.

Mosonmagyaróvár, 2016. november 7.

.....
intézményvezető-behettes

4. Az **Ujhelyi Imre Általános Iskola** pedagógiai program módosítását az iskola intézményvezetője jóváhagyta.

Mosonmagyaróvár, 2016. november 8.

.....
intézményvezető

5. A fenntartó egyetértési jogát gyakorolta.

Mosonmagyaróvár, ...

.....
tankerület igazgató

Melléklet

Környezet-egészségnevelési program

1. A környezeti nevelési program elkészítésének alapjai

1.1. Az iskolai környezeti nevelés törvényi háttere

A pedagógiai program mellékletei tartalmazzák azokat a törvényi kereteket, amelyeket a környezet nevelési program elkészítésénél figyelembe vettünk.

1.2. Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola rövid története

A mai Majorok területén az első lakók az 1400-1500-as évek körül jelenhettek meg. Az 1700-as évek elején már több gazdasági telep volt a Majorokban. Városfenntartó és Üzemeltető munkákat látott el a Városmajor. Területét az Ujhelyi Imre, a Majoroki (mai Béke), a Városmajor utcák határolták. Itt kapott helyet a Szent Ferenc kápolna, majd 1911-ben az iskola, amelyet az 1950-es években a Városmajor és Linhardt tanya épületeinek bontásából nyert anyag felhasználásával bővítettek. Idekerült az óvoda, a napközi otthon és egy tanári lakás. 1953. március 15-én adták át a 8 helyiséges iskolaépületet. 1996-ban végzett bővítés tette lehetővé a párhuzamos osztályok indítását.

Az iskola épületegyüttese jelenleg 4 részből áll. Udvara nagyobbik része füvesített, fák, örökzöldek, élő növények teszik esztétikussá. Környezetnevelési szempontból iskolánk a város egyik legkedvezőbb helyén fekszik. A közelben található a város egyetlen nagy múltú parkja, a Wittmann Antal park.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Iskolánk tantestületének valamennyi tagja foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel, tanórán és tanórán kívül. Azok a nevelők, akiknek szaktárgya szorosan kapcsolódik a környezeti neveléshez (biológia, földrajz, természetismeret, technika stb.) folyamatosan, a többiek alkalomszerűen (folyónap) vesznek részt a munkában.

Környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórán:

A környezeti neveléssel szorosan összefüggő szaktárgyaknál a kapcsolódás a tantárgyak jellegéből adódik. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos problémák, amelyekhez a tanulóknak is köze van, vagy lehet. Fontosnak tartjuk a problémák és lehetőségek feltárását. Feladatunk, hogy tanulóink olyan biztos természettudományos alapokat kapjanak, amelyek segítségével mindennapjaik részévé válik a környezet védelme. (Szelektív hulladékgyűjtés, rendezett környezet kialakítása.)

Nem hagyományos tanórai keretben:

Tanulmányi séta, a természet változásainak megfigyelése. Környezetrendezés, környezetápolás. Igyekszünk a városban működő Nyugat-magyarországi Egyetem kínálta lehetőségeket kihasználni (Állattani Tanszék kiállítása).

Tanórán kívüli programok:

- Szaktanárok segítségével a tanulók olyan versenyekre készülnek, ahol fontos téma a környezet – és a természetvédelem. (Kaán Károly, Herman Ottó, Teleki Pál)
- Minden ősszel megszervezzük a hulladékgyűjtési akciót (papír, fém)
- Folyamatos az elemgyűjtés.
- Szorgalmazzuk az erdei iskola lehetőségét.

1.3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkában is elengedhetetlen követelmény, hogy az iskolai élet szervezői, résztvevői egymással, külső intézményekkel jó kapcsolatban legyenek. Ez minden nevelési terület alapja, és egyben fontos erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások:

Iskolán belüli együttműködés

- Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy a környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. A közös munka koordinátora az igazgatóhelyettes.
- Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, ügyeljen a kulturált magatartásra. Kiemelt feladata van a diákönkormányzatnak és az osztályközösségeknek.
- Tanárok és diákok. Tanárok és diákok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében.
- Szülők és tanárok. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekeikben a környezettudatos magatartást, amit iskolánk közvetíteni kíván. Szeretnénk elérni, hogy a tanulók az iskolában elsajátított viselkedési formákat otthon és az utcán is alkalmazzák.
- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Szorgalmazzuk a környezetkímélő, egészségre nem ártalmas tisztítószeres használatát, és felhívjuk rá tanulóink figyelmét. Iskolánk környezetét egy főállású udvari munkás gondozza. Kisebb közösségek segítik munkáját (virágok gondozása, madáretetés).

Iskolán kívüli együttműködés

- Fenntartó. Iskolai környezet nevelési programunk tervezésekor figyelembe vesszük a város környezetrendezési elgondolásait.
- Civil szervezetek. A Környezetvédő Egyesület szakmai ismeretekkel és programokkal segíti környezet nevelési munkánkat. Pedagógusok és diákok rendszeresen látogatják rendezvényeiket, előadásait.
- Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Rendszeresen figyelemmel kísérjük a környezet nevelési pályázatokat, és lehetőség szerint pályázunk. Az iskolai költségvetésből a környezet neveléshez kapcsolódó tantárgyak eszközállományát fejlesztjük.

2. Alapelvek, jövőkép, célok**2.1. Alapelvek, jövőkép**

Célunk, hogy tanulóinkban olyan jövőképet alakítsunk ki, amelyben a fenntartható fejlődés, a kölcsönös függőség, az alapvető emberi szükségletek a meghatározók. Ahhoz, hogy tanulóinkban ezek az ismeretek egységes rendszert képezzenek, igyekszünk minden órán és foglalkozáson a tantárgy adta lehetőségeket kihasználni.

2.2. Konkrét célok

CÉLOK	FELADATOK	SIKERKRITÉRIUMOK
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben és tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek.
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projektek kidolgozása (pl. „Egy pohár víz ” , „ Védeni kell”) víz világnapja	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt projektben.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában, meghívott előadókkal.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai program tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.

Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrjárat szervezése (diákönkormányzat). Szelektív hulladékgyűjtés –egyelőre csak a papír folyamatos gyűjtése, tárolásának és elszállításának megszervezése. A helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javult az iskola tisztasága. A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a papírhulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések – és ezek közlése az iskolaújság „zöld” rovatában.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Részvétel pályázatokon; a természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka; kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a jeles napokra.	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjja.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„Örökbefogadási ” akciók: egy-egy fát, területet, szobrot, folyószakaszt, stb., amihez rendszeresen visszajárnak, figyelik változásait, gondozzák. Faültetés, téli madáretetés.	Változik az osztály közvéleménye, morálja. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló kötődik környezete egy darabkájához, és azon keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját az önálló ismeretszerzés képességét – megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	„Zöld sarok ” kialakítása az osztálytermekben és az aulában; szakkönyvek, folyóiratok, videóanyag és CD –k beszerzése. Internet-hozzáférés biztosítása. Az iskolaújságban „zöld ” rovat nyitása.	Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást, „sürög-forog” a könyvtárban, ír cikkeket, tudja használni a szakirodalmat. Szép eredményeket érünk el különböző versenyeken.

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Igyekszünk felhasználni a tanulás – tanítás feladatában a helyi értékeket:

- Fertő-Hanság Nemzeti Park
- Szigetköz
- Mosoni–Duna, Lajta
- Hanság
- Wittmann Antal park
- Nyugat –magyarországi Egyetem
- Ipari létesítmények (AQUA, szennyvíztelep)

4. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan továbbképzéseken veszünk részt, amelyek bemutatják az interaktív lehetőségeket. A foglalkozások, módszerek így válnak hitelessé.

5. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Ezek frissítése folyamatos feladat.

6. Iskolai környezet

Lásd a helyzetelemzésnél!

7. Kommunikáció

Fontos számunkra, hogy tanulóink képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni. Célunk, hogy megtanítsuk őket a fellépésre, szereplésre. Végzett munkájukról írásban és szóban számot tudjanak adni.

8. Minőségfejlesztés

A környezeti nevelési munkacsoport – az iskolai munkaterv részeként – minden tanév elején írásos formában elkészíti az iskola éves környezeti egészségnevelési programját . Az év végi értékelő nevelőtestületi értekezleten az iskolai munkaterv e része is megvitatásra , ill. elfogadásra kerül .

9. Továbbképzés

Az iskola továbbképzési programjába beépítve részt veszünk környezet és egészségnevelési tanártovábbképzéseken.

Beiskolázási körzet

Albert Kázmér utca	Attila utca	Balás Árpád utca	Béke utca
Bornemissza P. utca	Brigád utca	Csermelyciprus utca	Csillagvirág utca
Dohy János utca	Dunacsúnyi utca	Erzsébet királyné út	Feketeerdei út
Fenyőmajor	Fülemüle utca	Füzes utca	Gazdász utca
Gerle utca	Götz Irén utca	Gyöngyike utca	Gyöngyös utca
Hadiárva utca	Hadirokkant utca	Hajnalka utca	Háromtölgy utca
Homoktövis utca	Járfalui utca	Kadocsa Gyula utca	Kálnoki út
Kapitányrét	Károly Róbert út	Kishíd utca	Könyves K. utca
Ligetsor	Lilla utca	Margaréta utca	Mária Krisztina utca
Méhbangó utca	Mölczner tanya	Nagy Lajos király út	Nefelejcs utca
Nőszírom utca	Orgona utca	Oroszvári utca	Óz utca
Pipacs utca	Platán sor	Pozsonyi út	Ruff Andor tér
Salamon király utca	Sőtér Ágost tér	Strand utca	Sugárkankalin utca
Szalai I. tanya	Szellőrózsa utc	Szily Pál utca	Tárnics utca
Tőzike utca	Tündérfátyol utca	Tűzliliom utca	Ujhelyi Imre utca
Vadászcsárda	Várallyai Gy. utca	Városmajor utca	Wathay Ferenc út
Wittmann Antal park	Wittmann Antal utca	Zeyk Domokos utca	Zöldike utca
Zsigmond király utca			

A nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 7. számú melléklete tartalmazza.

A magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Mappák (2 db)	Videó kazetta (20 db)
Szemléltető képek (12 db)	CD lemez (7 db)
Arcképek (14 db)	DVD lemez (4 db)

A matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Táblai egyenes vonalzó (fa) (1 db)	Négyzetméteres lap (2 db)
Logikai játék (14 db)	Lyukacsos tábla (1 db)
Literes űrmérték (10 db)	Testek síkmetszete fából (8 db)
Táblai szögmérő (1 db)	Űrmérték sorozat (7 db)
Táblai háromszögvonalzó (2 db)	Testek fémből (1 db)
dm ³ (10 db)	Mérleg (1 db)
Mértani testek (63 db)	Szögek fajtái (1 db)
Méter rúd (3 db)	Táblai vonalzó készlet (sárga) (1 db)
Dienes-készlet (55 db)	Matematikai térkép (1 db)
Táblai mérőeszköz és körző (2 db)	Táblai vonatkozó készlet (fehér) (1 db)
Térbeli modellező készlet (1 db)	

Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

PC, kifutásban lévő (11 db)	Scanner (1 db)
Projektor (1 db)	Nyomtató (1 db)

A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Diapozitív (22 db)	Történelmi arcképcsarnok (4 db)
Történelmi térkép (36 db)	Történelmi időszalag (1 db)
Társasjáték (1 db)	Írásvetítő fóliaszalag 5-8. osztály (1 db)
Kontúrtérkép csomag (1 db)	Digitális történelmi atlasz (1 db)

Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Ritmus és betűalkotás (3 db)	Hangzó zenetörténet (1 db)
Csörgődob (1 db)	Réztányér (2 db)
Xilofon (1 db)	Xilofon dobozban 2 ütővel (1 db)
Kasztanyetta (1 db)	Chimes (állványos hangsor) (1 db)
Dallamkirakó (1 db)	Száncsengő (hetes) (1 db)
Handlemez (273 db)	Rítuskészlet (hangszer-szett) (1 db)
Mozgóhangsor tábla (1 db)	CD: Kulcs a muzsikához (dobozos) (1 db)
Ütő (3 db)	Furulya (10 db)
Fémháromszög (4 db)	Videó kazetta (2 db)
CD-lemez (60 db)	

A földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Diafilmek (25 db)	Diapozitív (keretes) (28 db)
Iránytű (tájéoló) (19 db)	Fali vak térképek, kontúrtérképek (59 db)
Ásvány és kőzetgyűjtemény (6 db)	Földgömbök (17 db)
Földrajz térképek (50 db)	

A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Elektrovaria készlet (1 db)	Hővezetés, hő okozta térfogat változás (1 db)
Mágnestű faállványon (10 db)	Hőtani kísérleti készlet (5 db)
Súlysorozat (12 db)	Mágnesek (rúdpár) (2 db)
Homorú és domború lencsék (5 db)	Csengőreduktor (33 db)
Hőtágulás (2 db)	Archimedesi hengerpár (2 db)
Mérőhenger (1 db)	Rugós erőmérő (34 db)
Homorú és domború üvegtükör (2 db)	Vasaló (1 db)
Hőmérő dobozban (4 db)	Iskolai iránytű (14 db)
Folyadék ellenállás (1 db)	Szemléltető képek (1 db)
Elektroszkóp (2 db)	Demonstrációs hőmérő (1 db)
Gyorsmérleg (10 db)	Magdeburgi félgömbök (2 db)
Súlyok (15 db)	Volt/Amper mérőműszer (1 db)
Lejtő prizmával (2 db)	Optikai pad (2 db)
Könnyen mozgó kiskocsi (2 db)	Barométer (2 db)
Hengerkerék (1 db)	Aerodinamikai eszköz (1 db)
Asztalra szerelhető csiga (2 db)	Hidraulikus sajtóminta (2 db)
Csigasor (2 db)	Volt/Amper mérőműszer (21 db)
Vasháromláb (11 db)	Toló-ellenállás (2 db)
Borszeszegő (12 db)	Soros és páros kapcs. alapkészlet (1 db)
Üvegfogó (4 db)	Üveghenger leváló talppal (1 db)
Csőfogó (1 db)	Mechanikai készlet (5 db)
Elektromos csengő (28 db)	Légszivattyú (1 db)
Bunzen állvány (5 db)	Polytest V/A mérőműszer (2 db)
Kaloriméter (1 db)	Áramátalakító (4 db)
Mágnespatkó (4 db)	Elektrom. tanuló-kísérleti készlet (5 db)
Egyes csiga (22 db)	Bimetál szalag (3 db)
Szívó-nyomókút (1 db)	Küvetta (3 db)
Közlekedő edények (2 db)	Dió (kettős szorító) (6 db)
Zöngeszekrény ütővel (4 db)	Vízszintmérő (2 db)
Indukciós tekercs (1 db)	Vízi buzogány (1 db)
Eszköz gázok hőtárolásához (1 db)	Grancsande készülék (1 db)
Periszkóp (1 db)	Író hangvilla (1 db)
Műanyag kád (66 db)	Szívókút (1 db)
Mércés üvegpohár műanyag (15 db)	Csavarmenta fából (1 db)
Ebonit rúd (1 db)	Fizika története (térkép) (1 db)
Fénytani kísérleti eszköz (5 db)	Folyadékok hőáramlása (1 db)
Szemléltető motorok (5 db)	Lufi rakéta (1 db)
Volt-Amper mérőműszer (5 db)	Galvanométer V/A mérő demons. eszköz (1 db)
Toricelli cső (1 db)	Elektroszt. erővonalak szeml. eszköze (1 db)
Szétszedhető transzformátor (2 db)	Egysugaras lézergyőforrás (1 db)
Elektromotor generátor (24 db)	Bimetál, vörösréz, vas (1 db)
Kétoldalú emelő (1 db)	Galvánelem modell (1 db)
Állítható mikolacső (1 db)	Demonstrációs alapkészlet (1 db)
Dugaszos ellenállásszekrény (1 db)	Tanulói desztilláló készülék (1 db)
Gőzhenger és szivattyú minta (1 db)	

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tanulói kísérleti egységcsomag (8 db)	Periódusos tábla (2 db)
Kémcsőfogó, téglafogó fából (11 db)	Pálcika modell (13 db)
Porcelánmozsár (dörzstál) (3 db)	Molekula készlet (molekulák) (3 db)
Kémcsőállvány (27 db)	Alumíniumgyártás (2 db)
Csőfogó (17 db)	Kőolajgyártás (3 db)
Vas- és acélgyártás (3 db)	Mikroküvetés készlet (2 db)
Szűrőkarika (15 db)	Égetőkanál (1 db)
Borszeszegő (21 db)	Faliképek: fémek jellege és erőssége (2 db)
Bunsen-állvány (6 db)	Vízbontó (1 db)
Főzőpohár (17 db)	Gumicső (24 db)
Erlenmejer lombik (10 db)	Anyagmegmaradás törvénye (1 db)
Dió (kettős) (2 db)	Gyémántrács (2 db)
Talpas lombik (20 db)	Gázfejlesztő (1 db)
Gömblombik (7 db)	Kalotta modell (2 db)
Műanyagkád (vegyszeres üveg) (9 db)	Választó tölcser (1 db)
Gázfelfogó-henger (3 db)	Nátrium-kloridrács (1 db)
Csepegtető-tölcser (1 db)	Frakcionáló lombik (3 db)
Oldalsöves kémcső (3 db)	Gázmosó (1 db)
Üvegtölcser (4 db)	Leibig-hűtő (1 db)
Porcelán tál (8 db)	Néhány vegyület oldása (1 db)
Óraüveg (7 db)	Porüveg (3 db)
Kerek üveglap (3 db)	Atomok elektr.vonzási képessége (2 db)
Kiöntőpohár (2 db)	Elektronhéjak kiépülése (1 db)
Petri csésze (kristályosító csésze) (5 db)	Videó kazetta (oktatófilm) (4 db)
Csipesz (3 db)	Magnószalag 7.o. (1 db)
Vasháromláb (5 db)	Kémiai appl. készlet mágnes táblával (6 db)
Atomkészlet (appl. készlet) (3 db)	Diapozitív dobozban (6 db)
Kémiai kirakókészlet (mappa) (5 db)	

A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Diafilmek (47 db)	Koponyák (juh, sertés)(3 db)
Diasorozat (mezők, vizek,) (46 db)	Gombák (falikép) (3 db)
Hangszalag (1 db)	Kitömött madarak (24 db)
Gyík belső szervei (nedves prep.) (1 db)	Lóláb (2 db)
Gyilkos galóca (2 db)	Folyami rák belső szervei (1 db)
Cserebogár (1 db)	Virág makettek (10 db)
Rovartest tagoltsága (2 db)	Növényi sejtek (3 db)
Erdei fenyő (1 db)	Az emberi test szervei (11 db)
Kézi nagyító (6 db)	Növények felépítése (modell) (6 db)
Applikációs farúd (1 db)	Madár belső szervei (nedves prep.) (1 db)
Csiperkegomba (2 db)	Metszetek (darabonként) (76 db)
Szemléltető képek (20 db)	Metszetek (készlet) (3 db)
Tengeri csillag (1 db)	Talajszerkezet, talajtípusok (2 db)
Az emberi gége (2 db)	Bőr keresztmetszete (2 db)
Mikroszkóp (20 db)	Emlős belső szervei (nedves preparátum) (1 db)
Nílusi krokodil (1 db)	Sertésgyomor (1 db)
Bélgiliszta (1 db)	Rovarlarva (1 db)
Összetett gyomor (2 db)	Rovarfej (makett) (1 db)
Májmetely (1 db)	Képek állatok belső szerveiről (galamb, nyúl) (4 db)
Anyarozs kalászon (1 db)	Levélmérleg (1 db)
Hegyes csipesz (4 db)	
Béka belső szervei (nedves prep) (2 db)	

Termések (2 db)	Lábtípusok (1 db)
Madár szárnya (2 db)	Juhlás (2 db)
Mikroszkóplámpa (1 db)	Egyedfejlődés, peték barázdálódása (1 db)
Békacsontváz (3 db)	Beágyazott készítmények (6 db)
Fogtípus készletek (1 db)	Virágmodell (a megtermékenyítésről) (2 db)
Mikrotechnikai kislabor (1 db)	Emberi koponyák (1 db)
Kitömött emlősök (7 db)	Gyökér (makett) (1 db)
Nyúl koponya (1 db)	Diasorozat Mo. nemz. parkjairól (2 db)
Madárcsontváz (5 db)	Az emberi test szervei (8 db)
Emberi csontváz (2 db)	Csőves és lapos csont (3 db)
Halcsontváz (2 db)	Dobozos készítmények (6 db)
Rovarok fejlődése (1 db)	Ásvány és kőzetgyűjtemény (1 db)
Sertéslábfaj (1 db)	Csontvázak (kutya, macska) (3 db)
Gyökérmodell (1 db)	

A rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Fotóhenger, gumihenger (3 db)	Vasalózsín (1 db)
Műalkotások diasorozat (12 db)	Rajztömb (1 db)
Népművészeti alkotások (1 db)	Videó kazetta (2 db)
Szemléltető képek, poszterek (76 db)	Olló (14 db)
Tablók (9 db)	

Az alsósok tanítási órákat segítő felszerelések és taneszközök:

Handlemez (34 db)	Babilon építőjáték (11 db)
Tanulókísérletek (környezet) (14 db)	Súlykészlet (6 db)
Nyelvtani applikáció (1 db)	Hőmérőkészlet (1 db)
Betűkészlet (2 db)	Logikai játék (50 db)
Betűkottás készlet (2 db)	Kasztanyetta (4 db)
Tanulókísérleti eszközkészlet (28 db)	Dallamkirakó (tanári készlet) (2 db)
Szókártya készlet (tanulói) (4 db)	Földgömb (tanulói) (1 db)
Dienes készlet (132 db)	Cintányér (5 pár)
Betűsín (1 db)	Xylofon (2 db)
Falitábla (szorzás, mértékv.) (40 db)	Appl. képek (matematika) (14 db)
Mértani testek (1 db)	Mesélnek a századok (2 doboz)
Tükör (27 db)	Geológiai gyűjtemény (1 db)
Lyukas tábla (40 db)	Fólia készlet (2 db)
Diafilmek (36 db)	Műanyag doboz építő készlet (44 db)
Úrmérték sorozat (6 db)	Applikációs képek (nyelvtan) (1 db)
Falióra (2 db)	Szorobán (1 db)
Méterrúd (8 db)	Appl. képek (nyelvtan-tanári) (1 db)
Számkártya (42 db)	Applikációs képek (időjárás) (1 db)
Játékpénz készlet (mágneses) (4 db)	Mértani modellkészlet (19 db)
Építőkocka (fa) (27 doboz)	Magyarország domborzati térképe (1 db)
Mágnes készlet (1 db)	Játékpénz (tanári) (2 db)
Triangulum, ütővel (kicsi-nagy) (12 db)	Számok mágnesfóliából (készlet) (2 db)
Csörgődob (ritmusdob) (1 db)	Nagybetűk mágnesfóliából (készlet) (2 db)
Dallamkirakó készlet (40 db)	Kisbetűk mágnesfóliából (készlet) (2 db)
Írott betűkészlet (1 db)	Műanyagóra (tanári) (2 db)
Színes rudak (101 db)	Mérleg (1 db)
Fémépítő (15 db)	Térképkiakó (puzzle) (2 db)

Az iskolai sporttevékenységet segítő eszközök:

Kompresszor (1 db)	Fitti fekpád (1 db)
Bírósíp (2 db)	Kosárlabda-palánk, udvari (1 db)
Gumilabda (45 db)	Sakk (15 db)
Súlygolyó (14 db)	Pingpongütő (7 db)
Gumikötél (26 db)	Személyi mérleg (1 db)
Tornakarika (15 db)	Tollas ütő (14 db)
Ugrókötél (44 db)	Pingpongháló (2 db)
Expander (5 db)	Stopperóra (1 db)
Tornanadrág (5 db)	Sakkóra (18 db)
Kézi súlyzó (42 db)	Lazaságmérő asztal (1 db)
Mez (trikók) (16 db)	Foci labda (gumi) (25 db)
Kézi labda (24 db)	Aszfalt hoki (32 db)
Magasugró mérce (2 db)	Célabdobó (6 db)
Kötélszáras gyűrűhinta (1 pár)	Dobólabda (piros) (6 db)
Rajttámla (3 db)	Dobólabda (1 db)
Bórfoci (32 db)	Lépegető (2 db)
Medicin labda (38 db)	Csocsó asztal (1 db)
Röplabda (15 db)	Jelölőmez (48 db)
Mászókötél (3 db)	Füles labda (4 db)
Húzókötel (2 db)	Gumiszalag (3 db)
Ugróléc (1 db)	Foci kapu (kicsi, közepes) (2 pár)
Röplabdaháló (4 db)	Szivaclabda (10 db)
Kosárlabda (36 db)	Bója szett (1 db)
Mászórúd (3 db) Fitness center (1 db)	Labdatartó háló (3 db)
Fitti mix (1 db)	Gát (kicsi) (20 db)
Spieth dobbantó (1 db)	

Az iskolai sporttevékenységet segítő szakmai felszerelések, berendezések:

Ugrószekrény (2 db)	Kézilabda kapuháló (1 db)
Bordásfal (11 db)	Kosárlabdapalánk hálójával (1 pár)
Ugródeszka-dobbantó (3 db)	Pályafestő kocsi (1 db)
Ugrószőnyeg (tornaszőnyeg) (7 db)	Evezőpad (2 db)
Tornagerenda (1 db)	Gimnasztikai pad (king gym pad) (3 db)
Ugródomb-magasugrószivacs (1 db)	Bokszzsák kesztyűvel (1 db)
Tornapad (9 db)	Kosárlabda láncháló (2 db)
Súlypontemelkedés mérő (1 db)	Szobakerékpár (1 db)
Ugrószámoly (18 db)	Védőháló (1 db)
Pingpongasztal (2 db)	Karatepajzs (ütőpárna) (2 db)
Kézilabda kapu (2 db)	Nagyméretű talajszőnyeg (4 db)

A fiúk gyakorlati oktatását segítő felszerelések és taneszközök:

Tolómérő (5 db)	Barkácsfűrész (fűrészkeret) (4 db)
Kalapács (32 db)	Vésők (asztalos véső) (2 db)
Csavarhúzó (36 db)	Fűrészkeret (10 db)
Kormánymű-modell (1 db)	Lemezolló (14 db)
Acél mérőszalag (2 db)	Csengő (2 db)
Lyukvéső nyéllel (3 db)	Ár (univerzális) (39 db)
Fűrész keretek (ágfűrészek) (59 db)	Szlőjdkés (technikai kés) (24 db)
Fogó (1 db)	Pillanatszorító (4 db)
Reszelők (ráspoly) (87 db)	Amerikáner (2 db)
Forrasztópisztoly, páka (2 db)	Satu (16 db)
Csillagkulcs (3 db)	Gyalu (12 db)

Kulcskészlet (3 db)	Laposfogó (2 db)
Kerékpár első agy (3 db)	Kombinált fogó (21 db)
Kerékpár hátsó agy (3 db)	Csípőfogó (9 db)
Pontozó (2 db)	Harapófogó (7 db)
Lapos vésők (6, 12 és 20 mm) (32 db)	Fúrógép (1 db)
Elektromos szerelőkészlet (1 db)	Illesztő fűrés (19 db)
Mechanikai szerelőkészlet (1 db)	Vasfűrés-keret (6 db)
Furdancs (9 db)	Csavarmenet modell (fa)(1 db)
Mellfúró (1 db)	Metszőolló (3 db)
Forrasztópáka (2 db)	Ragasztópisztoly (1 db)

A lányok gyakorlati oktatását segítő felszerelések és taneszközök:

Tésztaszűrő (1 db)	Tálca (10 db)
Bögre (3 db)	Tojásszeletelő (1 db)
Tálcagarnitúra (1 db)	Merőkanál (1 db)
Lapostányér (11 db)	Edényszárító (2 db)
Mélytányér (4 db)	Termosz (2 db)
Lábas, fazék (4 db)	Fakanál (6 db)
Húsdaráló (2 db)	Tölcsér (1 db)
Konyhai reszelő (1 db)	Evőeszköztartó (1 db)
Kistányér (15 db)	Kézi mixer (1 db)
Alumíniumfedő (4 db)	Vágódeszka (3 db)
Teás kanna (1 db)	Műanyag tálca (19 db)
Alumínium kiskanál (6 db)	Műanyag tányér (14 db)
Palacsintasütő (1 db)	Kanál (10 db)
Burgonya prés (1 db)	Kések (16 db)
Diódaráló (1 db)	Mérleg (1 db)
Paraszttál – húsos tál (3 db)	Kávéfőző (1 db)
Zománc lábas (1 db)	Teás pohár tányérral (7 db)
Vasalódeszka (2 db)	

Egyéb szakmai felszerelések, berendezések:

Kazettás magnetofon (6 db)	Vaku (1 db)
Lemezjátszó (1 db)	CD-s magnó (13 db)
Magnós rádió (2 db)	Míni hifi (1 db)
Színes TV (4 db)	DVD lejátszó (6 db)
Rádió (1 db) Laminológép (1 db)	Videó magnó (5 db)
Spirálozógép (1 db)	DVD író (3 db)
Karos vágógép (1 db)	Projektor (8 db)
Hifi-torony (2 db)	Pianínó (1 db)
Hangszóró-hangfal (9 db)	Digitális zongora (1 db)
Diavetítő (6 db)	Színes TV (7 db)
Mikrofon (4 db)	Diavetítő, Braun (1 db)
Epidiaskóp (1 db)	Írásvetítő, hordozható (1 db)
Filmvetítő (2 db)	Digitális fényképezőgép (3 db)
Erősítő (1 db)	Nyomtató (5 db)
Írásvetítő (28 db)	Scanner (1 db)
Reflektor lámpa (2 db)	Laptop (13 db)

Füzetvezetési szabályzat

1. A füzetedre írd rá a nevedet!
2. Áttekinthető, esztétikus, olvasható írásra törekedj, felső tagozaton már nem a szép betűforma a lényeg!
3. A vázlatokat, az egyes órák anyagát a tanári követelményeknek megfelelően különítsd el! (óraszám, cím, dátum)
4. Ne írd ki a margóra!
5. Az aláhúzáshoz használj vonalzót!
6. Egyféle színt használj: szépen fogó ceruzát, kék vagy fekete tollat!
7. Ne átfirkálással javíts, hanem egy vonallal áthúzva, esetleg zárójellel!
8. Te kézzel vagy zölddel javíts, a piros a tanár színe!
9. A vázlataid legyenek pontosak, egyezzenek a diktált vagy felírt (vetített) szöveggel!
10. Hiányzás után a füzetmunkát is pótolod!
11. Tanáraid a füzetedet témakörönként ellenőrzik.
12. Félévente mindezekért külalakjegyet kapsz.

Értékelő lapok

3. évfolyam

Magatartása

<i>Társas kapcsolatai</i>	kezdeményező, segítőkész	elfogadó	visszahúzó	változó	időnként konfliktusba keveredik
<i>Felnőttekhez való viszonya</i>	példás, udvarias	jó	változó	időnként	illetlen
<i>Tanórai fegyelme</i>	példás, követendő	jó	változó	rendbontó	
<i>Figyelme</i>	osztott, hosszú ideig tart	jó	megfelelő	rövid ideig tartó	szétszórt
<i>Tanórán kívüli fegyelme</i>	példamutató	jó	változó	erkölcsi normái	időnként hibásak
<i>Beszédstílusa, magatartási szokása</i>	követendő	jó	megfelelő	néha udvariatlan, bántó	

Szorgalma

<i>Csoportban</i>	vezető szerepet tölt be	néha vezető	irányított szerepet tölt be	mások véleményét nehezen fogadja el
<i>Munkához való viszonya</i>	szorgalmas	jó	átlagos	nem szorgalmas
<i>Házi feladata</i>	mindig kész	néha hiányos	gyakran hiányos	
<i>Órai aktivitása</i>	sokat jelentkezik, figyel	jó	időnként nem figyel, ritkán jelentkezik	gyakran nem figyel, nem dolgozik
<i>Órai munkája</i>	pontos	néha pontatlan	felületes	
<i>Felszerelése</i>	naprakész, rendezett	néha hiányos	gyakran hiányos	rendetlen

Ének – zene

<i>A tanult dalokat, azok szövegeit</i>	ismeri, egyedül énekl	felületesen ismeri	csak csoportban énekel
<i>Ritmuskíséretet</i>	biztonsággal tud alkalmazni	kicsit bizonytalan	
<i>A ritmusértékeket</i>	biztosan felismeri, meg tudja szólaltatni	segítséggel tudja csak nem ismeri fel	
<i>A hangjegyeket</i>	felismeri, el tudja helyezni a vonalrendszerben	nem ismeri fel, hibásan helyezi el	nem tudja elhelyezni
<i>A hangszereket</i>	felismeri, meg tudja nevezni	segítséggel tudja megnevezni nem ismeri fel	
<i>A ritmusokat hallás után</i>	biztonsággal utánozza	csak rövid ritmust képes utánozni	nem tudja visszaadni

Rajz és vizuális kultúra

<i>Térbeli ábrázolása</i>	átlagon felüli, egyedi	átlagos	gyenge
<i>A teret különféle nézetből</i>	képes kimagaslóan ábrázolni	átlagosan ábrázolja	képtelen más nézet megjelenítésére
<i>Kreativitása</i>	szokatlan érdekes megoldásokat talál	minta alapján képes alkotásra	
<i>A technikákat</i>	ismeri, változatosan alkalmazza	kevés technikát ismer rosszul alkalmazza	
<i>A rajzeszközöket</i>	változatosan, alkotó módon használja	irányítással használja	hiányosak az eszközei
<i>Színek kifejező erejét</i>	ismeri, alkalmazni tudja	ismeri, nem alkalmazza	nem ismeri
<i>A természet szépségeit</i>	felismeri, önálló elképzeléssel fejezi ki	felismeri, átlagosan fejezi ki	nem tudja kifejezni
<i>Munkáira jellemző</i>	ötletesség, tisztaság	ötletekben szegény	maszatos, rendetlen

Technika és életvitel

<i>A környezetében lévő tárgyak anyagfunkcióját</i>	biztosan ismeri - sokat nem ismer fel - nem tudja a rendeltetését		
<i>Eszközhasználat</i>	szabályos, könnyed	nehézkés	szabálytalan
<i>Tárgyak, makettek készítése</i>	önállóan, egyéni ötlet alapján	kis segítséggel végzi	sok segítséggel
<i>Papírral</i>	rendkívül jól dolgozik	megfelelően dolgozik	még gyengén dolgozik
<i>Fonallal</i>	rendkívül jól dolgozik - megfelelően dolgozik - még gyengén dolgozik		
<i>Munkáira jellemző</i>	ötletes	tiszta	rendetlen, maszatos
<i>Munkavégzésének minősége</i>	igényes, pontos	általában pontos	pontatlan

Testnevelés és sport

<i>Részvétele az órán</i>	mindig aktív, fegyelmezett aktivitása, magatartása változó		
<i>Utasításokat</i>	megérti, pontosan végre tudja hajtani		hibázik a végrehajtásban
<i>Mozgása</i>	rendezett, ritmusos	kicsit rendezetlen	fejlesztésre szorul
<i>Labdajátékokban</i>	kimagasló, jó teljesítményt nyújt sikerül	többszöri próbálkozással sokat ront, bizonytalan	
<i>Ugrásokban</i>	kimagaslóan jó teljesítményt nyújt sikerül	többszöri próbálkozással sokat ront, bizonytalan	
<i>Futásban</i>	tartósan gyors iramra képes hamar fárad		tartósan lassú iramra képes
<i>Az egyensúlygyakorlatok végrehajtás</i>	biztos	bizonytalan	sokat hibázik
<i>Csapatjátékokban</i>	együttműködő és sportszerű önző, gyakran sportszerűtlen		időnként sportszerűtlen

Úszás

<i>Mellúszás</i>	kiváló	jó	megfelelő	fejlesztésre szorul
<i>Gyorsúszás</i>	kiváló	jó	megfelelő	fejlesztésre szorul
<i>Hátúszás</i>	kiváló	jó	megfelelő	fejlesztésre szorul

Tánc

<i>Tanórán való szorgalom</i>	aktív	pontos	fegyelmezett	aktivitása változó
<i>Kitartása</i>	kiemelkedő		jó	változó gyenge
<i>Fejlődése önmagához képest</i>	fejlődő		stagnáló	visszaesett
<i>Felszerelés</i>	rendes		hiányos	
<i>A mozdulatok esztétikus végrehajtása</i>	kimagasló	szép	változó	gyakorlásra szorul
<i>Az adott évfolyam gyakorlatának ismerete</i>	alapos	önálló	olykor segítségre szorul	bizonytalan

4. évfolyam

Magatartás

<i>Az iskola házirendjében előírtakat</i>	betartja - figyelmeztetni kell betartására - gyakran megszegi
<i>Tanórai magatartás</i>	kifogástalan, aktív - a tanórák rendjét nem zavarja - esetenként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra - zavarja az órák menetét
<i>A közösségi munkában</i>	aktívan részt vesz biztatásra vesz részt nem vesz részt
<i>A tanórákon kívüli magatartása</i>	kifogástalan - esetenként figyelmeztetni kell - gyakran kell figyelmeztetni előfordul, hogy nem fogad szót
<i>Az alapvető illemszabályokat</i>	ismeri és alkalmazza figyelmeztetni kell alkalmazásukra gyakran elfelejti alkalmazni

Szorgalom

<i>Tanórán</i>	aktív, sokat jelentkezik, figyel esetenként figyelmeztetni kell feladataira gyakran figyelmetlen, elkalandozik
<i>Felszerelése, taneszközei</i>	hiánytalanok, épek, gondozottak esetenként hiányosak gyakran hiányosak, gondozatlanok elhanyagoltak
<i>Házi feladatai</i>	hiánytalanok, igényesek esetenként elfelejti, de pótolja gyakran hiányzik
<i>Munkáinak külalakja</i>	tetszetős, szép, igényes nem mindig ügyel rá gyakran rendezetlen
<i>Gyűjtőmunkát, szorgalmi feladatot</i>	gyakran végez alkalomszerűen végez nem végez

Rajz

<i>Érdeklődése</i>	szívesen rajzol önálló kezdeményezésre is csak közös munkavégzéskor rajzol nem szívesen rajzol
<i>Ábrázolása</i>	ügyesen ábrázolja gondolatait, érzéseit megfigyelése nem mindig pontos ábrázolási készsége lassan fejlődő
<i>Kifejezése</i>	kifejezőmódja gazdag törekszik a színek, formák változatosságára kifejezőmódja lassan fejlődő, formaalakítása kezdetleges
<i>Színhasználat</i>	izgalmas, szokatlan, egyedi megszokott kevés színnel dolgozik
<i>Rajztechnikák használata</i>	változatos néhányat alkalmaz nagyon keveset használ

Ének-zene

<i>A tanult dalokat...</i>	ismeri, egyedül énekl	pontatlanul ismeri és énekl	csak csoportban énekel
<i>A ritmusértékeket...</i>	biztosan felismeri meg tudja szólaltatni	segítséggel tudja	bizonytalan
<i>A ritmusokat ballás után</i>	biztonsággal utánoz	csak rövid ritmust képes utánozni	segítséggel tudja visszaadni
<i>A szölmizációs hangokat...</i>	biztosan felismeri	kevés hibát vét	fejlesztésre szorul
<i>A kézjeleket</i>	biztosan felismeri	kevés hibát vét	fejlesztésre szorul
<i>A dallam- és ritmusírást a tanult zenei elemekkel</i>	hibátlanul tudja	kis hiányossággal tudja	fejlesztésre szorul
<i>Zeneelméleti ismeretei...</i>	biztosak	megfelelőek	hiányosak

Technika

<i>Érdeklődés</i>	a technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi	érdeklődését fel lehet kelteni	érdeklődése nehezen kelthető fel
<i>Tájékozottság</i>	a használt anyagok sajátosságait ismeri tájékozottsága kiemelkedő	az anyagok tulajdonosságait ismeri, tájékozottsága megfelelő	az anyagok sajátosságainak felismerésében néha bizonytalan, tájékozottsága hiányos
<i>Eszközhazsználát</i>	szabályos, könnyed	kissé nehézkes	szabálytala
<i>Munkáinak jellege</i>	ötletes, tiszta, önálló	segítségre szorul, sematikus, tiszta	kivitelezéskor felületes kapkod, munkáinak küllemével önmaga is elégedetlen
<i>Baleseti források</i>	ismeri, a megelőzéssel is tisztában van	ismeretei hiányosak	ismeretei hiányosak a megelőzésben nem együttműködő

Testnevelés

<i>Tanítási órákon</i>	aktív	aktivitása változó	
<i>Rendgyakorlatok végrehajtása</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Gimnasztikai gyakorlatok végrehajtásában</i>	pontos	néha téveszt	nem elég kitartó
<i>Futásgyakorlatok végrehajtása</i>	jó	megfelelő	nem elég kitartó
<i>Ugrásgyakorlatok végrehajtása</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Dobásgyakorlatok végrehajtása</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Támasz- és függésgyakorlatok</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Egyensúlygyakorlatok végrehajtása</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Labdagyakorlatok, labdakezelés</i>	jó	megfelelő	gyakorlásra szorul
<i>Játékokban, versenyekben a szabályokat</i>	betartja	másokkal is betartatja	figyelmeztetésre betartja
<i>Társaihoz való viszonya</i>	együttműködő	kevésbé alkalmazkodó	

Tánc

<i>Tanórán való szorgalom</i>	aktív	pontos	figyelmeztett	aktivitása	változó	figyelmetlen	passzív
<i>Kitartása</i>	kiemelkedő	jó	változó	gyenge			
<i>Fejlődése önmagához képest</i>	fejlődő	stagnáló	visszaesett				
<i>Felszerelés</i>	rendes	hiányos					
<i>A mozdulatok esztétikus végrehajtása</i>	kimagasló	szép	változó	gyakorlásra szorul			
<i>Az adott évfolyam gyakorlatának ismerete</i>	alapos	önálló	olykor segítségre szorul	bizonytalan			

5-8. évfolyam

MagatartásTanórai magatartása:

kifogástalan – a tanórák rendjét nem zavarja – esetenként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra – zavarja az órák menetét

A közösségi munkában:

aktívan részt vesz – biztatásra vesz részt – nem vesz részt

A tanórán kívüli magatartása:

kifogástalan – esetenként figyelmeztetni kell – gyakran kell figyelmeztetni – előfordul, hogy nem fogad szót

SzorgalomTanórán:

aktív, sokat jelentkezik – figyel, feladatait hiánytalanul ellátja – esetenként figyelmeztetni kell feladataira, nem tartós a figyelme - gyakran kell figyelmeztetni feladataira

Felszerelése, taneszközei, munkáinak külalakja

hiánytalan, gondos, rendezett – esetenként hiányos – nem igazán tetszetős – gyakran hiányos – rendezetlen, elhanyagolt

Házi feladatait:

pontosan, hiánytalanul elvégzi – néha elfelejti, de pótolja – általában elkészíti, de időnként hiányos a munkája – gyakran elmulasztja elkészíteni

Gyűjtőmunkát, szorgalmi- vagy versenyfeladatot:

sokszor végez – alkalomszerűen végez – nem végez

AZ UJHELYI IMRE ÁLTALÁNOS ISKOLA PANASZKEZELÉSI SZABÁLYZATA

PANASZKEZELÉS RENDJE

Célja: a tanulót, szülőt, pedagógust, egyéb alkalmazottat érintő problémákat a legkorábbi időpontban, a legmegfelelőbb szinten lehessen feloldani vagy megoldani.

Alapvető szabályai:

- A panaszos problémájával az érintetthez forduljon.
- A panasz kezelését a jelzés pillanatában meg kell kezdeni.
- A panaszosnak éreznie kell, hogy ügye nem csak neki fontos.
- Az idő nem mindig segít, az ügyek csak néha oldják meg magukat.
- A panasz kezelésének, a probléma feloldásának kompetenciaszintjei vannak.
- Nem kell minden panasz feloldásának az igazgatónál kezdődnie ill. végződnie.
- A tipikus problémák külön figyelmet érdemelnek.

Panaszkezelési eljárás:

- A panasz jogosságának vizsgálata.
- Jogos panasz esetén egyeztetés az érintettekkel.
- Tanulságok megfogalmazása.
- A szükséges intézkedések megtétele.
- Az érintettek tájékoztatása.

A közösségek és egyének egyaránt tehetnek panaszt.

A pedagógusok és egyéb alkalmazottak a közalkalmazotti tanácson, munkaközösségeken keresztül, a szülők a szülői szervezeten keresztül, a tanulók a diákönkormányzaton keresztül is élhetnek panasszal.

A panasz szóban és írásban is megfogalmazható.

Szintjei

I. szint

A tanuló/felnőtt problémájával az órák közti szünetben elsősorban az ügyeletes nevelőt keresheti. Tanórákon jelentkező problémákat a tanító, a szaktanár kezeli. Napköziben, délutáni foglalkozásokon adódó panaszokat a napközis nevelők, foglalkozást tartó pedagógusok orvosolják, hozzájuk kell fordulni.

II. szint

Ha az ügyeletes nevelő, a szaktanár, a napközis nevelő, a foglalkozást tartó pedagógus nem kompetens a panasz kezelésében továbbítja azt az osztályfőnöknek, illetve a probléma megoldását az osztályfőnöktől kérheti a tanuló/ a felnőtt.

III. szint

Ha az osztályfőnök nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az igazgatóhelyettesek felé, illetve amennyiben az osztályfőnök nem tesz intézkedést a panasz kezelésére közvetlenül az igazgatóhelyettesekhez fordulhat a panaszos.

IV. szint

Szükség esetén a panaszkezelés érdekében az igazgatóhelyettesek jeleznek az igazgató felé. Nem megnyugtató problémakezelés esetén a tanuló, felnőtt az intézmény igazgatójához fordulhat.

V. szint

A probléma további fennállása esetén a panaszos a fenntartótól kérhet jogorvoslatot.

A panaszközlés szinterei:

- fogadóórákon
- szülői értekezleteken
- egyéb értekezleteken, megbeszéléseken

Panaszkezelési határidők:

- I. II. szinten az érintettnek a problémáról való értesülést követően, ha kompetens annak megoldásában azonnal meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket, illetve továbbítani a következő szintre.
- Az igazgatóhelyettesek 3 napon belül kötelesek egyeztetni az érintettekkel, és megtenni a megfelelő intézkedéseket.
- Az igazgató 15 napon belül megbeszélést kezdeményez az érintettekkel.
- A fenntartó 30 napon belül megvizsgálja a panaszt.

Az igazgató, a fenntartó 30 napon belül írásban ad tájékoztatást a panasz kezeléséről.

